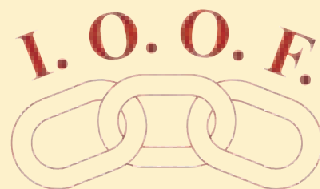

Odd Fellows in 2020

Samenwerken

Odd Fellows in 2020

Odd Fellows in 2020

Samenwerken

Redactie: Roel Velthuijs, Brand van der Poel, Ferdy Kruse, Rob Hallegraeff, Fenny Staal,
Eveline van Gulik en Geert Jan Engelman
Ontwerp: Fenny Staal
Opmaak: Geert Jan Engelman
Productie: Staalboek Veendam

De uitgever heeft er naar gestreefd de relevante auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Voor inlichtingen:
Centraal Secretariaat Independent Order of Odd Fellows
Daalder 9
8305 BE Emmeloord
Telefoon: (0527) 610 001
e-mail: info@oddfellows.nl
www.oddfellows.nl

© Grootloge van de Independent Order of Odd Fellows van Nederland en België

ISBN 978-90-826294-3-9

Inhoud

- 1 Samenwerken 11**
Pim Boogaard
 - Inleiding 11
 - Een eerste terugblik op het veranderingsproces 11
 - Europa 12
 - Odd Fellow Jeugdprijs en Gouden Handen Project 12
 - Tot slot 13
- 2 Leeswijzer: Odd Fellows in 2020 14**
Roel Velthuijs
- 3 Odd Fellows in Europa 18**
Bonne M. Kuitert
 - Organisatie 18
 - Expansie in Europa 18
 - Hoogste graad in Europa 18
 - Meeting van de Europewan Grand Loge 18
 - Europees Grootmeester 18
 - Beleid 19
 - Tot slot 19
- 4 Wat we doen met de donatie van Odd Fellows voor 'Project Kindercoaches met Toekomst' 21**
C. Vader
- 5 Een keuze uit activiteiten in de loges 25**
Redactie
 - Winschoten 25
 - IJmond 25
 - Steenwijk 25
 - Hoogezand 25
 - Sappemeer 26
 - Apeldoorn 26
 - Dronten 26

6 Ervaringen bij de oprichting van de Odd Fellow club i.o. Sneek 28

Rob Hallegraeff e.a.

Oriënterende bijeenkomsten 29

Ervaringen 30

7 Een weg naar grotere naamsbekendheid 31

Norman Andrews.

Ambities achter de Odd Fellowweek 31

Vanaf 2013 31

Adviezen 32

De kracht van herhaling 32

Een steun in de rug aangaande potentiële leden 32

Districten 33

8 Odd Fellows in Dronten hebben een boekwinkel 34

Nico Bos

Voorgeschiedenis 34

Start 34

Uitbreiding 35

Huisvesting 35

Collectie 35

Goede doelen 35

Vrijwilligers 36

9 Wijd mij maar in! 37

Jantsje Dam

10 Van gesloten bolwerk naar een open netwerk 39

Ton van Maanen

11 De IJmondloge in de oorlogsjaren 42

Ben Wellink

Wat voorafging 42

Nederland werd bezet gebied 43

IJmondloge 43

Na de bevrijding tijdelijk onderdak 44

Slachtoffer(s) Jodenvervolging 44

Meijer Gerrit van Praag 44

Sander van der Zijl 45
'Ondergedoken' notulenboek terug! 45
Opmerkelijk 45
Notulen losse bijeenkomsten 47

12 Antwoorden op tien vragen 48

Ali van Mechelen- Egberts

- 1 Waar ben je opgegroeid? 48
- 2 Wat bepaalde jouw beroepskeuze? 48
- 3 Hobby's (of misschien wel passie)? 48
- 4 Wanneer en waardoor ben je lid geworden van de Orde? 48
- 5 Praat je er met je vrienden en bekenden over? 49
- 6 Vind je de rituelen functioneel en moeten ze bij elke zitting gevolgd worden? 49
- 7 Wat is jouw visie op de toekomst van de Orde? 50
- 8 Vertel eens iets over de activiteiten die er in jouw loge worden gerealiseerd. 51
- 9 Werken jullie samen met andere loges en wat is daarvan de beleving? 51
- 10 Wil je er nog iets aan toevoegen? 51

13 Antwoorden op tien vragen 52

Wim Campen

- 1 Waar ben je opgegroeid? 52
- 2 Wat bepaalde jouw beroepskeuze? 52
- 3 Hobby's (of misschien wel passie)? 53
- 4 Wanneer en waardoor ben je lid geworden van de Orde? 54
- 5 Praat je er met je vrienden en bekenden over? 54
- 6 Vind je de rituelen functioneel en moeten ze bij elke zitting gevolgd worden? 54
- 7 Wat is jouw visie op de toekomst van de Orde? 54
- 8 Vertel eens iets over de activiteiten die er in jouw loge worden gerealiseerd. 54
- 9 Werken jullie samen met andere loges en wat is daarvan de beleving? 55
- 10 Wil je er nog iets aan toevoegen? 55

14 Symboliek van de Regalia van de Independent Order of Odd Fellows 56

Cees Boldingh

- Inleiding 56
Regalia van een broederloge 56
Regalia van een zusterloge 57

15	Actief in de lokale samenleving	59
	<i>Jeroen van Riel</i>	
	Inleiding	59
	Een gemeenschappelijke missie	59
	De samenwerking	60
	De school de wereld in	60
	Het eerste project	61
	Spel-o-theek	61
	Een blik op de toekomst	63
16	Een zoektocht naar nieuwe verbindingen	64
	<i>Rob Boeijenga</i>	
	Ons project 'Odd associates'	64
	Vooraf heel veel vragen.	64
	Grote maatschappelijke veranderingen	65
	Behoeft aan nieuwe verbindingen	65
	We zijn onze eigen beperking geworden	66
	Uitgangspunten voor de toekomst	66
	We zijn en blijven een inwijdingsorganisatie	66
	Primaire doelgroep	67
	Een nieuwe aanpak onder de loep	67
	Nieuwe verbindingen: Odd Associate membership	67
	Nieuwe vormen van communicatie: Odd Associate bijeenkomsten	68
	Nieuwe taal: een moderne website	68
	Nieuw netwerk: een maandelijkse digitale nieuwsbrief voor niet-leden	68
	Stand van zaken.	68
	Enkele trends	69
	Tot slot	69
17	Een belangrijke zoutwatertraditie	71
	<i>Erik Thole</i>	
18	De Mountainbroeders	74
	<i>Johan Emmink</i>	
	Hoe je elkaar op een leuke manier beter leert kennen	74

- 19** **Gemengde loge en Gender balance:
aanvaarding en evolutie in deze moderne tijd** 76
Inge Wuyts
Inleiding. 76
Hardnekkige verschillen. 76
Reële verschillen. 77
Ontwikkelingen in de Orde. 78
En nu?. 79
- 20** **Als de glas in lood ramen konden spreken; het verhaal van Roelof Sanders** 80
Henk Meijer
'Winterhulp' in de periode van de Tweede Wereldoorlog. 81
- 21** **Naoberschap: uit de tijd?** 83
Ellis van Dam
Een voorbeeld van naoberschap over de grens 84
Herwaardering van de kern van de orde 85
- 22** **Essay Odd Fellowjeugdprijs: Het duurt te lang, we staan stil.** 89
Lisa van Duin
- 23** **Ten slotte** 92
Roel Velthuijs

Samenwerken

Pim Boogaard

Inleiding

‘Samenwerken’ is de titel van al weer het achtste boek in deze serie. Deze bevat een opdracht aan ons allen, maar ook de constatering dat we in het afgelopen jaar veel hebben samengewerkt aan de nieuwe bestuursstructuur van onze Orde. Die samenwerking heeft daarin bestaan, dat van diverse kanten binnen de Orde handreikingen kwamen hoe één en ander vorm te geven. In bijna alle gevallen hebben wij, als Algemeen Bestuur, serieus bekeken hoe suggesties konden worden verwerkt.

Sámen werken, dat is iets wat we ook het komende jaar moeten gaan proberen, meer nog dan in het verleden. Het samenwerken in de komende periode zal erop gericht moeten zijn om gezamenlijk de Orde te versterken. Dat kunnen we doen door de kwaliteiten en belangen van diverse geledingen in onze Orde goed in ogenschouw te nemen. We zullen soms een beroep moeten doen op ons aanpassingsvermogen. Wij zullen ook gevoed worden door de kennis en ervaringen binnen onze loges en kampementen die bijdragen aan dat doel.

We sluiten een druk jaar af. Een jaar waarin de voorbereiding van het 200-jarig jubileum werd afgerond en de puntjes op de i werden gezet. Veel loges hebben zich ingespannen om zo veel mogelijk geld bijeen te

brengen. Het was mooi om te horen (en soms ook om te zien) op welke manier de loges de organisatie ter hand namen voor deze geldinzameling. Creatief en enthousiast.

En daarna natuurlijk de viering op 6 april. Ook de leden van de voorbereidingscommissie waren blij verast met de enorme opkomst van leden en partners en niet in de laatste plaats ook met het prachtige bedrag dat wij konden overhandigen aan het project ‘Kindercoaches met Toekomst’ van het Leger des Heils. Inmiddels is de opleiding van meer kindercoaches ter hand genomen door het Leger des Heils en ziet het er naar uit dat de accreditatie door de Universiteit Groningen van de post-HBO opleiding tot Kindercoach een feit wordt. Verderop in dit boek zal u nog meer kunnen lezen over dit project.

Een eerste terugblik op het veranderingsproces

De laatste hand is gelegd aan de bestuurlijke wijziging, waardoor de verenigingen Zusterraad, Broederraad en Algemeen Bestuur werden opgeheven en een nieuwe vereniging het licht zag. Nieuwe statuten zijn gemaakt en tegen het licht gehouden. Er zijn passages herschreven of zelfs geheel geschrapt. De formele naam blijft ‘Vereniging Grootloge van de Independent Order of Odd Fellows in Nederland en België’.

Het is nu ook mogelijk gemengde clubs en loges te stichten. En inmiddels zijn er twee gemengde loges gesticht: op 16 februari De Gemengde Loge Brabo te Zandhoven, België (onder de ontbindende voorwaarde dat de Grootlogevergadering in zijn vergadering van 18 mei instemde met de nieuwe statuten) en op 18 juni de Gemengde Loge Carry van Bruggen te Zaandam. En er zijn inmiddels meer initiatieven ontstaan om gemengde clubs of loges te stichten.

Onze jurisdictie is overigens niet uniek in het stichten van gemengde loges en/of clubs; ook in Duitsland en Noord-Italië (dat nu nog onder de Grootloge van Zwitserland valt) bestaan inmiddels gemengde loges.

Op onze Grootlogevergadering van 18 mei zijn de nieuwe statuten met een grote meerderheid van stemmen aanvaard. Voor het moment geldt het oude huiselijk reglement nog dat onder de vorige statuten tot stand is gebracht, maar ook hieraan werkt de Commissie voor de Wetgeving, met inachtneming van de nieuwe statuten gestaag door.

Aan de meer inhoudelijke kant van de veranderingen wordt momenteel ook hard gewerkt. Het Algemeen Bestuur heeft hiervoor de hulp ingeroepen van de Sesam Academie, die ons met raad en daad bijstaat. 'Sesam' staat voor Senioren Samen. Sesam Academie bestaat uit professionals uit bedrijven en instellingen die net uit het actieve werkende leven zijn gestapt, maar hun kennis en kunde graag ter beschikking stellen aan, met name, vrijwilligersorganisaties.

Inmiddels hebben de eerste aanzetten de loges bereikt, waar het onder meer gaat om de Missie en Visie die het Algemeen Bestuur heeft ontwikkeld en die aangeboden zijn aan de loges voor commentariëring. Ook zullen verdere vervolgstukken die nu nog in voorbereiding zijn, aan de loges worden voorgelegd.

Europa

Zoals ik in in ons boek van vorig jaar heb aangekondigd, is onze broeder Bonne Kuitert in de Europese Grootlogevergadering en aansluitend de Grootlogezing op 25 mei in Bern verkozen en geïnstalleerd tot Europees Grootmeester. Dit is gebeurd in een indrukwekkende en een bijzondere zitting waarin bovendien zuster Heinriëtte Vermeulen en de broederen Daan van Dijk en Douwe Meetsma in de graad van de Wijsheid (de Europese Grootlogegraad) werden ingewijd.

Op dinsdag 17 en woensdag 18 September is in Berlijn het Midden-Europees Overleg gehouden, van de Grootmeesters van Duitsland, Nederland, Polen en Zwitserland. Dit alles onder voorzitterschap van de Europees Grootmeester, broeder Kuitert.

Dit keer betrof het deels een informatief overleg, omdat dit voor de meeste van ons het eerste overleg was.

Wel zijn we vooral ingegaan op de onderlinge verschillen en 'technische' zaken, waar we zoal tegenaan lopen, zoals de vraag hoe de verschillende jurisdicties omgaan met de de wet die de privacy van personen waarborgt, de AVG.

's Avonds hebben we een Ordezitting bijgewoond in het prachtige Odd Fellowhuis in Berlijn.

Odd Fellow Jeugdprijs en Gouden Handen Project

De eerste reis naar IJsland en de Verenigde Staten zit er weer op. Uit de reactie van één van de deelnemers heb ik begrepen dat ook dit jaar de reis weer een succes is geweest. Dit bleek ook uit de reacties van ouders en grootouders.

Ook het Project Gouden Handen heeft weer positieve reacties teweeg gebracht van zowel leerlingen en docenten als van ouders. Het zou mooi zijn als we deze

leerlingen op enigerlei wijze kunnen binden aan de Orde. Zij en soms ook hun ouders of grootouders, zijn onze ambassadeurs!

Tot slot

In mei 2020 zit mijn statutaire termijn erop. Ik ben dan 10 jaar verbonden geweest aan het AB. In die tien jaar heb ik de Orde en zijn leden van heel dichtbij mogen ontmoeten en leren kennen. Het zijn tien geweldige jaren geweest waarin ik heb geprobeerd mijn steentje bij te dragen aan deze prachtige Orde met even zo vele

mensen. Ik heb het als een warm bad ervaren, te worden ontvangen in de diverse loges, kampementen en diverse gelegenheden waarbij ik werd uitgenodigd.

Dank aan u allen die deze ervaring mogelijk hebben gemaakt. We verliezen elkaar niet uit het oog; alleen zal de frequentie van ontmoetingen lager zijn.

Laten we elkaar vasthouden en toch vooral samenwerken om die mooie Orde te verstevigen en te vitaliseren!

Pim Boogaard heeft zijn hele leven gewerkt in de muziekindustrie bij achtereenvolgens CBS Grammofoonplaten, Sony Music en American Gramophone and Graphical Industry. Eerst als financieel analist, daarna als HRM-Manager en vervolgens als Manager HRM & Finance. Diverse bestuurlijke functies vervuld buiten de Orde. Sinds 1993 lid van de Magnusloge in Schagen, waar hij ook woont.
Functies binnen de Orde: FS, OVM, VM, Ex-Mr en Vertegenwoordiger.

Leeswijzer: Odd Fellows in 2020

Roel Velthuijs

Odd Fellows hebben ook dit jaar weer leuke en interessante leesstof opgeleverd. De redactie heeft weer plezier beleefd aan de soepele samenwerking met onze schrijvers. Wij leggen u onze oogst van dit jaar graag voor: zaken en gedachten die Odd Fellows ook in de nabije toekomst zullen bezig houden.

- Zoals gebruikelijk opent onze Grootmeester, Pim Boogaard, dit boek met een terugblik op ontwikkelingen uit het afgelopen jaar. Zo komt de viering van ons tweehonderdjarig jubileum kort aan de orde. Ook roert Pim belangrijke bestuurlijke zaken van dit moment aan, De titel van dit boek 'Samenwerken' acht hij van toepassing, want het Algemeen Bestuur kan daarop niet alleen terugzien, onze organisatie moet het er ook voortaan van hebben. Deze titel is daarmee weer een oproep aan ieder van u. De hoofdzaken die de GM noemt hebben te maken met de veranderingen waarvoor we gezamenlijk staan. Aandachtspunten zijn ook de installatie van onze nieuwe Europese Grootmeester, Bonne M. Kuitert en onze relatie met de andere Odd Felloworganisaties in Europa.
- In het volgende artikel komt Br. Kuitert hierover zelf aan het woord. Hij beschrijft kort hoe 'Europa' in grote trekken in elkaar zit, en in welke nieuwe landen het Oddfellowship voet aan de grond krijgt.

Ook de vergadering van de Europese Grootloge komt aan de Orde. En de positie die Nederland/België hierin inneemt, en hij beschrijft beknopt wat zijn nieuwe functie betekent voor hem persoonlijk.

- In het kader van ons tweehonderdjarige bestaan hebben we een flinke financiële impuls kunnen geven aan het project 'Kindercoaching' van het Leger des Heils. De redactie heeft de leiding van het project gevraagd te vertellen wat onze bijdrage betekent voor het project. Drs. C. Vader biedt een mooi overzicht.
- Vorig jaar is de redactie een rubriek begonnen waarin activiteiten van loges aan de orde komen, die ook voor andere Odd Fellows interessant kunnen zijn. Dit jaar heeft Rob Hallegraeff namens de redactie een selectie gemaakt.
- Rob Hallegraeff is bovendien betrokken bij het werk voor de gemengde Odd Fellowclub in oprichting in Sneek. Samen met zijn commissieleden gaat hij in op wat zich heeft voorgedaan tijdens hun voorbereidingen. Hij komt tot aanbevelingen waaraan we in de toekomst veel kunnen hebben..
- In 'Een weg naar grotere naamsbekendheid' ziet Norman Andrews terug op zeven jaar waarin Odd

Fellowweken zijn georganiseerd. Het animo voor die weken blijkt af te nemen. Toch is er aanleiding genoeg om ons te blijven inspannen voor de jaarlijkse Odd Fellowweek. De kracht zit immers in de herhaling. Wij komen van ver. In de beginjaren van het Oddfellowship kon het van levensbelang zijn dat het lidmaatschap geheim bleef. Daarna is een lange traditie opgebouwd van vooral binnenskamers werken. Zoiets maak je niet zo maar ongedaan. Uithoudingsvermogen is nodig. Bovendien bestaan er duidelijke voorbeelden van succes in de vorm van krachtige loges.

Daarom doen we er goed aan door gelegenheden om aan de weg te timmeren aan te pakken en werk te maken van kansen voor ieder van ons om te laten zien of te vertellen waarom we Odd Fellow willen zijn.

Dat inspanningen om het Oddfellowship uit te dragen niet meteen nieuwe leden opleveren, moet ons niet afschrikken. Er zijn gelukkig voorbeelden in de Orde waaruit duidelijk blijkt dat de wij mensen, ook jonge mensen, weten te winnen en te boeien. Neem daarom kennis van onze ervaringen. Allicht helpen ze u aan ideeën.

- Een aantrekkelijk voorbeeld van aan de weg timmeren biedt de boekwinkel voor gelezen boeken die Odd Fellows in Dronten al jaren runnen. Nico Bos vertelt hoe de boekhandel van de grond is gekomen en hoe die functioneert. Dankzij de boekenverkoop komt er geld vrij om goede doelen te dienen. Dat stemt tot enthousiasme en tot erkentelijkheid bij de ontvangers, maar ook tot een zich uitbreidende kring van schenkers van goede boeken, en van klanten. Beide groepen komen daardoor in aanraking met het Oddfellowship, dat bovendien voor hen gaat spreken.

- In 'Wijd mij maar in!' vertelt Jantsje Dam (toegetreden in 2018, Carnicaloge, Meppel) over hoe een zoekende zich kan voelen. En over hoe zij ingeburgerd is geraakt in haar loge en over de reacties die het googelen over onze orde hebben opgeroepen in haar gezin. Haar frisse reacties op sommige van onze gewoonten zijn onze aandacht waard.
- Ton van Maanen (Ericaloge, eveneens Meppel) is een iets minder prille Odd Fellow. Maar ook hij kijkt met een frisse blik naar ons doen en laten. Als zakenman vindt hij dat we iets te bieden hebben, maar dat we dreigen het 'koopmoment' te laten verlopen doordat we te traag zijn in de kennismakingsperiode. Hij zegt meer dat de moeite waard is in zijn artikel, dat niet voor niets de titel 'Van gesloten bolwerk naar een open netwerk' draagt.
- Al vroeg dit jaar hebben we van Ben Wellink een indrukwekkend artikel over de IJmondloge in de oorlogsjaren ontvangen. Het was de eerste tekst die we besloten op te nemen in dit boek. De redactie hoopt na dit artikel meer ruimte te kunnen bieden aan het wedervaren van de loges tijdens de Tweede Wereldoorlog. We moeten immers niet vergeten hoe verschrikkelijk een oorlog is en hoe zeer de Orde en haar leden in de bezetting hebben geleden. IJmuiden is wel bijzonder zwaar getroffen door oorlogshandelingen, maar onder het regime van de bezetter hebben alle loges ernstig geleden.
- Aan Ali van Mechelen-Egberts (Campanulaloge, Assen) en Wim Campen (Zeven Sterrenloge, Apeldoorn) zijn dit jaar onze tien vragen voorgelegd. Zij geven een goed beeld van hun leven en van hoe en waarom zij Odd Fellow zijn geworden. Ook hun beeld van het logeleven en hun reactie daarop is interessant.

- Onze oud-bestuurder maar steeds actieve Cees Boldingh (Neptunusloge, Den Helder) heeft op ons verzoek zijn derde artikel geschreven over de Symboliek van Regalia van de Independent Order of Odd Fellows. Hij geeft kort aan waarom wij regalia dragen en bespreekt vervolgens de gradenregalia die wij in de Orde kennen.
- In 'Actief in de lokale samenleving' vertelt Jeroen van Riel over de oprichting en aanpak van de Lustrum Stuurgroep Goede Doelen die de Drie Schakelsloge, Groningen, heeft ingesteld om een gebaar te maken naar de maatschappij ter gelegenheid van haar 120-jarige bestaan.
Na een zorgvuldige voorbereiding heeft de loge een school, met veel kinderen uit achterstandsgezinnen geadopteerd. Dit initiatief is nog vrij nieuw, maar de eerste resultaten zijn de aandacht waard en zij doen een langdurige samenwerking van loge en school verwachten.
Groningen zal niet de enige stad zijn met een of meer van die scholen. Misschien een idee voor andere loges?
- In 'Een zoektocht naar nieuwe verbindingen' doet Rob Boeiinga (Zeven Sterrenloge, Apeldoorn) verslag van de aanloop tot een nieuw project dat in 2019 van start is gegaan onder de naam 'Odd associates'. Hoe kom je tot nieuwe wegen naar nieuwe verbindingen?
Er vallen op dit moment hooguit enkele trends weer te geven.
Het is nog is veel te vroeg om over resultaten te kunnen spreken. Daarom zegt de auteur vooraf luid en duidelijk: 'We staan aan het begin van een proces dat nog jaren nodig heeft om tot duidelijke resultaten te komen'. Maar de aanloop alleen al biedt stof om over na te denken.
- De redactie wil graag verhalen opnemen over activiteiten die de onderlinge band van Odd Fellows versterken. In 'Een belangrijke zoutwatertraditie' vertelt Erik Thole over een jaarlijkse meerdaagse boottocht die leden van de Drie Schakelsloge, Groningen met veel succes organiseren.
Dat succes blijkt niet alleen tijdens de tochten zelf, maar ook door de verdieping van de onderlinge relaties die eruit voortvloeit en die de loge in de loop der jaren mede haar huidige karakter mede heeft gegeven. Het logebestuur organiseert deze vaarten niet zelf, maar het ondersteunt ze ieder jaar wel van harte, want het blijkt een bindmiddel voor de hele loge.
- Een tweede, nieuwer, voorbeeld, dat ongetwijfeld fysiek meer inspanning eist van de deelnemers dan varen op de boot, bespreekt Johan Emmink in 'De Mountainbroeders'. Mannen peigeren zich af op hun racefietsen voor een goed doel. Zij genieten daarvan en ook hun vriendschappen verdiepen zich. Bovendien slagen ze er in hun goede doel gelukkig te maken.
- Zr. Inge Wuyts (Brabologe) heeft eind oktober een inleiding gehouden die is omgewerkt tot het volgende artikel: 'Gemengde loge en Gender balance: aanvaarding en evolutie in deze moderne tijd'. In 'Odd Fellows in 2013' hebben Diny Pet en Richt van Wijk een indrukwekkende beschrijving geleverd van de vaak moeizame ontwikkeling van Odd Fellowvrouwen in de Orde.
Wij zijn nu ruim zes jaar verder. En de ontwikkelingen hebben niet stilgestaan.
Inge Wuyts kijkt op welsprekende manier eerst terug en vervolgens: vooruit. Zij doet dat als lid van de gemengde Brabologe in Zandhoven.

- De verbouwing en restauratie van het Odd Fellowhuis in Groningen is gelukkig achter de rug. De eerste zittingen hebben al weer plaats gevonden in de vernieuwde, vertrouwde omgeving. De verbouwing en inrichting zijn bijzonder geslaagd en een bezoek waard.
Tijdens de verbouwing zijn er allerlei verhalen losgekomen. Een daarvan betreft het Odd Fellowhuis in oorlogstijd en raakt dus een van de thema's waarvoor de redactie warm loopt. In 'Als de glas in lood ramen konden spreken' heeft Henk Meijer deze 'kleine geschiedenis' voor het nageslacht vastgelegd.
- 'Naoberschap: uit de tijd? Over een herwaardering van de kern van de Orde' is de titel van de beschouwing van Ellis van Dam. Zij heeft zichzelf de niet-geringe taak gesteld, stil te staan bij wat ons in de Orde van oudsher met elkaar verbindt, en vervolgens na te gaan welke kansen en mogelijkheden er liggen om bij de tijd te blijven, met respect voor deze oorsprong.
Ellis acht Naoberschap, de opdracht om goede burens te zijn, kenmerkend voor de Orde. Ook in onze tijd van individualisering en weerstand tegen lidmaatschappen.

Wat is ervoor nodig om nieuwe, jonge leden deze kern ook te laten ervaren? Zij geeft voorbeelden en bespreekt noodzakelijke voorwaarden om het proces van herwaardering te laten slagen. Zij zet ons aan het denken over hoe we verder willen. En laten we wel zijn: denken, dat is waarom u dit boek in handen heeft.

- Ieder jaar proberen we een essay te plaatsen van een van de winnaars van de Odd Fellow Jeugdprijs. Zo ook dit jaar.
De tekst van het liedje 'Het duurt te lang, we staan stil' (gezongen door Davina Michelle) dat Lisa van Duin dankzij haar iPod heeft leren meezingen, heeft haar wakker geschud.
In haar prijswinnende essay beschrijft zij de ontwikkeling die zij heeft doorgemaakt. Op meeslepende wijze laat zij zien hoe een jong meisje de ogen open zijn gegaan en hoe zij nu volwassen wordt en waakzaam om zich heen kijkt in de wereld.

Wij hopen dat u voldaan zult zijn over dit boek.

Odd Fellows in Europa

Bonne M. Kuitert

In dit artikel geef ik de organisatie van de Odd Fellows in Europa aan, en de ontwikkelingen die daar plaats vinden. Ook zal ik een overzicht geven van ledentallen in Europa en noem ik enige positieve ontwikkelingen.

Organisatie

We kennen de volgende Europese Grootloges: Finland, Duitsland, IJsland, Nederland/België, Noorwegen, Zweden, Zwitserland en Polen. Deze Grootloges maken deel uit van de Europese Grootloge.

In het Engels de Grand Lodge of Europe (GLE). De GLE is gemachtigd en bevoegd te sturen en toezicht te houden op alle zaken met betrekking tot de Independent Order of Odd Fellows in de aangesloten landen.

De organisatie in deze negen jurisdicties is eenvoudig. Er zijn Odd Fellow loges voor zusteren en broederen. Op dezelfde manier zijn er Patriarch kampementen en Matriarch kampementen. In Denemarken en IJsland bestaan Militaire versies (Patriarch Militant en Matriarch Militant. In de USA zijn/ waren deze vrij gebruikelijk).

De Grootloges zijn gemengd, dat wil zeggen broederen en zusteren werken samen in alle functies. Ook de functie van Grootmeester kan zowel door een broeder als een zuster bezet worden.

In Finland en Duitsland vormen de zusteren en

broederen afzonderlijke organisaties. De Odd-fellowvrouwen hebben in die landen een eigen Rebekkahvergadering met een bestuur. Deze zijn echter geen onderdeel van de Grootloge.

Expansie in Europa.

Vele jurisdicties werken aan de uitbreiding van het Odd Fellowship in Europese landen.

Zo is de Deense Grootloge actief in Tsjechië en in Spanje, ontwikkelt de Zweedse Grootloge activiteiten op Cyprus en begeleidt de Finse Grootloge twee Loges in Estland.

De expansie in Italië verloopt voorspoedig, mede als gevolg van de inspanningen van de Grootloge van Zwitserland. Er zijn Loges in Genua en Milaan. De Noorse en de Poolse Grootloges werken aan de uitbreiding van het Odd Fellowship in Oekraïne. Naar voren gehaald

De expansie vooral in Tsjechië, Cyprus, Oekraïne, Estland en Italië, verloopt voorspoedig. We moeten zorgen voor meer naamsbekendheid van onze Orde en het geven van steun aan Jurisdicties die nog maar weinig leden hebben.

Ledentallen

Lidmaatschap cijfers Europese jurisdicties tegen het einde van het jaar 2018 staan in de tabel op de volgende pagina:

Jurisdictie	Leden 2018
Denmark	11.860
Finland	9.173
Germany	664
Iceland	3.936
Netherlands and Belgium	2.665
Norway	21.897
Poland	498
Sweden	36.948
Switzerland	1.200
Total 88.841	

Aantal militante Patriarch-Matriarch per 31-12-2018:

Departement	Chevaliers	Chevalières	Totaal
Departement van Denemarken	423	232	655
Departement van IJsland	76	52	128
Totaal	499	284	783

Het aantal leden in de Grootloge van Europa is momenteel ongeveer 89 duizend, 52 duizend broeders en 37 duizend zusters.
De gemiddelde leeftijd is ongeveer 65 jaar. Opzeggen van het lidmaatschap door de leden is een bekend probleem in alle Europese jurisdicties. Zin geschapt

De hoogste graad in Europa

In Europa is The Degree of Wisdom de hoogste graad. Deze wordt verstrekt aan (ex-)leden van de

besturen van de Grootloges en aan de (ex-) District Gedeputeerd Grootmeesters. Het kenteken van deze Graad beschouwen we - evenals de Graden in onze Orde - niet als een ereteken. Het insigne benadrukt vooral de verantwoordelijkheid die men heeft als lid van de wereldwijde Independent Order of Odd Fellows.

De tempel in Bern.

Meeting van de European Grand Lodge.

Om de twee jaar vindt deze bijeenkomst plaats, steeds in een ander land. En in 2019 heeft de Grootloge van Zwitserland deze bijeenkomst georganiseerd in Bern. Bern beschikt over een groot logegebouw met een bijzonder mooie tempel. Een grote tempel waar 120 mensen in kunnen, met een bijzondere indeling, grote symbolen en met fantastische glas in lood ramen.

Europees Grootmeester

Voor Europees Grootmeester word je gevraagd, en daarmee wordt nogal wat ván je gevraagd! Je gaat het 2 jaar doen, zit vergaderingen voor, bezoekt diverse Jurisdicties en ook 1x per jaar de Sovereign Grand Lodge in Amerika. Het kost veel tijd en daar moet je

De installatie.

echtgenote ook achter staan. Mijn echtgenote steunt mij daar volledig in. Alles afwegende heb ik mij kandidaat gesteld. Je hebt veel mogelijkheden om zelf creatief te zijn, met ideeën en initiatieven te komen en bezoeken af te leggen.

Beleid

Hoewel Nederland/België een klein in aantal leden kent, hebben wij een frisse kijk op het Odd Fellowship. Wij hanteren intussen de ritualen zoals het hoort, en wij kijken vooruit. Waar moet onze Orde over 10-15 jaar staan? Europa houdt nu al rekening met wensen van onze leden, zoals de behoefte aan gemengde loges. Onze wetgeving is klaar voor deze vernieuwing.

In alle jurisdicties is de ledenwerving erg belangrijk. Weliswaar zijn aantallen belangrijk, er wordt ook geselecteerd op wat het nieuwe lid inbrengt, en op wat wij hem/haar kunnen bieden.

De European Youth Tour naar IJsland en de VN in New York voor studenten die onze jaarlijkse essaywedstrijd hebben gewonnen, is een speerpunt van Europees beleid. Vijfendertig jongeren uit de negen jurisdicties nemen deel aan deze leerzame reis. Daardoor ontstaan bovendien dierbare en langjarige onderlinge contacten.

Tot slot.

Het verheugend dat onze jurisdictie na al die jaren de Europees Grootmeesterschap levert, vooral nu er zoveel gaande is in Oddfellowland.

Bonne M. Kuitert

Europees Grootmeester

Deputy Sovereign Grand Master for Europe

Bonne M. Kuitert Na de middelbare school en Luchtmacht terecht gekomen bij de Postbank. Bij ING managementfuncties vervuld en altijd in de Public Sector gewerkt. Altijd met mensen gewerkt, zowel met medewerkers als met bancaire relaties. Nu vicevoorzitter in een Raad van Toezicht bij een zorgorganisatie en voorzitter van de Parochiële Caritas. Zo kun je voor je medemens iets betekenen.

4

Wat we doen met de donatie van de Odd Fellows voor 'Project Kindercoaches met Toekomst'

Namens het Leger des Heils, drs. Cornel Vader

Het Leger des Heils is al meer dan 150 jaar actief aan de randen van de maatschappij, daar waar kinderen, jeugdigen en volwassenen niet tot hun recht kunnen komen, worden bedreigd in hun ontwikkeling, in situaties die vaak ontrend en risicovol zijn en die kunnen leiden tot sociale uitsluiting of gevangenisstraf aan toe.

Zo vroeg mogelijke onderkenning van hun problematiek en passende interventies, kunnen helpen dat slechte perspectief om te buigen.

Met het project 'Kindercoaches met Toekomst' dat ter gelegenheid van het tweehonderdjarig bestaan van de Odd Fellows als goed doel is geadopteerd, helpen wij kinderen die in multi-probleem gezinnen opgroeien. Een op de drie van deze kinderen maakt zich dagelijks zorgen over de situatie waarin zij verkeren. Geldgebrek bij de ouders leidt vaak tot spanningen, stress, ruzies en pesterijen. Ook belemmert het kinderen in hun sociale en maatschappelijke participatie. Bij kinderen die slachtoffer zijn van kindermishandeling ontbreekt de geborgenheid die een kind zo hard nodig heeft en staat de ontwikkeling van het kind zwaar onder druk. Dit ondermijnt het vertrouwen van het kind in anderen en verstoort de omgang met kinderen en volwassen om hem heen. Het kind ontwikkelt een negatief zelfbeeld en heeft weinig zelfvertrouwen. Gelijksortige

gevolgen zijn ook te zien bij kinderen die opgroeien in vechtscheidingssituaties.

Deze kinderen (en jongeren) groeien op in een opvoedingssituatie waarin er weinig tot geen stimulans is om zich te ontwikkelen. Ze missen daardoor belangrijke vaardigheden om mee te komen in de maatschappij. De oorzaken hiervoor zijn velerlei en kunnen liggen bij de kinderen zelf, hun ouders of hun omgeving. Wij als Leger des Heils zijn heel actief om deze gezinnen weer op de rit te helpen. Daarbij

helpen wij de ouders met allerlei praktische hulp door de inzet van een gezinscoach. Een kind heeft van nature een grote loyaliteit richting zijn ouders en zal zich in hun nabijheid niet altijd makkelijk openstellen naar de gezinscoach die ook veel met de ouders praat. Daarom komt het regelmatig voor dat de ontwikkeling van een kind, ondanks de inzet van een gezinscoach, onvoldoende tot zijn recht komt.

Met de inzet van specifieke kindercoaches bieden wij deze kinderen een gedegen programma, dat gericht is op het versterken van hun weerbaarheid, het aanleren van nieuwe vaardigheden en verbeteren van hun zelfbeeld. Daarmee krijgt het kind de mogelijkheid om zich beter te handhaven in de maatschappij en is het in staat om (andere) keuzes te maken. Keuzes die van essentieel belang zijn om de transgenerationale cirkel waarin het zit te doorbreken. (Onder de transgenerationale cirkel verstaan we het gegeven dat binnen gezinnen van generatie op generatie dezelfde patronen worden doorgegeven.) Met het doorbreken van die patronen worden binnen een gezin weer nieuwe perspectieven mogelijk.

Maar er zijn nog meer redenen om een kindercoach in te zetten. Bijvoorbeeld wanneer kinderen betrokken zijn bij een vechtscheiding, of als er vermoedens van misbruik of mishandeling zijn in welke vorm dan ook.

Kindercoaching heeft dus als doel de draagkracht van kinderen te vergroten, waardoor de weerbaarheid en eigenwaarde toeneemt en het zelfbeeld wordt verbeterd. Dit wordt gedaan door te focussen op een afgebakende hulpvraag. Doordat kinderen nog erg flexibel zijn, is gedragsverandering bij hen relatief makkelijk te bereiken.

Daarnaast kan gedragsverandering bij het kind of de jeugdige een positieve uitwerking hebben op het gezin. We zien vaak dat de hulpvraag van de ouders verandert doordat het kind verandert. Het kind vindt in de kindercoach een vertrouwenspersoon die hem stimuleert in de ontwikkeling. In situaties waarin het kind door de problemen of door strijd in de omgeving niet gehoord wordt, zorgt de kindercoach ervoor dat het kind ook een stem krijgt. De ontwikkelingsvaardigheden van het kind worden vergroot. Daarnaast is het kind in staat om

keuzes te maken die bij zijn leeftijd passen en in zijn belang zijn, en die hem meer weerbaar maken in zijn situatie. Hierdoor heeft het kind meer zicht op een leven waarin het volwaardig kan meekomen en meedoen in onze maatschappij. Het kind ontdekt door kindercoaching nieuwe mogelijkheden en perspectieven die het voordien niet kende.

Ter gelegenheid van het tweehonderdjarig bestaan van de Odd Fellows is er ruim € 90.000,- ingezameld voor het project 'Kindercoaches met Toekomst' van het Leger des Heils.

Wij als Leger des Heils zijn daar natuurlijk heel erg dankbaar voor en willen de Odd Fellows dan ook heel hartelijk bedanken. Voor alle presentaties die wij mochten geven, alle mooie gesprekken die wij mochten voeren en vooral voor de inzet van de diverse loges die deze geweldige opbrengst mogelijk heeft gemaakt.

Op dit moment zijn we druk aan de slag met het zorgvuldig besteden van de donatie van de gezamenlijke loges. Daarbij hebben we rekening

gehouden met de behoefte van loges om bedragen lokaal te besteden.

Een deel van de donatie is en wordt momenteel besteed om door het hele land trainingen te geven aan nieuwe kindercoaches. Trainingen waarin vaste medewerkers worden opgeleid om kinderen uit multi-probleem gezinnen te kunnen helpen. Zodat we steeds meer kinderen een beter leven kunnen geven.

Daarnaast wordt de donatie besteed aan boeken en spelmaterialen voor de kinderen die wij helpen. De kindercoach is er voor het kind en hij is voor hem een vertrouwenspersoon. Hij neemt het kind mee uit de eigen omgeving, onderneemt samen activiteiten en brengt het kind weer terug.

Het kind praat met de kindercoach over de dingen die hem bezighouden en die spelen in zijn leven en hij vertelt hoe hij hiertegen aan kijkt.

Deze gesprekken voeren zij aan de hand van verschillende werkvormen en met behulp van de boeken en spelmaterialen. Het kind leert spelenderwijs nieuwe vaardigheden uitgaande van zeven hoofdthema's:

- Zelfbeeld en zelfvertrouwen
Angst (incl. faalangst)
- Emoties en gevoelens
- Rouw
- Pesten
- Sociale vaardigheden (incl. vergroten sociaal netwerk)
- Lichamelijke gesteldheid (persoonlijke hygiëne, lichaamsbesef, overgewicht, seksualiteit en leefstijl)

Ook worden specifiek uitjes, die passen bij de Kindercoaching-methodiek georganiseerd. Kinderen

kunnen elkaar zo op een veilige manier ontmoeten, zich in elkaar herkennen en na afloop met hun eigen coach het geleerde bespreken en toepassen. Bijvoorbeeld het oefenen van sociale vaardigheden of het omgaan met winnen of verliezen. Al deze leerdoelen komen ook in de hulpverleningsplannen van de kinderen terug en er wordt vervolgens aan gewerkt, op een manier die past bij de ontwikkeling van het kind.

Ten slotte wordt het inrichten van Kindercoachkamers met behulp van de donaties van de loges mogelijk gemaakt. Deze kamers zijn een veilige plek voor de kinderen waar ze vrijuit kunnen praten, spelen en kunnen leren.

Het gaat om kinderen en jeugdigen, die ondanks de moeilijke omstandigheden waarin zij leven, op deze manier toch een betere toekomst tegemoet kunnen zien!!

Nogmaals hartelijk dank voor uw geweldige donatie.

Namens het Leger des Heils,
envoy drs. Cornel Vader

samenleven doe je dus niet alleen

Cornel Vader voorzitter Raad van Bestuur stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg en stichting Leger des Heils Jeugdbescherming en Reclassering

Een keuze uit activiteiten in de loges

Redactie

In aanvulling op hun eigen bijeenkomsten en zittingen organiseren Odd Fellows talloze andere activiteiten, waarmee zij gestalte geven aan hun betrokkenheid bij mens en maatschappij.

Hieronder treft u weer een overzicht. Het bevat slechts een kleine greep uit de vele activiteiten die jaarlijks op loge niveau plaats vinden.

Winschoten

Odd Fellowweek 2019

De werkgroep, bestaande uit leden van de vier Winschoter loges, heeft in het kader van het 200-jarig bestaan van de Independent Order of Odd Fellows, op 12 april 2019 een Openbare lezingavond georganiseerd in de Marktpliekerk te Winschoten. De werkgroep koos dit jaar voor een uiterst actueel onderwerp namelijk 'Klimaatverandering en Energie transitie', met als overkoepelend thema: 'Vanuit een terugblik, naar de toekomst, een visie op een wereld over dertig jaar'.

IJmond

Odd Fellows in actie bij 'NLdoet'

Op zaterdag 16 maart j. l. hebben de dames van de Duinroosloge en zeven mannen van de IJmondloge van de Velser Odd Fellows, in het kader van 'NLdoet' van het Oranjefonds, vrijwilligerswerk verricht in de eigen regio. Dit keer op locaties in Spaarndam en Beverwijk.

Steenwijk

Odd Fellows van de Ankerloge hebben financiële steun verleend aan het bezoek van hulphonden voor demente ouderen in verzorgingshuis Zonnekamp Steenwijk.

In 2018 is in dit verpleeghuis een pilot met hulphonden gehouden waardoor eens per week een hulphond op bezoek komt bij dementerende ouderen. Naar blijkt komt er tussen de ouderen en de goed en zeer intensief getrainde hulphonden een heel positieve interactie op gang. Zowel de begeleiders van Zonnekamp als die van Hulphond Nederland zijn enthousiast over deze pilot.

Hoogezand

Gouden Handen Award 2019 - Duurzaamheid

Gedurende een aantal weken hebben de leerlingen van de derde klas vmbo van het dr. Aletta Jacobs College in Hoogezand in groepjes van vier of vijf leerlingen gewerkt aan het thema 'duurzaamheid'. Zij hadden in het kader van de Gouden Handen Award van de Odd Fellows de volgende opdracht gekregen: Bedenk wat jouw vakrichting en jijzelf kunt bijdragen aan een samenleving waarin duurzaamheid voorop staat en waarin verspilling van grondstoffen wordt tegengegaan.

Op 6 juni jl. presenteerden een twintigtal groepjes hun ideeën en konden de bezoekers zich door de leer-

lingen laten informeren over het hoe en waarom van hun project.

Gedurende het project heeft een jury de vorderingen van de diverse groepjes gevolgd en besloot eenstemmig de Odd Fellowprijs Gouden Handen 2019 toe te kennen aan het groepje dat bezig is met voertuigen op waterstof. Door hun kritische houding en hun gezamenlijk aanpak, is deze groep tot een aansprekend idee gekomen.

Sappemeer

De Commissie Maatschappelijke Activiteiten van de van de loges in Sappemeer heeft, in samenwerking met het Thomas Wildey Fonds, het bekende jeugdcircus Santelli naar Hoogezand laten komen voor een spannende circusvoorstelling.

Omdat lang niet alle kinderen in Hoogezand-Sappemeer in de zomer op reis kunnen gaan, organiseert 'Go For Kids' verschillende activiteiten voor de thuisblijvers. Deze maand is voor hen een lang gekoesterde wens in vervulling gegaan.

Apeldoorn

Op 10 september jl. heeft Dennis Godschalk onder de noemer van de 'Odd Associates' een lezing gegeven met als titel: 'Hoe is het om een Syrische vluchteling onder je hoede te nemen?'

Dennis Godschalk vertelde hoe hij Mohammad Alhendi heeft ontmoet en wat hun contact voor hen beide betekent.

De aanwezigen waren vooral geraakt door wat Mohammad allemaal deed en doet om zich in Nederland thuis te voelen en hoe hij naar Nederland kijkt. Dit was een zeer bijzondere lezing.

Deventer

Op 24 september heeft het IJsselkampement een openbare bijeenkomst gehouden over het klimaat en de opwarming van de aarde. Spreker was Marcel Crok, wetenschapsjournalist en auteur van verschillende boeken over klimaatverandering, waaronder: 'De staat van het klimaat'.

Gegeven het wetenschappelijk onderzoek daarnaar valt de opwarming van de aarde inderdaad niet te ontkennen. Zijn visie op het verloop verschilt echter danig van waar het gros van de klimaatwetenschappers van uitgaat. Ook dit roept vragen op.

Dronten

Zaterdag 14 september jl. kreeg de Koninklijke Nederlandse Reddingsmaatschappij (KNRM) Urk bezoek van Odd Fellows uit Dronten. De Odd Fellows hebben de KNRM Urk een overlevingspak geschonken.

De personen achter de schenking wilden het overlevingspak graag persoonlijk overhandigen en zij wilden meer horen over het vrijwilligerswerk van de KNRM. Na een korte presentatie over het werk van de KNRM mocht een rondje varen niet ontbreken. In het water werd nut en noodzaak van het overlevingspak gedemonstreerd door een opstapper van de KNRM. Onze gasten waren zeer onder de indruk van het werk van de KNRM-vrijwilligers!

De KNRM bedankt de Odd Fellows van harte voor hun schenking. Deze schenking is mogelijk gemaakt door vele gulle gevers van boeken die zij afstaan voor verkoop in de Odd Fellow Boekwinkel te Dronten, <http://www.ofbd.nl/>"www.ofbd.nl.

Zie het artikel over de boekhandel in dit boek.

6

Ervaringen bij de oprichting van de Odd Fellow club Sneek (i.o.)

Rob Hallegraeff met medewerking van Wout Beima, Mieke Kruizinga en Klaas Dik

Een paar jaar geleden hebben een paar leden van de twee mannenloges in Sneek, een ex-Rebekka en een Rebekka uit de omgeving, de hoofden bij elkaar gestoken om te onderzoeken of er in Sneek en omgeving behoefte was aan een club, een groep mannen en vrouwen, die samen op zoek wilde gaan naar Vriendschap, Liefde en Waarheid, in een eigentijdse vormgeving.

De initiatiefgroep. Van links naar rechts: Mieke Kruizinga, Wout Beima, Klaas Dik en Rob Hallegraeff.

We hebben aan de besturen van de drie loges in Sneek de vraag voorgelegd, of zij ons als initiatiefgroep wilden ondersteunen bij ons onderzoek of er draagvlak was in Sneek om een club op te richten. Hierop zijn na enige aarzeling positieve antwoorden gekomen. Hiernaast is echter ook weerstand ontstaan in zowel de vrouwenloge als de mannenloges in Sneek. Gaat deze club ons niet beconcurreren? Leidt dit niet tot ledenverlies bij onze loge? Intern wisten we niet precies waar we naar toe wilden en extern ontstond deze weerstand ondanks formele steun van de drie besturen.

Nadrukkelijk brachten wij in dat onze doelgroep niet ligt bij de huidige logeleden.

Het was intussen geen gemakkelijke opdracht die wij ons zelf hadden gegeven. Hij leverde veel intensieve en diepgaande gesprekken op binnen onze groep. Hoe gaan we dat doen? Wat wordt het verschil met de logezittingen? Hoe zien wij een ideale invulling van een bijeenkomst?

Ter oriëntatie hebben we de club in Zaandam bezocht.

De initiatiefgroep heeft een intensief proces doorgevoerd. Soms zagen we het totaal niet meer zitten en er was een tijd, waarin we bijna besloten ons buiten de orde te plaatsen en een zelfstandige ruimte te huren om een eigen 'organisatie' op te richten.

Soms inspireerden wij elkaar weer op een prachtige manier. Onze onderlinge band werd steeds hechter en rijker. Wij kwamen nadrukkelijk in contact met wat ons motiveerde: waarom wij dit wilden. Wat was onze eigen en onderlinge motivatie om deze weg te gaan? Hieruit kwam uiteindelijk naar boven dat wij ervoor wilden gaan om onze idealen in een eigentijdse vormgeving door te kunnen geven aan de nieuwe generatie. En dat wij wilden gaan voor: een Odd Fellowgemeenschap in Sneek die open, doorlaatbaar en vloeiend in de Sneker samenleving staat en waarin ruimte is voor verscheidenheid en differentiatie.

Oriënterende bijeenkomsten

Op een bepaald moment besloten wij om niet verder te praten, maar om te doen.

Begin 2019 organiseerden wij een drietal oriënterende bijeenkomsten voor potentieel belangstellenden en dan in de vorm, zoals wij de bijeenkomsten van de club voor ons zagen.

De drie bijeenkomsten werden niet in de bezinningsruimte gehouden, maar in de nazitruimte en ontdaan van elk ritueel, zoals bij normale zittingen gebruikelijk is.

Er werd een openingswoord gehouden, een bijdrage en een slotwoord, omgeven met muziek. Na de bijdrage werd de mogelijkheid gegeven aan de aanwezigen om een korte reactie te geven op de bijdrage, zonder met elkaar in discussie te gaan. De reacties werden als het ware in het midden gelegd. Het openings- en slotwoord en de bijdrage werden inhoudelijk op elkaar afgestemd, zodat elke avond een centraal thema had.

De reacties na de bijdrage werden genoteerd. Zij vormden na de bijeenkomst de kern van onze gezamenlijke dialoog. Nadrukkelijk is gekozen voor de dialoogvorm en niet voor discussie.

In een dialoog stel je vragen aan elkaar, in een discussie gaat het vooral om antwoorden. Deze open en eerlijke dialoog werd ook zeer op prijs gesteld door de aanwezigen. Zij hebben persoonlijke reacties en emoties met elkaar gedeeld.

De centrale doelstellingen die wij hadden geformuleerd voor deze bijeenkomsten waren en zijn: bezinning en ontmoeting. De verbinding van de bijdrage met het openings- en slotwoord leidde tot een goede verdieping van het thema.

Thema's die aan de orde kwamen, waren bijvoorbeeld: identiteit, vrijheid.

De persoonlijke ontmoeting kwam tot stand door de open een eerlijke dialoog na afloop en door de onderlinge gesprekken die daarna nog doorgingen.

Deze drie bijeenkomsten zijn goed bezocht. Een succesfactor hiervoor was dat de leden van de initiatiefgroep hun eigen netwerk benaderden. Ook ex-broeders en ex-zusters zijn benaderd.

De reacties na afloop waren telkens positief tot zeer positief. Aanwezigen namen ook weer belangstellenden mee uit hun eigen omgeving naar de volgende bijeenkomst.

Na de drie oriënterende bijeenkomsten gaven 22 deelnemers aan dat zij zich per 1 januari 2020 willen aanmelden als lid van de op te richten vereniging Odd Fellow Club Sneek.

Dat was voldoende basis om te besluiten deze vereniging daadwerkelijk tot stand te laten komen. In het najaar zijn nog vier oriënterende bijeenkomsten gehouden.

Voor de goede orde kan nog vermeld worden dat een club valt onder de IOOF, net zoals een gemengde loge. Een club krijgt ook een charter. De leden van een club zijn dus ook leden van de IOOF.

Ervaringen

Loges en/of ordeleden die overwegen de mogelijkheden voor een gemengde club te onderzoeken, hebben hopelijk iets aan de volgende ervaringen:

- Schep draagvlak bij het bestuur van de bestaande loge(s) om een initiatiefgroep formeel op te richten om te onderzoeken of een club haalbaar is;
- Laat deze initiatiefgroep bestaan uit loge- en niet-logeleden en betrek bij voorkeur een of meer ex-broeders/zustersen erbij;
- Accepteer dat sommige logeleden weerstand zullen bieden, maar blijf in gesprek en ga niet overhaast te werk;
- Laat de leden van de initiatiefgroep hun eigen

netwerk van potentieel belangstellenden buiten de bestaande loge(s) benaderen;

- Plan een of meer oriënterende bijeenkomsten, niet in de bezinningsruimte, maar in de nazitruimte, waarbij de nadruk ligt op de inhoud en de verbinding van het openingswoord, de bijdrage en het slotwoord;
- Geef ruimte in de nazit voor een goede dialoog over de bijdragen van die avond. Zet zelf als groep de eerste stap om ook persoonlijke ervaringen aan de orde te laten komen.

Hieronder treft u de folder aan zoals wij die gebruikt hebben.

Odd Fellow Club Sneek (i.o)

Al enige tijd is een initiatiefgroep aan het onderzoeken of er mogelijkheden zijn om in Sneek een Odd Fellowclub op te richten. Deze onderscheidt zich van de bestaande loges door een meer eigentijdse vormgeving en het toegankelijk zijn voor zowel mannen als voor vrouwen.

Als na de zomer blijkt dat er voldoende belangstelling voor is, zal daadwerkelijk de Odd Fellowclub Sneek gestalte krijgen. Deze club valt dan onder de IOOF, de Independent Order of Odd Fellows.

Visie

De visie van de initiatiefgroep is dat iedere Odd Fellow een verantwoordelijkheid bezit om een bijdrage te leveren aan een betere wereld.

Deze verantwoordelijkheid kan praktisch gestalte krijgen door het geven van Vriendschap, het bewijzen van Liefde en het zoeken naar Waarheid zowel in de gemeenschap van Odd Fellows als zeker ook daarbuiten.

Het Odd Fellowship streeft ernaar om door verdieping en ontwikkeling van ieders persoonlijkheid die eigenschappen te ont-

wikkelen die kunnen leiden tot verdraagzaamheid ten opzichte van de medemens, tot meer harmonie in de samenleving en uiteindelijk tot broeder- en zusterschap onder de mensen.

Bezinning, verdieping en ontmoeting

Dit zijn de drie trefwoorden die centraal staan. Elke bijeenkomst houdt een van de aanwezigen een bijdrage over een maatschappelijke ontwikkeling of over een filosofisch of ethisch onderwerp. Daarna delen wij op een open wijze met elkaar onze verschillende gedachten.

Vormgeving

In de periode tot de januari 2020 organiseren wij 4 bijeenkomsten voor belangstellenden. De precieze vormgeving gaan we met elkaar ontwikkelen. Als blijkt dat er voldoende belangstelling voor dit initiatief bestaat, dan kan in december 2019 overgegaan worden tot de oprichting van de Odd Fellowclub Sneek in de vorm van een vereniging.

Deze club valt onder de verantwoordelijkheid van de IOOF.

Een weg naar grotere naamsbekendheid

Norman Andrews

Ambities achter de Odd Fellowweek

De landelijke Odd Fellowweek is een evenement dat we jaarlijks willen houden. Overal in onze jurisdictie worden bijeenkomsten en open avonden georganiseerd met interessante sprekers of happenings.

Doel van deze gezamenlijke week is voor alles de vergroting van onze zwakke naamsbekendheid. Die bekendheid zien wij als een zeer belangrijke voorwaarde voor succesvolle ledenwerving.

Wij hopen tevens de indruk van geheimzinnigheid, onbekendheid beslotenheid die heel veel buitenstaanders hebben te laten afnemen.

Immers, geheimzinnigheid en beslotenheid hoort niet bij een hedendaagse organisatie die beweert midden in de maatschappij te staan, laat staan bij ons persoonlijk.

Vanaf 2013

De Odd Fellowweek, die vanaf 2013 is begonnen, heeft in de beginjaren veel belangstelling getrokken in het land. Na zeven jaar is de Odd Fellowweek zijn de inzet en het animo van veel loges ernstig verzwakt. Dat is teleurstellend gegeven de zwakte van onze naamsbekendheid. Die is nu eenmaal niet in één klap te overwinnen.

Vanaf het begin in 2013 waren het de loges die al samenwerkten in een regio of stad bij uitstek het meest gemotiveerd. Zij hebben gezamenlijk een of meer

aantrekkelijke programma's ontwikkeld voor de Odd Fellowweek.

Het beschikbare promotiemateriaal dat jaarlijks wordt aangeboden op onze website www.oddfellows.nl van onze Orde laten zien.

Veel loges wisten in de eerste vier jaar de lokale pers te bereiken met een artikel over onze Orde of de lokale loge. Op zich was dat goed. Jammer dat nogal eens formalistische foto's zijn geplaatst. Bijv. de VM staande in de tempel, terwijl een foto van een gezellige informele na-zitting of BBQ was mogelijk aantrekkelijker zou zijn geweest.

Het gaat vooral om naamsbekendheid

Naar is gebleken hebben veel logesleden en besturen verwacht dat de Odd Fellowweek meteen al nieuwe leden zou opleveren.

Herhaaldelijk heeft het Algemeen Bestuur aangegeven dat de Odd Fellowweek als vooral ten doel had de naamsbekendheid van onze Orde te promoten. Zonder de groei van onze naamsbekendheid blijven wij voor buitenstaanders onzichtbaar en daarmee onbekend. En dat werkt niet in de hand dat mensen toetreden. De vergroting van onze naamsbekendheid is en blijft daardoor nog altijd noodzakelijk. Openheid.

Leden zelf kunnen bijdragen door veel meer open te vertellen over hun lidmaatschap van de Orde. Wat heeft het Odd Fellowship ieder van ons zelf vaak al

jaren gebracht? Of door de vraag “Waarom ben ik met plezier en overtuiging Odd Fellow” kort en bondig te beantwoorden, iets dat met weinig oefenen eenvoudig te leren is. Weten wat je daarover gaat vertellen aan buitenstaanders is een positief en goed werkend middel. Iedere Odd Fellow die daarover nadenkt weet best waarom zij of hij Odd Fellow is en blijft.

Wie dat eigen persoonlijke gevoel met warmte en emotie weet door te geven naar buitenstaanders wekt daarmee vanzelf belangstelling.

Als de belangstellende daarna vragen stelt over de gang van zaken, vertel dan in het kort hoe een loge-avond verloopt. Gebruik daarbij geen Odd Fellowjargon zoals Tempel, maar leg nadruk op de bezinning en de vriendschap waarvoor wij bijeen komen.

Verdwaal niet in een gesprek over de interne geschiedenis van onze Orde, maar zeg eenvoudig: onze Orde bestaat al 200 jaar in 30 landen over de hele wereld.

Geef aan dat de loge ten eerste een ontmoetingsplaats is waar je interessante mensen ontmoet en ondertussen verdieping en levenservaringen met elkaar deelt. Noem zeker dat de bijeenkomstavonden een waardevol rustmomenten zijn voor ieder lid. En dat ons luisteren naar bijdragen de muziek daar tussendoor de kern van de bijeenkomsten is.

Of dat het meemaken van de uitwisseling van meningen over een bijdrage of andere actuele onderwerpen je een bredere kijk op het leven geeft.

Adviezen

In Odd Fellows 2014 staan veel adviezen over hoe een loge kan omgaan met media, pers, TV en radio, en over het al of niet inzetten van advertenties in lokale nieuwsbladen en de toepassing van moderne media zoals Facebook, LinkedIn en Twitter.

Het verdient de voorkeur niet een maar diverse media zoals advertenties, presentaties, Facebook, webpagina en openavonden tegelijk te ontwikkelen. Of te wel: plan je campagne lang van te voren en maak een duidelijk stappenplan. Zie dit als een project voor een lange termijn en betrek iedereen die bij deze PR-actie betrokken zal zijn hierbij zodat de taken duidelijk zijn. Daarmee valt in de diverse media en pers meer breedte en aandacht los te maken, met als resultaat een goede kans dat onze naamsbekendheid zal toenemen.

De kracht van herhaling

Vergeet daarbij niet dat wij leven in een drukke en actieve wereld van herhalingen (denk aan de commercials op televisie of in kranten) met als gevolg dat een enkele keer aandacht besteed in de media aan de Odd Fellows allicht wel iets zal opleveren, maar slechts door blijvend te herhalen waar wij als Odd Fellows voor staan zal onze naam Odd Fellows en mede daardoor onze naamsbekendheid in de maatschappij groeien.

Een steun in de rug aangaande potentiële leden

Er lopen buiten onze Orde veel potentiële leden rond die wij wel kunnen bereiken maar dat lukt niet zonder een goed gecoördineerde werkwijze in het district, met besturen en in het bijzonder met elk individueel lid. Meedoen is daarbij de sleutel voor succes en ,

zoals gezegd: het delen van hoe je het Odd Fellowship persoonlijk beleeft is daarbij essentieel.

Natuurlijk zoeken wij jonge leden om het voortbestaan van onze Orde de komende vijftig jaar te waarborgen. Maar ondertussen verandert de maatschappij: Volgens de CBS zijn er in Nederland op dit moment 16,900,726 inwoners.

Waarvan: 5,930.000 in de leeftijd 40-65 en 2.273.000 in de leeftijd van 65-80. Dat zijn totaal meer dan 8,000.000 mensen

Naar verwachting zijn er 7 miljoen vijftigplussers in het jaar 2020.

In onze Orde zien wij in een periode van 20 jaar een duidelijke waarneembare leeftijdverschuiving.

De gemiddelde leeftijd van onze leden (idem in Europa) ligt op dit moment op > 68 jaar.

Multimedia zoals Facebook analyseren heel duidelijk dat de meeste geïnteresseerde volgers van de Facebookpagina Odd Fellows Grootloge Nederland en België mannen en vrouwen zijn van boven de 45 jaar.

De Orde telt momenteel nog slechts +/- 400 broederen onder de <50 jaar. En hoeveel vrouwelijke Odd Fellows???

In het jaarboek Odd Fellows 2017 staat hoe en waarom de Odd Fellows in Engeland na lang beraad in het

jaar 2000 hebben besloten om de leeftijdsdoelgroep waarop de Orde in Engeland zich ging richten te stellen op 50+.

Een conclusie van de Engelse Odd Fellows is dat gemiddeld mensen nu langer leven.

Naar verwachting is over vijf jaar één op de twee volwassenen 50-plus. Dan zijn 6,9 miljoen van de 13,7 miljoen volwassenen ouder dan 50 jaar.

Over potentiële leden gesproken hier ligt een doelgroep die er al is en waar wij zelf veel meer aandacht en toenadering aan mogen besteden.

Districten

In het district Friesland is een project in ontwikkeling met als doel coördinatie van de promotie van de gezamenlijke Friese loges voor de naamsbekendheid van de Odd Fellows in de media en de lokale pers. Op verschillende momenten komen advertenties, en worden open dagen, persberichten, artikelen en evenementen gegroepeerd aangekondigd.

Met de lokale pers is hierover al gesproken hoe we dit project handen en voeten kunnen geven.

Door samen te werken met deskundigen, de uitwerking van nieuwe ideeën, en die uitproberen kunnen wij het Odd Fellowship vooruit helpen.

Norman Andrews 70 jr., is getrouwd en heeft een dochter. Opleiding: Middelbare school in Londen UK. Design Academie in Eindhoven (grafische richting). In totaal 37 jaar werkervaring in verschillende functies bij Philips. Waarvan als laatste functie grafisch adviseur. Inmiddels is hij 29 jaar Odd Fellow. Hij is de mede-oprichter van de Compagnonsloge No. 89 te Drachten. Zijn functies waren: OVM, VM, Ex-Meester, Vertegenwoordiger, Eerste Opziener en Hoofdpatriarch van het Erasmus Kampement. Hij was Grootfinancieelsecretaris en Grootopziener Broederraad en lid Van het Algemeen Bestuur van de Grootloge van Nederland en België

Odd Fellows in Dronten hebben een boekwinkel

Nico Bos

Voorgeschiedenis

Boeken, boeken, boeken, ze lopen als een rode draad door mijn leven. Verjaardagscadeautjes waren nooit een probleem, altijd stonden er wel wat titels op mijn verlanglijstje. En ze gaven mijn familieleden ook stof voor menig hilarisch Sinterklaasgedicht. Pas vlak voor mijn pensionering kwam ik tot de ontdekking dat je boeken niet alleen kunt lezen, maar ook kunt verkopen. In die tijd had ik contact met leden van de Lions, zij stonden met een kraam met tweedehands boeken op markten en braderieën in de regio. Dat betekende heel veel gesleep en de opbrengst was vaak net iets meer dan de huur van marktkramen. De Lions hielden de boekenverkoop voor gezien.

Start

Het was 2009, de crisis veroorzaakte forse leegstand in ons winkelcentrum in Dronten. De project ontwikkelaar/ beheerder bleek met ons van mening dat een winkel in bedrijf beter oogt, dus wij mochten tijdelijk een pand aan het Redeplein inrichten als verkooppunt voor tweedehands, zoals wij noemen 'eens gelezen' boeken. Een kale betonnen vloer, geen gas en elektriciteit (werd een snoer naar de burens), dus ook geen verwarming en voor een plasje of meer moesten we naar het openbaar toilet in de Meerpaal. Van de Lions kochten we hun overgebleven boekenvoorraad en we konden van start.

'We', dat waren inmiddels een flink aantal Odd Fellows en Rebekkah's die enthousiast geworden waren om de Odd Fellow-opdracht door middel van boekenverkoop in de praktijk te brengen. De lokale en regionale pers werd ingeschakeld en al gauw brachten de eerste gulle gevers hun boeken. De winkel konden we de hele week openhouden, want inmiddels had zich een oud-onderwijzeres en 'leesbeest' gemeld die op de winkelopeningstijden aanwezig wilde zijn. Tot op de dag van vandaag is zij nog vele uren in de boekwinkel te vinden.

Uitbreiding

Geen huur, wel op een riante locatie... Door verandering van inzicht van de eigenaar moesten we op korte termijn verhuizen naar een leegstaand reisbureau, middenin het centrum, op een AA-locatie! Een heel mooi plekje, met verwarming, met elektra en met sanitair. Weer gratis, onder betaling van nutskosten, maar wel weer met de afspraak: als er een huurder komt, dan zijn wij binnen een week weg. Inmiddels liep de verkoop in de winkel als een trein. Van karton werd een brievenbus gemaakt: past een boek in de gleuf dan 1 Euro, dikkere boeken kosten 2 Euro, enkele duurdere uitgaven werden apart geprijsd. Via BOL.com, Amazon en veilingen werden de boeken aan de man gebracht die meer konden opbrengen. Ook met groot succes. Regelmatig deden we melding in de pers van giften aan goede, niet gesubsidieerde doelen. De inbreng van gebruikte boeken was gigantisch groot. De Dronter bevolking had onze boekwinkel in hun hart gesloten. En niet alleen uit onze regio, maar inmiddels uit het hele land worden ons nog steeds partijen met mooie boeken gratis aangeboden.

Huisvesting

Ook het reisbureau kreeg na een jaar een andere bestemming. Via de winkeliersvereniging kwamen wij in contact met de heer en mevrouw Faber, die een lang smal pand in de verhuur hadden. Weer op top locatie! Tegen vergoeding van alleen de kosten van gas en elektriciteit mochten we van dit pand gebruikmaken. En daar zitten we nu nog steeds, in een echte boekwinkel. Lang en smal met een afgeschreven, maar nog steeds heel mooi, inventaris van de plaatselijke bibliotheek waar tienduizenden boeken overzichtelijk staan gerangschikt. Sinds begin 2018 zijn we 'Stichting Odd Fellows Boekverkoop Dronten' en kregen na een jaar een ANBI-status. Dankzij de eigenaren, die genoeg nemen met een bescheiden huurprijs en dankzij een belastingcon-

structie, heeft de stichting nu een huurcontract voor twee jaar af kunnen sluiten. De onzekerheid van elk moment de hele handel te moeten opbreken, is voorbij. Onlangs werd het plakkaat 'Te Huur' in een feestelijke bijeenkomst van het raam verwijderd.

Collectie

Alle boeken worden gratis aan ons ter beschikking gesteld door particulieren maar ook via huisopruimingen. Wij zijn er trots op dat onze winkel zo'n frisse uitstraling heeft, zoals klanten ons vaak complimenteren. Ook houden we nauwlettend oog op de kwaliteit van de boeken, beduimelde of 'geurende' boeken zal je in onze winkel niet vinden. Ook wordt de collectie dagelijks aangevuld en 'winkeldochters' worden verwijderd. Onze klanten weten dat te waarderen en via mond-tot-mondreclame verwelkomen we regelmatig (inmiddels vaste) klanten uit de wijde regio. Op dit moment zijn we bezig met een kleine 'verbouwing'. De vaak waardevolle antiquarische boeken krijgen een eigen plekje in de winkel.

Goede doelen

De verkoopopbrengsten gaan via commissie Maatschappelijke Activiteiten (MA) naar uiteenlopende doelen in binnen-en buitenland. Iedereen kan een voordracht doen. In de afgelopen jaren hebben wij met de opbrengst van de boekwinkel heel veel mooie schenkingen kunnen doen. We noemen er een paar: een duozadel voor de Stichting Paardrijden voor gehandicapten, een reddingpak voor de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij (KNRM) op Urk, een gift aan de Stichting Wensambulance/Barneveld, maar ook bekostigden wij operaties van kinderen in Indonesië die lijden aan Olifantitis, zodat ze weer toonbaar zijn en een normaal leven kunnen leiden, schonken we zonnepanelen in Burkina Faso waardoor kinderen 's avonds in plaats van bij een houtvuurtje bij een lamp hun huiswerk kunnen maken en brandwonden bijna niet meer voorkomen. Al die doelen te mogen steunen, daar worden de vrijwilligers heel blij van, dat stimuleert om door te gaan.

Vrijwilligers

Startten we in 2009 met een kleine groep enthousiaste en fanatieke vrijwilligers, inmiddels is de groep uitgebreid tot zo'n vijftig mensen die zich bezighouden met alles wat er in een winkel in opbouw gedaan moet worden. De sorteergroep bepaalt welke boeken

naar de winkel, internetverkoop, antiquariaat of opkopers gaan. Er is een ploeg die bij de mensen thuis de boeken ophaalt. Anderen hebben veel deskundigheid op het gebied van winkelinrichting, klantbenadering, roostermaken. Een paar vrijwilligers, die deskundig zijn op het gebied van ICT, hebben een website gebouwd www.ofbd.nl waar bijzondere boeken worden aangeboden.

Het is een hecht team, ieder werkt voor hetzelfde doel: een aantrekkelijke en optimaal functionerende boekwinkel die veel geld op kan brengen voor heel mooie, goede doelen.

Wij kunnen dit werk niet doen zonder de verhuurders, die enthousiast ons werk steunen door hun winkel voor een niet commerciële huurprijs ter beschikking te stellen en al die mensen die ons belangeloos hun boeken aanbieden, die ons hun vertrouwen schenken dat wij de gelden op een verantwoorde manier besteden.

Ik had nooit kunnen bedenken dat, wat vroeger een hobby van mij was, kon worden uitgebouwd tot een zo'n goed geoliede organisatie. Mijn liefde voor boeken is er alleen maar groter door geworden, maar om ze te lezen ... over een paar jaar misschien, als ik echt een pensionado word ...

Nico Bos *In de loge ben ik voorzitter MA geweest, OVM en VM, ex- dd. Meester en momenteel rechter ondersteuner van de OVM en ben lid van het Kampement.*

In mijn werkzame leven was ik leraar Frans en Nederlands en rector. Ben getrouwd met Joke, vader van vier dochters en opa van negen kleinkinderen.

Wijd mij maar in!

Jantsje Dam

Al enige tijd was ik op zoek naar wat ik wil noemen ‘een geestelijk dak boven mijn hoofd’. Een plek om van gedachten te wisselen met anderen, om nieuwe input te krijgen en diverse gezichtspunten te ontdekken en te delen. Ik wilde graag verschillende mensen ontmoeten om te praten over zaken die ertoe doen. Heel helder was het doel van mijn zoektocht eigenlijk niet. In een stoere bui besloot ik zelf een groepje van gelijkgestemden op te richten. Verder dan een drietal leden ben ik niet gekomen en nog voor de eerste bijeenkomst ging het clubje alweer ter ziele. En zo bleef ik wat dubben en overwegen, zonder enig zicht op meer duidelijkheid of vooruitgang.

“Gaat het nog eens wat worden met die club van jou?” vroeg mijn man zo nu en dan. Geen slechte vraag, alleen het antwoord liet op zich wachten.

Maar toen kwam de dag dat een vriendin belde. Of ik zin had om die zaterdag naar de open dag van de Odd Fellows te gaan in Meppel. Nu had ik nog nooit van de Odd Fellows gehoord, zij wel. De woorden ‘verdieping’, ‘persoonlijke groei’ en ‘maatschappelijke betrokkenheid’, die ze in haar uitleg noemde, klonken mij als muziek in de oren. Ik aarzelde geen minuut, ik ging mee. Allerhartelijkst was de ontvangst. Er was een plezierige sfeer en ik had een goed inhoudelijk gesprek met leuke mensen. Ik voelde meteen: hier hoor ik tussen, dit is wat ik zoek! Na

hooguit een half uurtje dacht ik: “Wijd mij maar in!” Nu gaat men bij de loge niet over één nacht ijs, zo werd mij duidelijk. Op advies bezocht ik nog twee open zittingen. Daarna volgde er een aantal informatieve gesprekken met de commissie Voorlichting en Onderzoek. Ondertussen googelden mijn zoons thuis op de bank eens waar hun moeder zich mee ging inlaten. “Het lijkt wel een sekte!” meende een zoon na enig onderzoek. Ook door mensen in mijn omgeving werd ik gewaarschuwd. Het zou een geheimzinnige, gesloten groep zijn, met rituelen! Nou, nou ... niet best, die Odd Fellows! Ik wist wel beter ... Ik was er immers geweest en hield koers. Enkele maanden later brak de dag van mijn inwijding aan. Het was een bijzondere avond, waar ook mijn partner welkom werd geheten in de nazitting. Kijk manlief, het is er dan toch van gekomen, die club van mij!

Ik kan wel zeggen dat ik nauwelijks heb hoeven wennen. Dit is vooral te danken aan de toegankelijkheid en hartelijkheid van de mensen die ik trof. Ik mocht dan nieuw zijn, maar voelde mij nooit een buitenbeentje, ik hoorde er meteen bij. Een vlekkeloze start dus eigenlijk, al zijn er wel een paar spatjes die ik heb

moeten wegpoetsen of waarmee ik zal moeten leren leven. Zoals de zwarte kleding die ik bij bepaalde gelegenheden dien te dragen. Dat vind ik heel vervelend. Ik draag nooit zwart en voel me in die kleur als een kat in een vreemd pakhuis. De witte handschoentjes die erbij worden gedragen, maakt de outfit nog ongemakkelijker.

Verder vind ik de vele vaste rituelen tijdens de zitting wel eens een poppenkast. “Het is een spel” zo legde een van de leden mij uit, “een toneelspel dat we met z’n allen hebben besloten te spelen”. Dat vind ik wel een mooie relativiserende visie. De zitting is een behoorlijk ingetogen gebeurtenis, waarin alles volgens een vast stramien verloopt. Dat heeft iets rustgevends en speciaals, er gebeurt iets wat onversneden aandacht verdient. Er is tijd voor bezinning over datgene wat te berde wordt gebracht. Er is mooie muziek. Allemaal belangrijk. Toch zou van mij die ernst binnen de zitting wel een onsje minder mogen. Ik ben wel eens verbaasd over de grote gehechtheid die er bij sommige zusters blijkt te bestaan aan traditie. Wat was, is, en altijd lijkt te moeten blijven. Dat begrijp ik niet en ik vind het

ook jammer. Leven is bewegen en loslaten, niet stilstaan en vasthouden. Een loge zou meer open mogen staan voor vernieuwing. Na een half jaar maakte ik de eerste inwijding mee van nieuwe zusters. Het was een mooie en

plechtige zitting, maar ik vond het ook zwaar. Iets meer vrolijkheid zou passend zijn in mijn ogen. Dat lijkt bijna een taboe, terwijl een inwijding naar mijn idee meer feestelijkheid zou kunnen gebruiken.

Nu ik zo'n 10 maanden lid ben, kijk ik terug op een waardevolle tijd, waarin ik erg mooie mensen heb ontmoet, met wie een warme band is ontstaan. Ik heb me, zoals ik me had voorgenomen, volop in het logeleven gestort. Ik ben lid van de commissie Maatschappelijke Activiteiten geworden, heb me aangesloten bij de groepjes 'literatuur' en 'spiritualiteit', die binnen onze loge zijn opgericht. Bovendien heb ik een avond van 't 'filosofisch café' (een initiatief van de Odd Fellows in Meppel) bijgewoond en ik heb meegewandeld met een stadswandeling (georganiseerd door de commissie MA) ten behoeve van een actie voor hulpbehoevende gezinnen in Kirgizië. Naast de tweewekelijkse zittingen, geen gebrek aan ideeën, onderlinge uitwisseling en betrokkenheid, zoveel is zeker.

Voor mij is de loge een omgeving die inspirerend en leerzaam is, een plek waar ik mijn hart ophaal. Want hoe kan het toch dat ik na elke logeavond weer met een grote glimlach om mijn mond vertrek?

En waarom heb ik zonder aarzelen het afscheidsdiner van een collega afgezegd, 'vanwege een andere bijeenkomst'? Ik stond er zelf van te kijken.

Als ik nu op donderdagavond de voorbereidingen tref voor een retourtje Meppel, vraagt mijn zoon: "Ga je weer naar je sekte?" – "Ja hoor", antwoord ik opgewekt, "Ik ga weer naar mijn sekte!". Vrolijk zwaait hij me uit.

Jantsje Dam (1961) studeerde Frans en Nederlands aan de Nieuwe Lerarenopleiding Ubbo Emmius te Leeuwarden en Theologie aan Hogeschool Windesheim te Zwolle. Nadat zij vijf jaar had gewerkt als lerares Frans in Zwartsluis, gooide zij het roer om en liet zich omscholen. Ze werkte als psychiatisch verpleegkundige in diverse ziekenhuizen en sinds 10 jaar als sociaal psychiatisch verpleegkundige bij GGZ Drenthe. Zij is getrouwd, heeft drie zoons en woont in Hoogeveen. In oktober 2018 werd zij lid van de Carnica Rebekkahloge in Meppel.

Van een gesloten bolwerk naar een open netwerk

Ton van Maanen

Zo'n vier jaar geleden ben ik toegetreden tot onze Orde. Het voelde toen nog helemaal niet als 'ons'. Ik stond als ondernemer voor de keus: sluit ik mij aan bij een serviceclub in mijn woonplaats, wat zakelijk gezien misschien wel de meest logische keuze zou zijn, of wil ik toch meer verdieping en geborgenheid? Bij de serviceclubs die ik bezocht vóór mijn eerste gesprek met de loge had ik het gevoel dat die geborgenheid wel wordt besproken maar niet wordt beleefd.

Het toetreden is zeker anders dan het afsluiten van een abonnement. In tegendeel: het is een heel proces, waarvan het merendeel zich afspeelt buiten het gezichtsveld van de aspirantleden. Wie weet er op dat moment veel van interne (en onnodige) processtappen als ballotage en voorhangen? En als het vervolgens zo'n drie maanden duurt tot de inwijding, dan is in mijn dagelijkse wereld hét momentum al lang voorbij.

Ik heb het niet als nadelig ervaren, maar als we naar verjonging willen binnen onze Orde, dan zullen we, in mijn optiek, aan de procedure wel iets moeten veranderen. We hebben het steeds over verjonging maar eigenlijk moeten we het er over hebben dat we in ons sociale en werkzame leven actiever praten met onze omgeving en relaties over het hoe en waarom van ons lidmaatschap.

Ik ben in het dagelijks leven directeur eigenaar van DOCUconcept, een onderneming die zich richt op digitaliseringsvraagstukken. Kijk, ik ben altijd op zoek naar de voordelen voor de klanten als ze mijn producten of services benutten. En als de klant dan ja zegt, moet je schakelen en vooral snel zijn.

Deze aanpak kennen de Odd Fellows niet. Mijn 'koop-signaal' (ik wil Ordelid worden ...) mocht 'even' rondzingen voordat ik enig zicht kreeg op de stand van zaken rondom mijn aspirant lidmaatschap van onze Meppeler loge. Nu, jaren later, snap ik er iets meer van.

Ons gedrag tegenover de buitenwereld lijkt nog steeds 'het best bewaarde geheim van Meppel'. Vroeger mag en zal behoedzaamheid functioneel zijn geweest. Nu is het dit allerminst. En op onderdelen al helemaal niet meer nodig. Het kan en moet anders; sneller én beter.

We hebben een respectabele leeftijd als Orde en als Meppeler loge. Dit moet in ons voordeel blijven werken. De verankering in onze leeftijd moet meer spreekwoordelijk dan letterlijk tot z'n recht komen. Als we in staat blijven aan te sluiten bij het tempo en de transparantie van onze samenleving, dan zal dit een positieve stimulans zijn voor ons landelijk

ledenaantal. Onze Meppeler loge is vrij stabiel met ruim zestig leden. Zij is een toonbeeld van interne samenwerking. Eén waarin er verschillen zijn en mogen bestaan, met behoud van de ons zo kenmerkende vertrouwelijkheid.

Broederen die ons verlaten gaan meestal over naar de andere wereld. Een klein aantal broederen heeft afscheid van ons genomen doordat ze zich niet meer aangetrokken voelen tot de loge of de Orde. Dit verast, triggert én raakt mij. We zijn niet in staat deze, vaak markante figuren die een loge medekleuren, te behouden. Ondanks dat het slechts een enkeling betreft, is het toch heel jammer.

Samenwerking kom het best tot z'n recht in acties en activiteiten. In Meppel hebben we actieve commissies. De commissies Algemene Zaken en Maatschappelijke Activiteiten zijn prima complementair aan elkaar en houden elkaar ook scherp. Zo hebben we een traject 'Waarheidsvinding' over verscheidene jaren gespreid waarbij bekende en minder bekende sprekers hun zienswijze over waarheid geven. We verbinden ons overwegend aan regionale of lokale projecten, niet heel wild of met grote omvang, met een duur van drie jaar. Soms zelfs langer.

Anderzijds brengen we intern ook scherpheid aan. Niet alleen als commissies maar ook op initiatief van een aantal broederen. Ondanks de opmaat naar de uitbreiding en vernieuwing van ons logegebouw in de komende jaren, heeft een groepje broederen toch de nazitruimte 'gepimpt'. (Een vreselijk woord maar het brengt onze logerealiteit dichterbij de maatschappelijke ontwikkeling met dito jargon.)

De nazitruimte ziet er weer uit als een plek waar je - nieuwe - mensen wilt en durft uit te nodigen. Dat geldt ook voor de Facebookpagina die we hebben geopend. Dit lijkt misschien niet zo heel spannend maar

het gaat wel om herkenbare stappen om de samenwerking met de omgeving nadrukkelijker te verduidelijken.

De geëigende activiteiten die al jaren lopen gaan we in heroverweging nemen om ze nadien af te stoten óf voort te zetten. Daarnaast komt er ruimte voor nieuwe initiatieven die het mogelijk maken ook mensen van buiten de Orde uit te nodigen. En we denken aan activiteiten in de omgeving, zoals onlangs nog, het leggen én poetsen van Stolpersteine¹ en het organiseren van een - tot op heden voorgenomen - verhalenfestival.

Dit doen wij niet alleen als loge maar samen met organisaties uit onze omgeving. Volgens mij zitten daar nog te veel onbenutte kansen en mogelijkheden. Samenwerken in de omgeving waar we actief zijn. Om zo bekender te worden. Door indrukken achter te laten ook bij niet-ordeleden. Dit gaat veel verder dan alleen afdrukken in de lokale kranten tot en met Facebook. Het gaat om de indrukken en de beleving die we kunnen bieden als loge. Deze indrukken maak je alleen als je meer openheid geeft en onophoudelijk laat blijken dat je wilt samenwerken. Volgens mij biedt dit veel nog onbenutte kansen.

Stolpersteine, ook bekend als struikelstenen, maken deel uit van een project van de Duitse kunstenaar Gunter Demnig. De stenen worden voorzien van de naam van slachtoffers van het nationaalsocialisme en aangebracht in het trottoir voor hun huis. Het is een over geheel Europa verspreide monumentale actie.

Ton van Maanen heeft zijn hele leven gewerkt in de muziekindustrie bij achtereenvolgens CBS Grammofoonplaten, Sony Music, is eigenaar/directeur van Docuconcept Noord-Nederland en adviseert bedrijven en overheidsinstelling op gebied van digitaliseringsvraagstukken.

Hij is getrouwd met Helma. Zij hebben twee kinderen en zijn woonachtig in Meppel.

Ton is in 2015 lid geworden van de Erica loge 19 in Meppel. Hij is in de loge actief in AZ en de gebouwencommissie.

De IJmondloge in de oorlogsjaren

Ben Wellink

Wat voorafging

In 1933 pakten zich in Europa de eerste donkere wolken samen die niet veel goeds voor de toekomst beloofden.

Zo verscheen in het Odd Fellowblad van 15 april 1933 het onheilspellende bericht dat de Orde in Duitsland in een buitengewone zitting van de Grootloge aldaar op 2 april 1933 besloot tot opheffing van de Duitse Orde van Odd Fellows. Er heerste in die jaren een vijandige stemming tegenover de loges, aangewakkerd door het Hitler-systeem, waardoor grote moeilijkheden voor de leden gevreesd werden. Om arrestatie en benadeling op zakelijk gebied te voorkomen werd bovenstaand besluit genomen.

Toen de situatie in Duitsland in 1938 vooral voor de Joden ondraaglijk werd, namen velen het besluit naar Nederland uit te wijken. Deze vluchtelingen werden voor een deel opgenomen in het rusthuis 'Acaciahof' te Dieren, sinds 1917 eigendom van de Nederlandse Orde. Omdat hiervoor veel geld nodig was, stelden vele Loges, waaronder uiteraard ook de IJmondloge, grote bedragen beschikbaar. De IJmondloge hield daarvoor op zondagmiddag 20 november 1938 een buitengewone zitting.

Ook de internationale politiek hield zich met de dreigende situatie in Duitsland bezig. De Britse premier Chamberlain nam in 1938 het initiatief om samen met

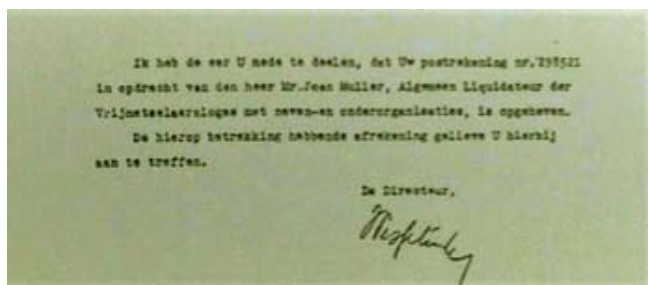
zijn Franse collega een bezoek te brengen aan Hitler en Mussolini. Tijdens die bijeenkomst in München werd de afspraak gemaakt dat het Tsjechische Sudeetenland, waar veel Duitssprekenden woonden, aan Hitler werd afgestaan.

Chamberlain bij Hitler in 1938.

Bron: Bundes Archiv Dld.

Er ging een zucht van verlichting - maar niet van de Tsjechen! - op in Europa. De IJmondloge deed op 2 oktober 1938 het voorstel aan het College om aan Chamberlain (de man met de paraplu) een telegram te sturen om hem dank te brengen voor zijn bemoeiingen voor het behoud van de vrede in Europa. Het College nam het wijze besluit dit voorstel niet over te nemen, onder meer omdat de Grootloge in Tsjecho-Slowakije

Uitsnede van stukje tekst uit de afbeelding over eerder vermelde inbeslagname.

Bron: Archief Velsen.

Hoewel de loge officieel niet meer bestond, zag ze toch kans actief te blijven om de broederband stevig te houden. De leden hadden veelvuldig contact. Er werd onderling ook hulp verleend op materieel gebied. Wanneer iemand over onvoldoende voedsel of brandstoffen beschikte, schoten broederen te hulp die hoe dan ook over een voorraadjie konden beschikken. Die hulp strekte zich ook uit tot de gezinnen van overleden broederen. Hoezeer de band tussen de leden gehandhaafd bleef, blijkt ook uit het feit dat vrijwel iedereen trouw zijn contributie betaalde.

Die contributie werd gestort in het zo genaamde Schreuderfonds van de Loge, waarvoor de basis was gelegd door br. Schreuder, toen zijn zoontje de inhoud van een spaarpot voor dit doel afstond. Hoe langer de oorlog duurde, hoe moeilijker het werd om onderling contact te houden. IJmuiden werd namelijk een vesting. De bevolking moest evacueren en IJmuiden was niet langer toegankelijk voor 'onbevoegden'.

Een gigantische sloop van woningen, winkels en andere panden begon, omdat de Duitsers een beter schootsveld wilden hebben. Ook 'Hotel Nommer Eén', waar de IJmondloge de beschikking hadden over een fraaie tempel, verdween op last van de bezetters onder de slopershamer.

Na de bevrijding tijdelijk onderdak

De gemeente Velsen, die op vele plaatsen in puin lag, met een bevolking die her en der was verspreid, heeft na de bevrijding onder zeer moeilijke omstandigheden de wederopbouw zo spoedig mogelijk aangepakt. Op 12 juli 1945 werd een vergadering bijeengeroepen onder leiding van br. Verbeek ten huize van br. C. de Jong, Wijnoldy Daniëlsaan 31 te Santpoort-Zuid.

Daarna vonden drie vergaderingen plaats in gebouw 'de Toorts' te Santpoort-Zuid en drie vergaderingen ten huize van br. Mooijen, Rijksweg 321 te Santpoort-Noord.

De IJmondloge, een loge zonder tempel, zocht gastvrijheid in de weinige nog gespaard gebleven gebouwen in de gemeente Velsen.

Vanaf 17 november 1945 kreeg de loge voorlopig een vergaderzaal ter beschikking in het administratiegebouw op het terrein van het crematorium in Driehuis-Westerveld.

Dankzij de medewerking van de directeur, een vrijmetselaar, behoefde de loge slechts f 10. = huur per drie maanden te betalen.

Officiële zittingen, zoals inwijdingen van nieuwe leden, werden gehouden in de sfeervolle tempel van de Vondelloge te Beverwijk.

Op 8 december 1950 kon een ruimte in de voormalige Centrale Keuken in de Abelenstraat te IJmuiden in gebruik worden genomen.

Slachtoffer(s) Jodenvervolging

In het allereerste bestuur van de IJmondloge, dus vanaf haar oprichting op 5 oktober 1922, zaten twee Joodse broederen. Over hen wil ik u het volgende vertellen.

Meijer Gerrit van Praag

Hij was onze allereerste Onder Voorzittend Meester. Hij werd op 38-jarige leeftijd lid van de Wilsonloge te Amsterdam. In 1928 en 1929 verhuisde hij naar Den Helder. Zijn ouderlijk huis stond aan de Binnenhaven 30 en later verhuisde hij naar de Spoorgracht 46. Voordien woonde hij als lid van de IJmondloge in IJmuiden, waar hij een textielwinkel had, maar Den Helder trok uiteindelijk meer. Hij heeft in 1936 via de Neptunusclub en de Victorialoge-Alkmaar de oprichting van de Neptunusloge meegemaakt.

Hij werd op dinsdag 26 oktober 1880 in Amsterdam geboren. Hij overleed op vrijdag 21 mei 1943 in Sobibor (Polen), 62 jaar oud. Zijn echtgenote Sara Frank en twee zonen (Maurits en Heijman) wisten aan het concentratiekamp te ontkomen en overleefden de oorlog. Zijn oudste zoon Gerrit en diens vrouw echter niet en evenmin zijn broer Hijman en zus Dina.

Sander van der Zijl

Hij was onze allereerste Penningmeester. Hij werd geboren op dinsdag 23 november 1852 in Stadskanaal en overleed op maandag 29 april 1935 in Velsen, 82 jaar oud. Hij werd op 43-jarige leeftijd lid van de Mount Sinaïloge in Amsterdam. Hij was fotograaf in IJmuiden, maar daarvoor op drie verschillende adressen in Amsterdam. Hij had acht kinderen, waarvan er twee heel jong zijn gestorven.

Hij heeft niet hoeven meemaken dat zijn vrouw Essi van der Zijl (naamgenote en toen 87 jaar oud) en drie dochters in 1943 werden omgebracht in Auschwitz en Sobibor.

'Ondergedoken' notulenboek terug!

Op 10 april 2008 wist de Protocollerend Secretaris van de IJmondloge, br. Ko Lagerberg, verbaasd maar vooral verheugd te melden, dat hij van br. Eshuis van de opgeheven Concordia-loge uit Amsterdam het

Het huidige Logegebouw van de IJmondloge.

notulenboek 1938-1940 van de IJmondloge had ontvangen. Kort na de opheffing van deze Amsterdamse loge had broeder Eshuis dit boek in hun administratie gevonden. Hoe het daar, na de Duitse inval in mei 1940, vanuit IJmuiden terecht was gekomen, is onbekend gebleven. Zeker is dat het de oorlog heeft overleefd. Het notulenboek bevat de notulen van de zittingen van 25-11-1938 tot en met 09 mei 1940 en ook de notulen van de zes bestuursvergaderingen in het jaar 1939.

In de zitting van 15 mei 2008 las br. Ko Lagerberg de eerste in het boek voorkomende notulen voor, namelijk die van 25 november 1938. Hij kwam toen met de aanwezige leden tot de conclusie dat er sindsdien niet zoveel veranderd was, voor wat betreft de besproken punten.

Opmerkelijk

Veel opvallender zijn de notulen van de laatste zitting, die van 9 mei 1940, één dag voordat de bezetter ons land binnenviel!

Poster: *Help the distressed 1875.*

Bron: Alb Hartog, *Oud Hoofdpatriarch Paradijs Kampement.*

Uit deze notulen blijkt op geen enkele wijze dat de 23 aanwezige leden een inval of bezetting verwachtten, laat staan de volgende dag. Ook hieruit blijkt dat de inval totaal als verrassing kwam. Tijdens deze zitting wordt er met geen woord over gerept. Men wist uiteraard wel wat er over de oostelijke landsgrens plaatsvond. Dat men geen oorlog verwachtte, blijkt ook uit de toekomstige logeplannen, zoals een aanvraag voor het lidmaatschap, een bezoek aan de loge in Leiden en de komende landdag op 18 en 19 mei in Bentveld.

De toenmalige secretaris, br. Camman, heeft keurig de notulen gemaakt en ondertekend, maar de Voorzittend Meester, br. Verbeek, heeft daartoe nooit de gelegenheid gekregen. Het boek verdween kort daarop en een officiële zitting zat er voorlopig niet in.

Notulen losse bijeenkomsten

In het boek lagen ook nog losse getypte notulen van vier zittingen c.q. bijeenkomsten bij één van de broeders thuis. Het waren wel geen officiële zittingen, werd telkens benadrukt, want er was immers geen sprake van een tempel, maar toch ... werden ze als zodanig opgevat. Het belangrijkste was immers om, ondanks de moeilijke tijden, elkaar te ontmoeten en zo nodig afspraken te maken en besluiten te nemen.

De eerste bijeenkomst werd gehouden op 03-07-1940, thuis bij de Voorzittend Meester, br. Verbeek, die meedeelde dat:

- de huur van de logezaal in IJmuiden per 1 augustus was opgezegd;
- de huur van een garagebox voor de berging van loge-attributen f 5,- per maand was;
- besluiten op avonden als deze bindend waren en dat de propaganda werd stopgezet.

De tweede bijeenkomst was op 19-07-1940 bij br. Moojen thuis;

De derde bijeenkomst was op 01-08-1940 bij br. de Jong thuis;

De vierde bijeenkomst was op 15-08-1940 in de Kennemerloge in Haarlem.

De vijfde was gepland op 30-08-1940 in de Vondelloge, maar hiervan zijn geen notulen.

Deze laatste twee bijeenkomsten waren met speciale toestemming van de Procureur- Generaal.

Ook gingen een paar bestuursvergaderingen in deze periode gewoon door.

Bron:

Lustrumuitgave: '90 Jaar geschiedenis van de IJmondloge', 2012; Ben Wellink.

Ben Wellink *Opgegroeid in een godsdienstig dorp in de Gelderse Achterhoek, kwam hij al snel onder de indruk van de overweldigende sterrenhemel. Hij wilde niet alleen meer te weten komen over wat hij zag en daarbij voelde, maar ook en vooral over zijn plaats in dit grote geheel. Sterrenkunde, psychologie en filosofie waren en zijn in deze volgorde zijn belangrijkste interesses. Na zijn volledig uitgediende loopbaan als politiemans, werd hij in 1997 na gedegen studie (stress-) counsellor om zo anderen te kunnen helpen. Op het moment van dit schrijven is hij 50 jaar lid van de Odd Fellows (IJmond Loge) en is hij momenteel voor de tweede keer DGGM, nu van District Midwest.*

Antwoorden op tien vragen

Ali van Mechelen - Egberts

Tien vragen:

1 Waar ben je opgegroeid?

Als je jong bent besef je het niet. Veel later bedenk je dat de omgeving van je jeugd wel eens het landschap kan zijn waar je voor altijd van bent blijven houden. Geboren in Norg maar vanaf mijn tweede jaar opgegroeid in Assen, een stadje met een dorps karakter. Echte grote steden heb ik later tijdens vakanties bezocht. Vaak indrukwekkend en bijzonder. Nu, weer wonend aan de rand van Assen, vlakbij bos en weilanden, heb ik het gevoel dat ik hier thuis hoor en altijd een dorpsmeisje gebleven ben.

2 Wat bepaalde jouw beroepskeuze?

Mijn vaders portemonnee? Nee, om eerlijk te zijn mijn karakter (en capaciteiten natuurlijk). Na de MMS maakte ik een keuze om Engels te gaan studeren. In Groningen. Op kamers. Ik keek mijn ogen uit in de grote stad naar al die, in mijn ogen, stoere jongens en meisjes. De studieboeken inziend, begreep ik al snel dat studeren heel iets anders was dan de overzichtelijke lessen, die me gemakkelijk afgegaan waren. Dit kon ik echt niet. Toen ook al praktisch ingesteld, stelde ik thuis voor het volgende jaar een secretaresse opleiding te volgen, dan kon ik daarna aan het werk. Natuurlijk haalde ik die opleiding op mijn sloffen. Veel van het geleerde bleek later ongelooflijk overbodig. De elektrische typemachine kwam en later de computer.

Het echte vak: weten wat belangrijk is, samenwerken, omgaan met anderen, dat leer je pas tijdens het werk. Na iedere baan en baas, was ik weer een stuk wijzer.

3 Hobby's (of misschien wel passie)?

Lezen, tuinieren en muziek luisteren. Iedere dag iets doen voor je hoofd, je hart en met je handen, is wat ik probeer. Al blijkt soms aan het eind van de dag dat het weer niet helemaal gelukt is.

4 Wanneer en waardoor ben je lid geworden van de Orde?

De enige zal ik niet zijn met een soortgelijk verhaal. 60 Jaar geworden, gestopt met werken en na 30 jaar verhuisd van Groningen terug naar Assen. Op zoek naar een club waar meer gevraagd wordt dan alleen aanwezigheid. Iets voor hoofd en hart dus. (Later blijkt dat je als lid van AZ ook nog aardig wat met je handen kunt doen!).

Tijdens één van de laatste avonden in Groningen vraagt iemand mij of ik al mensen ken in Assen. Na mijn ontkennende antwoord hoor ik "Dan is de OF iets voor jou, ik zal je naam doorgeven in Assen".

Later bleek deze goede fee DGGM Martie Bernardus te zijn. Er kwam bezoek en ik kon kiezen uit twee vrouwenloges. Eerlijk gezegd, had ik mijn twijfels over het lid worden, maar heb het wel gedaan. Want,

vier dames met een goed verhaal, kunnen het toch niet bij het verkeerde eind hebben?

5 Praat je er met je vrienden en bekenden over?

Ja, als het past in het gesprek. Vooral toen ik nog mijn omgeving 'afzocht' op aspirant-logeleden. Maar het viel niet mee het OF-schap goed voor het voetlicht te brengen. Op vragen als: 'wat doen jullie dan' en 'wat brengt het jou', was het moeilijk een helder antwoord te geven.

Twee zaken zetten mij op het goede spoor.

In de krant stond een interview met een dichter. Er was net een dichtbundel van hem uitgegeven. Zijn uitgever stelde de vraag: wil je een mediatraining? Mediatraining, hij was toch geen verkoper? Het ging om de inhoud van zijn dichtbundel. Iedere interviewer kon zijn gedichtenbundel lezen en daarover wilde hij een serieus gesprek voeren. Geen gesprek over allerlei oppervlakkigheden. De uitgever weet dat één goed optreden bij DWDD (De Wereld Draait Door) al snel een tweede druk oplevert. Hij vat voor de dichter het verschil tussen vroeger en nu samen in drie woorden: ALLES MOET SNELLER. Want: Waarom zou er zendtijd en aandacht aan jou besteed worden als er nog honderden andere schrijvers, dichters of onderwerpen zijn die om aandacht vragen.

Dat leek een les die ik ook voor mijn Odd Fellow-reclame moest gebruiken.

Het is niet de bedoeling dat door een mediatraining iedereen hetzelfde gaat zeggen. Maar als je aandacht krijgt, dan is het zaak die aandacht goed te gebruiken. Dan is het belangrijk dat je interessant genoeg bent, om te voorkomen dat men 'wegzapt'.

Af en toe kijken naar DWDD hielp ook. Het valt op als je naar DWDD kijkt, naar Jinek of naar een ander praatprogramma, dat gasten tegenwoordig goed gebekt zijn. Dat die sidekicks van Matthijs van Nieuwkerk snel steeds hun antwoorden klaar hebben.

Boekhandelaren die over hun favoriete boek mogen vertellen, doen dat zonder haperen. Zij zijn zich er van bewust dat ze maar kort aandacht krijgen en ze gebruiken die optimaal. Mediatraining? Vast en zeker.

Het is duidelijk dat de OF's niet de enige club is die om aandacht vraagt. Het blijft de moeite waard om zelf te proberen, vertel in één minuut hoe leuk, interessant en goed jouw club is en om een 'ingedikte' identiteit van de OF weer te geven.

6 Vind je de rituelen functioneel en moeten ze bij elke zitting gevolgd worden?

Rituelen, zijn ze ouderwets? Wat brengt het gebruik ervan. Een volgende vraag: Wat brengt het als we ze afschaffen. Nieuwe leden zal dat niet opleveren. Zij weten niet hoe het was met de rituelen. Dan blijft over, wat brengt het ons?

Rituelen. Je houdt ervan omdat het je in de juiste sfeer brengt voor de zittingen en je zo 'verdieping' beter in kunt vullen. Je houdt ervan omdat we een lange geschiedenis hebben en in een traditie staan. Je houdt ervan omdat kennis en uitleg van rituelen en symbolen de betekenis voor jou hebben vergroot. Je houdt ervan omdat het een kader geeft dat het makkelijker maakt ons samenzijn te beleven.

Maar rituelen, ik geef het toe, zijn ook moeilijk. Soms wil je gevoel niet goed meedoen en is het hard werken. Ook heb ik gemerkt dat een rol bij het uitvoeren van rituelen, dit gezamenlijke toneelstuk, het toneelstuk interessanter maakt. En de meesten hebben geen rol. Zij moeten alleen luisterend komen tot goede aandacht. Met kortere rituelen, eigentijds van taal, wordt dat vast gemakkelijker.

Toen ik jong was las ik graag spannende boeken. Boeken waarin vier of vijf hoofdpersonen een geheime club vormen. Heel af en toe was er ook een meisje dat

lid mocht worden. Moest ze wel iets speciaals kunnen natuurlijk waar de club plezier van had. Maar dan ging de inwijding van start. Er werd bloed uitgewisseld door sneetjes in de vingers. Er was een clubhuis, meestal een boomhut, waarvan de ladder pas naar beneden ging als je het goede wachtwoord zei. En dan begon in het boek de zoektocht van de clubleden naar een schat of een boef. Wat na veel avonturen altijd lukte.

Die kinderen kunnen ook gewoon samen gaan spelen. Maar een bijzondere band hebben door lid te zijn van een speciale club, geeft die vriendschap wel iets extra's.

Wij bouwen geen boomhutten meer. Wij bouwen figuurlijk, aan onszelf en aan de maatschappij. Zijn het misschien de rituelen die maken dat wij verschillen van de vele clubs waaruit je tegenwoordig kunt kiezen? Zijn de rituelen ons USP, ons Unique Selling Point?

Geheimzinnigheid rondom rituelen past niet meer. Maar kunnen de Odd Fellows opnieuw aantrekkelijke eigenzinnige clubs worden, clubs waarvan iedereen graag lid wordt?

Nog een reden, noodzaak wellicht, voor het vernieuwen van rituelen.

Onlangs zag ik de oude film 'Fanfare' van Bert Haanstra terug. De film speelt in Giethoorn en was een enorme hit in 1958. Maar wat ging het verhaal langzaam. Wat toen normaal was, leek nu ongelooflijk traag.

De moderne samenleving vraagt veel van ons, die voor het merendeel niet meer werken. Vrijwilligerswerk, kinderen, kleinkinderen, familie, oude ouders of vrienden die verzorging nodig hebben. Gelukkig kan ons hoofd behoorlijk wat beleving en activiteit aan. De samenleving is veranderd, maar wij ook.

7 Wat is jouw visie over de toekomst van de Orde?

In een plaatselijke krant stond een artikel over Scouting. Vroeger heette dat padvinderij. Als club lijken ze wel op de OF-rituelen, verbondenheid en een motto. Ze adverteerden met: 'Scouting trotseert de eeuwen'. Wat een super zin. Het geeft aan: wij zijn een oude club maar passen ook in deze tijd! Na jaren met teruglopende ledenaantallen, passen hun bezigheden weer in een nieuwe trend. Ouders vinden het fijn als kinderen achter hun mobiele telefoons, laptops en iPads vandaan komen. Ze leren weer touw-knopen, een kampvuur maken, hutten bouwen, zijn buiten en kunnen insignes halen door verschillende activiteiten te ondernemen.

Hoe gaan wij ons aanpassen? Hoe worden wij een oude club in een moderne jas? Door niet moeilijk te doen over een woord hier en daar en eenvoudige zaken overlaten aan de plaatselijke loges?

Wij zijn 'Gewone mensen met perspectief op een betere samenleving', dat is waar, maar het bekt niet lekker, en klinkt erg gekunsteld. 'Helping people, making friends', is al een stuk beter, maar Engels. Hoe worden wij wel een bekend merk?

Hoe gaan we onze identiteit vormgeven? Tradities handhaven, zin geven aan de graden en de gradenverhogingen, weer meer een lerende Orde worden?

In mijn toekomst houden we de rituelen voor de werksitting, al dan niet aangepast door elke plaatselijke loge, de inwijding en de afscheidszitting, zoals we die kennen. Alle andere rituelen worden teruggebracht tot een kwartier.

Een loge als werkplaats en met inhoud, hoe ziet dat eruit? De interesses van logeleden verschillen. De werksittingen vormen voor alle leden de gezamenlijke basis, met bij de nazitting soms de nadruk op verdieping, dan weer op gezelligheid. Om daarnaast weer echt aandacht te besteden aan loge-zijn en loge-inhoud,

zou ik (niet verplicht) districtsgewijs workshops willen houden, van slechts één dagdeel, waarin allerhande onderwerpen worden uitgediept. Filosofie van de loge, rituelen, symboliek, het belang van AZ, bouwsteen schrijven etc. Iedereen is zo in de gelegenheid, passend bij de eigen interesses, mee te bouwen aan zijn eigen club.

Als er een trend te zien is tegenwoordig in de maatschappij naar meer aandacht voor persoonlijke groei en spiritualiteit, dan past de loge daar toch helemaal bij?

8 Vertel eens iets over de activiteiten die er in jouw loge worden gerealiseerd.

Het is voor het bestuur steeds weer een klus om een aantrekkelijk programma te realiseren. Het vraagt ieder jaar veel van iedereen, een open zitting, inwijdingen en gradenverhogingen, een reisje, eindejaarsviering, bestuurswisseling en afscheidszittingen te organiseren. Ons beleidsplan en de kernwaarden hebben een jaarlijkse bespreking nodig, net als de Grootlogestukken. Het aantal verplichte zittingen, neemt ieder jaar weer bijna de helft van alle bijeenkomsten in beslag, dat ervaar ik als een belasting. En dan zijn er jaren waarin een extra inspanning gevraagd wordt, zoals bij het 200-jarig bestaan. De beide vrouwenloges realiseerden drie succesvolle activiteiten. Pff.

9 Werken jullie samen met andere loges en wat is daarvan de beleving?

De vier loges in Assen werken samen in CMA en de Stichting Odd Fellow-huis, bij speciale zittingen en de jaarlijkse nieuwjaarsbijeenkomst. Er is overleg in

de Open Week. Ieder jaar organiseren twee leden een lente- een herfstwandeling voor leden en partners. De Stroomdalloge is vertegenwoordigd in het Platform Levensbeschouwelijke Organisaties in Assen. Buiten Assen wordt er samengewerkt in de Drentse Marke, met Emmen en Hoogeveen. Is de toegevoegde waarde voldoende om de extra vergadertijd te compenseren?

10 Wil je er nog iets aan toevoegen?

Tegenwoordig komt de hele wereld bij iedereen thuis. Tv, internet, facebook, twitter. De Odd Fellows zijn opgericht in 1819. Geen gezelligheidsvereniging, maar een wereldlijke Orde, met regels, een doelstelling en idealen en avonden met verdieping. Een vaste groep mensen komt (twee)wekelijks bij elkaar. Nieuwe leden worden ingewijd.

Waarom lid worden? Omdat na verloop van tijd de meeste leden besmet raken met het OF-virus. Dat virus zorgt ervoor dat je went aan de gang van zaken en dat je de waarde van tradities inziet, dat je liefde gaat voelen voor die oude Orde, die ondanks alles zijn charme heeft. Er is het belang van aanwezig zijn, luisteren, meedoen, meepraten, je onderdeel voelen van een gemeenschap en je er ook verantwoordelijk voor voelen.

Er is saamhorigheid en echt contact. Daar kan geen avondje moderne media tegenop.

Ali van Mechelen-Engberts (1949). Werken als secretaresse bracht contacten met bijzondere mensen en werkkringen. Zo als bij een hoogleraar biochemie, de directeur-psychiater van de ambulante geestelijke gezondheidszorg Drenthe en voor het College van Bestuur van de Hanzehogeschool. Net zo boeiend was het vrijwilligerswerk voor de school van de kinderen, CDA en kerk. Daar ben ik nu nog betrokken bij het Ouderenwerk. Sinds 2011 enthousiast lid van de Campanula loge in Assen onder andere in AZ, als OVM, VM en mentor.

Tien vragen:**1 Waar ben je opgegroeid?**

Het grootste deel van mijn leven heb ik doorgebracht in Apeldoorn. Ik ben daar geboren, opgegroeid, weggegaan en weer teruggekomen.

Op 9 januari 1947 zag ik het levenslicht. Drie broers waren mij voorgedaan. Ik kwam terecht in een warme gastvrije omgeving. Mijn moeder zag het als haar plicht om alles te doen voor het gezin wat nodig was en dat trok een aardige wissel op haar. Als jonge knaap realiseer je je dat nog niet echt, maar als je later terugkijkt dan besef je dat het hard werken was met beperkte middelen en dan kun je alleen maar dankbaar zijn dat je in een dergelijk warme omgeving terecht bent gekomen.

Mijn vader had in die tijd een eigen, goedlopende metaalbewerkingszaak. Door een ernstig motorongeluk moest hij de daarmee stoppen, omdat hij meer dan een jaar in het ziekenhuis in Utrecht moest verblijven en daarna een lange revalidatieperiode moest doorlopen. Het gezin werd afhankelijk van 'Sociale Zaken' hetgeen echt geen vetpot betekende en je bouwde een grote schuld op die je later weer terug moest betalen. Als kind heb ik daar weinig van gemerkt. Uiteindelijk vond mijn vader weer een goede baan als chef-monteur.

Op mijn zesde jaar ging ik na de lagere school, ge-

volgd door de MULO-B met een vakkenpakket van meer dan 23 vakken. Soms vraag ik me nog wel eens af hoe ik daar de tijd voor heb kunnen vinden. Na de MULO ben ik doorgestroomd naar de HBS-B.

2 Wat bepaalde jouw beroepskeuze?

Na de HBS zou ik scheepsbouw willen studeren, maar de scheepsbouw lag in die tijd helemaal stil en daarom besloot ik de studie werktuigbouw te gaan doen aan de HTS te Arnhem. Na het afronden van deze studie meldde ik mij aan bij de TH te Delft. Door een fout van een ambtenaar op het ministerie bleef mijn studiebeursaanvraag in de la liggen en liep ik deze beurs mis. Omdat ik niet meer op kosten van mijn ouders verder wilde studeren ben ik met pijn in het hart gestopt en een baan gaan zoeken. Ik werd aangenomen bij TNO-Metaalinstituut in Delft en hield me bezig met werkplaatsautomatisering en werkvoorbereiding. Al snel trok ik als cursusleider/bedrijfsadviseur het binnen- en buitenland in. Het werd een verrijking van mijn leven. Ik kwam in contact met bedrijven en mensen van verschillende culturen.

Na dit werk circa negen jaar te hebben gedaan, werd ik gevraagd om bij General Electric in dienst te komen als productleider werkvoorbereidingsprogramma's. Het was mijn taak om de verkoop technisch

te ondersteunen en demonstraties te verzorgen. Binnen General Electric verkaste ik na een paar jaar van GE-informationsservices naar GE-Calma een geavanceerd CAD/CAM/CAE bedrijf. Een bedrijf dat zijn Europese hoofdzetel in Engeland had en zodoende verbleef ik anderhalf jaar in het Verenigd Koninkrijk en reisde alleen in het weekend naar huis. Uiteindelijk vestigde het bedrijf zich in Breda.

In die tijd ontwikkelde zich - zowel bij mijn vrouw als bij mij - het idee om te gaan emigreren. Aanleiding was de verder escalerende koude oorlog. We voegden de daad bij het woord en in 1979 verkochten wij ons huis en vlogen naar Nieuw-Zeeland, nadat we ons een jaar lang verdiept hadden in het wel en wee van wonen in Nieuw-Zeeland. We kregen alleen maar positieve berichten en dat deed ons besluiten om eerst maar eens een periode Nieuw-Zeeland te gaan ervaren. Toen bleek dat theorie en praktijk ook hier ver van elkaar lagen. Wij besloten om de emigratieplannen te laten varen en in Nederland te blijven. Het heeft ons wel een totaal andere kijk op de dingen gegeven.

Terug in Nederland was onze eerste prioriteit weer een onderdak te vinden en zo kwamen we in een

huurhuis in Barneveld terecht. Vandaaruit gingen we op zoek naar een definitieve vestigingsplaats. We kochten een perceel grond in Apeldoorn en lieten daar onder architectuur een huis bouwen waar we nog steeds met plezier in wonen.

In die tijd veranderde ik ook weer van baan en besloot terug te keren naar mijn bedrijfsadvieswerk. Ik kwam in dienst van het InnovatieCentrum Netwerk Nederland, toentertijd een onderdeel van het ministerie van Economische zaken en vond domicilie in Enschede. Na een jaar werd het InnovatieCentrum verzelfstandigd en was ik ambtenaar af. Ik heb veel bedrijven in het MKB kunnen helpen met innovatietrajecten, waarbij ze ervaren dat je door samenwerking veel meer kunt bereiken. Samenwerking tussen bedrijven onderling maar ook samenwerking met kennisinstituten zoals universiteiten, hoge scholen en ingenieursbureaus. Het resulteerde in prachtige product- en procesvernieuwingen. De E-bike is daar een voorbeeld van.

3 Hobby's (of misschien wel passie)?

Naast het werk zocht en zoek ik ontspanning in tennissen en zingen in een mannenkoor. Sinds kort heb ik mijn vroegere hobby, te weten imkeren weer opgepakt om een positieve bijdrage te leveren aan de biodiversiteit. Een paar jaar geleden heb ik een kookclub voor mannen opgericht en één keer in de maand koken we onder leiding van een professionele chef-kok de lekkerste dingen om die aan het eind van de avond genoeglijk op te eten. Twee keer per jaar zijn de partners daar ook bij.

Ook heb ik een kajuitzeiljacht in Friesland liggen waar ik helaas te weinig mee vaar, want met een bootje over de Friese meren varen geeft je wel een heerlijk vrij gevoel. Aan de andere kant: koop een boot en je heb werk tot aan je dood.

4 Wanneer en waardoor ben je lid geworden van de Orde?

In circa 2010 kwam ik via mijn buurvrouw in contact met de Odd Fellows. Zij nodigde mij uit voor een aantal culturele avonden en een open zitting bij de Zeven Sterren loge No. 21 in Apeldoorn. Uiteraard werd ik steeds benaderd door PR-mensen die mij

steeds voorhielden hoe geweldig het was om een Odd Fellow te zijn. Het duurde twee jaar voordat ik het besluit nam om toe te treden tot de Odd Fellows. Op 4 oktober 2012 werd ik ingewijd. Het meest bekoorde mij de bouwstenen van de medebroeders en de

mooie muziek, waarbij je heerlijk weg kan 'dromen'. Een klein twee jaar later werd mij gevraagd of ik zitting wilde nemen in de commissie Maatschappelijke Activiteiten. Ik nam het voorzitterschap op mij en we gingen voortvarende aan het werk. Helaas zat er één persoon in de commissie die een totaal ander idee van samenwerking had dan de overige commissieleden. Het liep dan ook al gauw volledig stuk en het was voor mij de aanleiding om met de Odd Fellows te stoppen. Anderhalf jaar ben ik er uit geweest toen ik besloot weer toe te treden. Het had mijn beeld ten aanzien van de Odd Fellows wel veranderd. Ik

Odd Fellowhuis Apeldoorn.

ben veel kritischer geworden en beschouw de Odd Fellows niet meer als alleen zalig makend. Er zijn meer broederschappen die hetzelfde nastreven. Zou het niet mooi zijn om tot intensieve samenwerking te komen? Eenheid maakt macht.

5 Praat je er met je vrienden en bekenden over?

Ik praat er regelmatig over maar ik bemerk nog altijd de twijfel om eens te komen kijken ook al probeer ik alle geheimzinnigheid weg te nemen.

6 Vind je de rituelen functioneel en moeten ze bij elke zitting gevolgd worden?

De rituelen zijn mijns inziens niet meer van deze tijd. Als ik mijzelf als buitenstaander probeer voor te stellen hoe de Odd Fellows zijn, dan komt dat neer op een stel kerels die een geheimzinnig stukje toneel opvoeren achter gesloten deuren waar anderen niet bij mogen/ kunnen zijn.

Dit verlaagt naar mijn mening niet de drempel om toe te treden.

7 Wat is jouw visie over de toekomst van de Orde?

Hoe zal het Odd Fellowship er in de toekomst uit zien en is er nog wel een toekomst? Ik denk, dat voor een organisatie, die als doel heeft om de wereld beetje bij beetje te veranderen er altijd wel toekomst zal zijn, maar je moet het wel een moderner uiterlijk geven en transparant zijn.

8 Vertel eens iets over de activiteiten die er in jouw loge gerealiseerd worden.

Het project dat bij de Zeven Sterren loge is gestart onder de naam Odd Associates biedt volgens mij wel een opening naar de buitenwereld. In een achttal lezingen wordt via verschillende thema's ingegaan op het gedachtegoed van de Odd Fellows. Belangrijk is de discussie die erop volgt. Zelf put ik veel voldoening

ning uit het tuinonderhoud bij het hospice in Apeldoorn dat door de Odd Fellows is geadopteerd. Met een groep van 10 broederen gaan wij 4 tot 8 keer per jaar de grote tuin een onderhoudsbeurt geven opdat de mensen in de laatste fase van hun leven er nog van kunnen genieten.

9 Werken jullie samen met andere loges en wat is daarvan de beleving.

Wij werken uiteraard samen met de Daphne Rebekahloge, maar ook met Arnhem en Deventer. Ik geniet ervan om van tijd tot tijd een bezoek te brengen aan een andere loge voor bijvoorbeeld een

inwijdingszitting of een jubileum. Je komt dan in aanraking met mensen met een andere kijk op het leven dan de broederen waar je wekelijks mee rond de tafel zit. Het stemt je extra tot nadenken. Ook het schrijven van dit stuk dwingt je om weer eens kritisch naar de zaken des levens te kijken.

10. Wil je er nog iets aan toevoegen?

De meest interessante en leerzame delen vind ik de bouwstenen. Ik vind het dan ook jammer dat een reguliere zitting wel eens 'opgeofferd' moet worden voor bijvoorbeeld een culturele avond.

Wim Campen is zijn hele leven werkzaam geweest als vernieuwer in de maak-industrie. Hij is nu bijna 50 jaar gelukkig getrouwd met Marian. We hebben geen kinderen; wel altijd 4 adoptiekinderen gehad via het ICS. Heb vele zaken georganiseerd en was voorzitter van de Ondernemersraad van het InnovatieCentrum Nederland. Hij was directeur van de Stichting Hanzenet in Zwolle. Bestuurlijke functies gehad in een imkerorganisatie en mannenkoor. Woonachtig in een prachtig stukje Apeldoorn waar hij nog lang van hoopt te genieten. Binnen de Orde was hij voorzitter van de Commissie MA.

Symboliek van de Regalia van de Independent Order of Odd Fellows

Cees Boldingh

Inleiding

Waarom dragen Odd Fellows regalia?

Odd Fellows dragen regalia om daarmee tot uitdrukking te brengen, dat zij allemaal tot dezelfde groep, tot de Orde behoren. Zij maken hiermee elkaar en zichzelf duidelijk dat ze een eenheid vormen.

Wie zich bekleedt met regalia heeft zich daar ook naar te gedragen. Door het dragen van regalia herinneren zij zichzelf eraan dat ze bepaalde geloften hebben afgelegd en dat ze daardoor bepaalde verplichtingen op zich hebben genomen. Het verschil in de kleuren van de koorden geven uitdrukking aan de diverse graden en functies.

Regalia van een broederloge

In Nederland en België kennen we, naast de functieregalia, gradenregalia in vier kleuren, te weten:

wit - Inwijddende graad,
roze - Eerste graad,
blauw - Tweede graad en
scharlaken rood – Derde graad.

De kleur wit symboliseert de reinheid, de onschuld. De kleur van initiatie, de inwijding. De kleur roze is geen kleur uit de oudheid, maar roept de kleur op van de dageraad. Het is de overgang

van de graad van de reinheid naar die van de vriendschap, naar vol opgenomen te zijn in de Orde, het begin van een nieuwe dageraad. De kleur blauw is de kleur van het vrouwelijke, hetgeen met het oerwater te maken heeft, waaruit alle leven ontsproten is. Verder wordt deze kleur geassocieerd met liefde, harmonie en vruchtbaarheid. De kleur scharlaken rood doet ons denken aan het hart, ons leven, onze ziel. Het is de kleur van de waarheid, die als een rode draad door ons leven moet lopen.

Op de bovenhanger staan de volgende symbolen afgebeeld: drie schakels met daarin drie letters: F - Friendship, L - love, T - Truth.

Daarnaast staan afgebeeld de letters IOOF, het Alziend Oog en de Bijbel

De bovenhanger symboliseert de betekenis van onze Tempel, die door de idealen van Vriendschap, Liefde en Waarheid wordt gedragen. De Tempel het symbool voor onze gedachtewereld. Het Alziend Oog is het symbool voor de Hogere Macht. De opengeslagen Bijbel symboliseert een bron van Waarheid, die ons (zoals in vroegere tijden staat geschreven) *“moet stimuleren om uit onze smidse de toortsen mee te dragen die ons begeleiden bij ons werk buiten de Tempel”*.

Het streven naar Broederschap onder alle mensen

De onderhanger heeft op de voorkant de afbeelding van het zegel van de Soevereine Grootloge. Wat we hierop aantreffen, heb ik al beschreven in deel 1 dat opgenomen is in het jaarboek 2018. Op de achterkant vinden we drie cirkels terug, voorstellende drie sferen. De binnenste cirkel duidt op "bezinning" met in het midden het Alziend oog, Bijbel, grondbeginselen F, L en T. (Vriendschap, Liefde en Waarheid. De middelste cirkel geeft het bezielende verband binnen onze Orde weer. De buitenste cirkel geeft aan het dienende. Het is de opdracht aan ons, als Ordeleden.

Regalia van een zusterloge

De graden regalia van zusterloges hebben ook vier kleuren:

Wit voor de Inwijdende graad, roze voor de Eerste graad, groen voor de Tweede graad en roze/groen voor de Derde graad.

De kleur groen staat voor de kleur van de natuur, de groei en de bezinning. Roze/groen staat symbool voor het samengaan van Vriendschap en Liefde, wat ons kan leiden naar Waarheid. Tevens komt het kleurkoord scharlaken rood voor binnen zusterloges. Deze wordt gedragen door leden aan welke de Grootloge graad is verleend.

De boven- en onderhanger zijn dan verguld. Op de bovenhanger staat naast de letter IOOF een witte lelie afgebeeld. De witte lelie is sinds oude tijden symbool van reinheid. De ranken er omheen staan voor voortdurende groei en ontwikkeling. De witte lelie symboliseert tevens de geboorte van de mens.

Op de onderhanger vinden we de Maan en de Zeven sterren. Eb en vloed worden beïnvloed door de Maan en dit wijst op de vergankelijkheid. De Zeven sterren staan voor de koers, die we moeten varen. De Bijenkorf is het symbool van de toewijding. De onvermoeibare Bij werkt vol ijver in de gemeenschap. De Duif staat voor oprechtheid, zachtmoedigheid en staat symbool voor de vrede.

Op de originele onderhanger is op de achterkant het zegel van de Grootloge te zien.

Naast de gradenregalia kennen we functieregalia. Een opvallende is die van de Onder Voorzittend Meester in een broederloge. Het koord met de kleur blauw symboliseert de tweede plaats in de gezagshiërarchie van de loge, welke overeenkomt met de kleur van de Tweede graad. De zandloper (met de twee ringen) in een rechthoekig frame is een symbool van de tijd, die wij nu nog hebben voor vriendschap, naastenliefde en voor het zoeken naar waarheid. In de zandloper zit omkeerbaarheid, het nog eens over kunnen doen, als we het niet goed gedaan hebben.

De ringen om de taille van de zandloper symboliseren de levenscyclus. Het rechthoekige frame is de letter M

uit het aloude priesterlijk alfabet en staat voor de ruimte waarin wij leven en werken, dus ook voor de Tempel, zijnde een rechthoekige ruimte.

In een zuster loge draagt de Voorzittend Meester (VM) een regalia met een onderhanger waarop Rebekkah bij de bron

is weergegeven en daaronder de tekst 'Fidelity'. De naam is ontleend aan de Oud Testamentische Rebekkah bij de bron, die water put voor mens en dier. Als behoedster van het onmisbare water staat zij symbool voor het leven. Zij verbeeldt de dienende mens en symboliseert daarmee ook hulpvaardigheid en daadkracht. 'Fidelity' betekent 'trouw'.

Cees Bolding (1948) is sinds 11 maart 1981 lid van de Neptunusloge No. 58 te Den Helder. Op dit moment is hij Speciaal Gedeputeerd Grootmeester met de taak van voorzitter van de commissie ICT. (Kantoorautomatisering van het Centraal Secretariaat, beheer Odd-Fellow-mailadressen en Odd Fellow-website e.d.). Daarvoor was hij 10 jaar lid van de Broederraad en het Algemeen Bestuur als Groot Financieel Secretaris, Groot Secretaris en Gedeputeerd Groot Meester. Daarnaast is hij vrijwilliger in het verpleeghuis Den Koogh te Den Helder. Hobby: modelbouw en watersport.

Inleiding

Dit jaar viert de Drie Schakels Loge No. 7 in Groningen zijn 120-jarige jubileum. De loge doet dat vrijwel tegelijk met de heropening van het volledig gerenoveerde logegebouw en allerlei feestelijke activiteiten. Maar ook met acties voor goede doelen waarvoor geld is ingezameld. Daarvoor is Lustrum Stuurgroep Goede Doelen (LSGD) opgezet die een uitgebreide verkenning heeft gedaan om tot een betekenisvolle actie te komen die de hele loge aanspreekt. In dialoog met de broederen is een doelgroep bepaald. Degenen waar zij zich voor willen inzetten zijn kwetsbare kinderen met weinig kansen om een mooi leven op te bouwen, waarbij ze de regie zelf in handen houden.

Al snel kwam de vraag op tafel: "Hoe identificeer en benader je deze groep?" Best lastig om te bedenken wat betekenisvol is voor deze doelgroep. Daarbij komt nog eens dat al heel veel ondernomen wordt door allerlei instanties en vrijwilligersorganisaties. Hoe voegen we daar iets waardevols aan toe?

Daarom hebben we de gemeente benaderd en met de ambtenaar gesproken die armoedebestrijding in haar portefeuille heeft. Zij bracht ons op het spoor van het opzetten van een samenwerking met een basisschool. Uiteraard geen willekeurige basisschool maar een school waarvan de helft van de kinderen uit gezinnen

komt, die leven onder de armoedegrens. Dat was voor ons de manier om de doelgroep te bereiken.

Een gemeenschappelijke missie

Aan de basis van de samenwerking tussen onze loge en de school staat een gemeenschappelijke missie. De school heeft haar missie op de website geformuleerd als: kwalificatie, socialisatie en identificatie van jonge kinderen. Met kwalificatie wordt het onderwijzen en de kennisontwikkeling bedoeld. Dat is de kerntaak van de school waar wij niet in onze kracht zitten en wij gaan daar in principe geen bijdrage aan leveren. In de laatste twee thema's herkenden wij onszelf als Odd Fellows zeer nadrukkelijk. Ook wij zijn continu bezig met socialisatie (hoe leef je met anderen?) en identificatie (wie ben ik en wat wil ik zijn?). Elke broeder heeft vele jaren zijn eigen pad in het leven bewandeld en hierin zijn eigen levenservaring opgedaan. Hoe mooi is het nou om dat te kunnen delen met kinderen. Met kennis alleen kom je er niet. Dan zit het leven van kinderen nog steeds vol hobbels en uitdagingen. En kennis alleen is geen succesfactor voor een gelukkige en zelfredzame toekomst.

De samenwerking

Een school gaat natuurlijk niet zomaar een samenwerking aan. Ook niet voor een kortstondige actie. Daardoor heeft dit initiatief de omvang van een goede doelenactie al snel overstegen. We gaan voor een langdurige samenwerking, niet wetende waar dat eindigt en of dat ooit eindigt. Er zijn diverse verkennende gesprekken gevoerd met de directrice, de brugfunctienaris en de leerkrachten.

Als onderdeel van die wederzijdse verkenning hebben wij de school meerdere keren bezocht en andersom is ons logegebouw bezocht door een afvaardiging van de school. Een zorgvuldige aanloop die nodig is om wederzijds vertrouwen op te bouwen.

Daar hebben we de tijd voor genomen. De strategie om de samenwerking tot stand te brengen was er een van kleine stapjes maken waarin dat vertrouwen kon groeien. Dat hebben we letterlijk naar elkaar uitgesproken.

Maar waarom zou de basisschool met ons willen samenwerken? Wat levert het hun op?

De betreffende school gaf aan dat het werken met kwetsbare groepen extra inspanningen van leerkrachten vereist om kennis- en taalachterstanden bij kinderen in te halen. Maar dat is niet altijd toereikend. Tijd van leerkrachten gaat op aan hun kerntaak 'kwalificatie', waardoor zij aan de andere doelen van 'socialisatie' en 'identificatie' te weinig toekomen.

Het is de school dan ook te doen om: het netwerk van de Odd Fellows, om organisatorisch vermogen, levenservaring en tijd. En niet om toegang te krijgen tot financiële middelen. Er zijn immers veel (gemeentelijke) potjes met geld voor allerlei doelen. Wij zijn ervan overtuigd dat we de verwachtingen van de school kunnen waarmaken.

Om tot concrete activiteiten te komen die in lijn liggen

met onze gemeenschappelijke missie, hebben we met de school uitgangspunten benoemd. Deze gaan vooral over 'hoe' we deze activiteiten willen uitvoeren. Namelijk, activiteiten:

- dragen bij aan de (onderwijs)doelen van de school én de loge
- sluiten aan op het lesprogramma en het principe 'in context leren'
- zijn gericht op de combinatie 'doen' en 'leren' en bij voorkeur buiten school
- zijn primair gericht op schoolkinderen van groepen 3 t/m 8
- worden versterkt met onze tijd, ervaring en inzet van ons netwerk
- worden altijd uitgevoerd onder verantwoordelijkheid en in samenwerking met leerkrachten

We vinden het vooral belangrijk dat activiteiten in verbinding tot stand komen. Want de broederen kunnen kinderen verrijken, maar andersom is dat zeker ook het geval. Juist de interactie met de kinderen is de beloning van de samenwerking. We verwachten immers geen dankbaarheid. Daar doen we het niet voor.

De school de wereld in

Behalve in belangrijke uitgangspunten in de missie van de school hebben we inspiratie gevonden in een al lopend schoolproject dat heet "de wereld de school in". Onze hele samenwerking heeft na een beetje omdenken het thema gekregen "de school de wereld in". Want kinderen uit gezinnen die met armoede geconfronteerd worden, komen maar beperkt buiten hun eigen wijk. En scholen hebben niet de tijd en het geld om met kinderen de wereld in te trekken.

Een goed voorbeeld daarvan is dat een uitnodiging van een wethouder afgeslagen moest worden om met een klas het stadhuis te bezoeken. Verder biedt de buitenwereld vele mogelijkheden om een bijdrage

te leveren aan de maatschappelijke oriëntatie van schoolkinderen, het 'in context leren' en 'leren door te doen' zoals eerder al genoemd.

Het eerste project

Het eerste project dat we hebben gerealiseerd, is het bezoek aan Herinneringscentrum Kamp Westerbork. Rond Bevrijdingsdag zijn zeventig kinderen uit groepen 6 en 7, drie leerkrachten, vijftien broederen met een dubbeldekkerbus op pad geweest. Volledig georganiseerd en gefinancierd door de loge. Het was voor de kinderen een fantastische ervaring die veel indruk op hen heeft gemaakt.

Aandacht voor de uitleg van de gids.

Maar dit bezoek was ook leerzaam voor de broederen. Zij hebben ervaren hoe open en eerlijk de kinderen zijn. De sociale problematiek ligt aan de oppervlakte en kinderen namen de broederen snel in vertrouwen. Zo ontstonden ongedwongen en waardevolle gesprekken. De school was zeer tevreden over de organisatie en bevestigde nogmaals de wens om een langdurige samenwerking te realiseren. Wederzijds vertrouwen is versterkt.

Spel-o-Theek

Het volgende project waarvoor we ons inzetten, is het opzetten van een Spel-o-Theek. Deze zal in november 2019 geopend worden. Het bijzondere aan deze

Herdenkingsstenen op Kamp Westerbork.

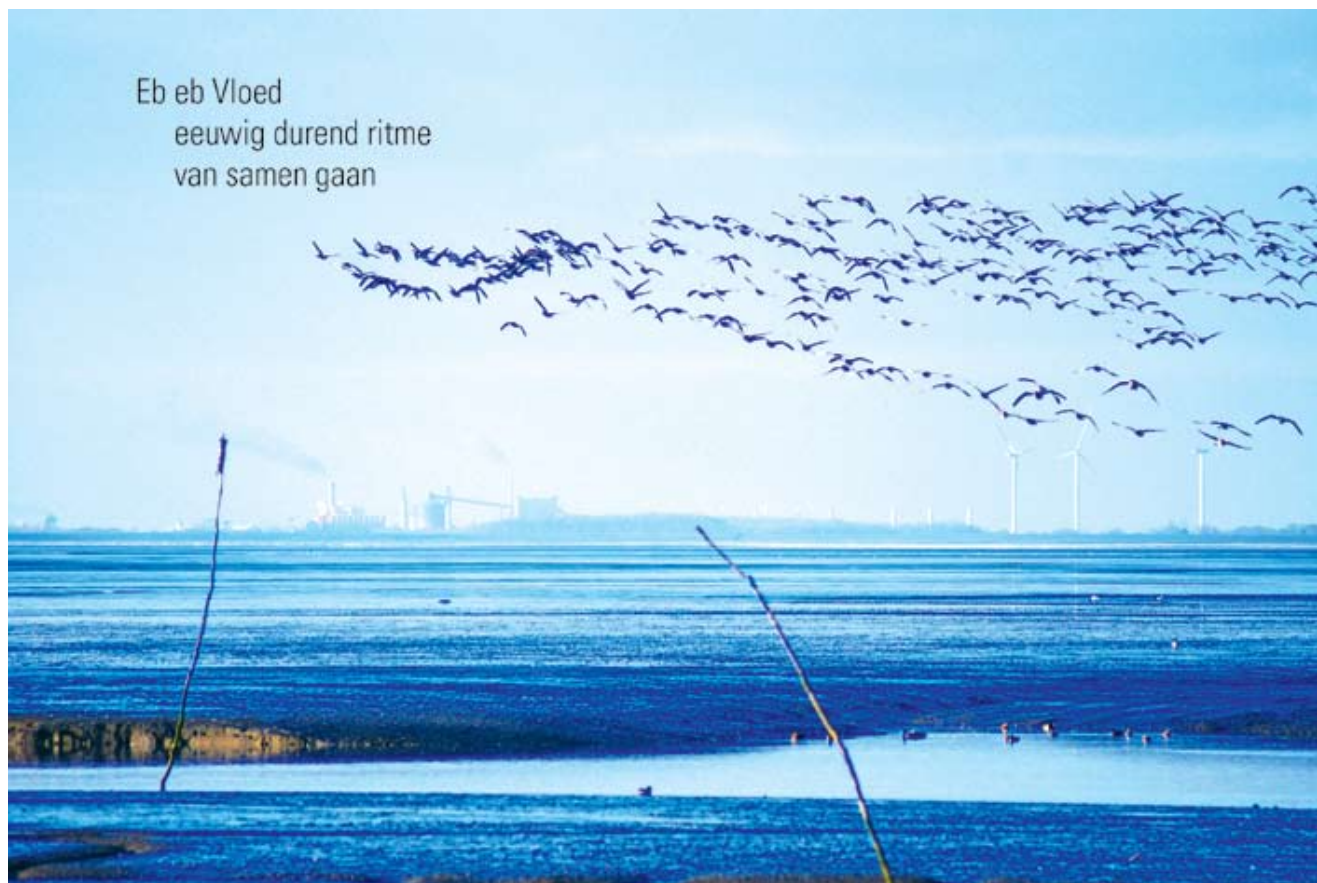

Foto en tekst: Willem Friedrich, lid van de Graaf Adolfloge te Winschoten.

Opening Spel-o-Theek op 1 november 2019.

Foto: Fred Atzema, Drie Schakelsloge Groningen

Spel-o-Theek is dat het een educatief doel dient. De spellen die door de school met behulp van het Jeugdeducatiefonds zijn aangeschaft, zijn speciaal voor basisscholen ontwikkeld. Het doel is om ouders bij het leerproces van kinderen te betrekken, ondersteund door bijvoorbeeld een taal- of rekenspel. Dat zorgt ervoor dat kinderen sneller en op een leuke manier leerachterstanden inlopen. De Spel-o-Theek vormt een verlengstuk van de school.

Deze spellen worden niet zomaar uitgeleend. Vrijwilligers leren ouders en kinderen hoe het spel gespeeld moet worden. Je zou kunnen zeggen dat de uitgifte van elk spel begeleid wordt door advies voor een maximaal leereffect. Tevens stimuleert de school ouderparticipatie door ouders als vrijwilliger bij de spel-o-theek te betrekken.

Om dit mogelijk te maken heeft LSGD de handen uit de mouwen gestoken. Er zijn verrijdbare kasten gemaakt, laptops ingezameld, software geselecteerd, vrijwilligers getraind en de kosten vergoed door inzamelingsacties.

Een blik op de toekomst

Dit jaar is de samenwerking vormgegeven vanuit LSGD en is een mooie basis gelegd voor de toekomst. Vanaf komend jaar worden de activiteiten overgedragen aan de eveneens 120-jarige Stichting Kinderopvoeding, die verbonden is aan de Drie Schakels Loge No. 7. Deze stichting zal continuïteit bieden en de samenwerking voortzetten.

Welke activiteiten we samen met de school nog gaan ontplooien, zal de tijd leren. Eén ding is zeker, we zullen actief blijven in de lokale samenleving.

Jeroen van Riel (1974) is sinds 3 april 2017 lid van Drie Schakels Loge No. 7 in Groningen en sinds 30 april 2018 bestuurslid van Stichting Kinderopvoeding.

Hij is getrouwd met Fieke Riddersma. Zij hebben twee zoons van 10 en 13 jaar. Jeroen is werkzaam als interim manager/organisatieadviseur.

Sporten: hockey en hardlopen. Interesses: psychologie en filosofie.

Een zoektocht naar nieuwe verbindingen

Rob Boeijenga

Ons project 'Odd associates'

Herken je dat? Je hebt het er in de loge al zo vaak over gehad: Hoe ziet onze toekomst eruit? Hoe komen we aan nieuwe leden?

De suggesties en ideeën zijn bijna allemaal al een keertje langs gekomen en wel of niet uitgetoetst. Wat ergens anders goed werkte, bleek bij ons toch niet te lukken. Wat doen we verkeerd of wat kunnen we anders doen? Hoe kunnen we ons opnieuw verbinden?

Zo begon het ook bij ons in Apeldoorn. Begin 2018 startte een werkgroep met als opdracht nieuwe wegen te zoeken naar deze nieuwe verbindingen. Een jaar lang zijn we intensief aan de slag geweest en begin

2019 is het project 'Odd associates' van start gegaan. Terwijl ik dit nu schrijf, zijn we een half jaar live. Dat is veel te vroeg om over resultaten te kunnen spreken. We kunnen hooguit enkele trends weergeven. Toch werk ik graag mee aan dit artikel, omdat het proces dat we hebben afgelegd om te komen tot dit concept leerzaam kan zijn voor anderen. Het is de weergave van de ontdekkingen die we onderweg hebben gedaan. Veel van onderstaande teksten maken deel uit van de communicatie die we op gang hebben gebracht met onze logeleden. En daarbij zeg ik vooraf luid en duidelijk: we staan aan het begin van een proces dat nog jaren nodig heeft om tot duidelijke resultaten te komen.

Vooral heel veel vragen

Hoe begin je zo'n zoektocht? Het stellen van vragen heeft ons daarbij erg geholpen. Vragen die daarbij al snel opkomen zijn vragen als: wat zit ons in de weg, waar hebben we als organisatie de boot gemist, waarom haken mensen af, wat doen we verkeerd? Dit zijn vragen naar binnen. Ze dringen zich spontaan op. Het zijn niet per sé verkeerde vragen, maar toch zijn het juist deze vragen die ertoe leiden dat je in een cirkelredenering terecht kunt komen.

De vragen die ons het meest hebben geholpen zijn echter de vragen naar buiten. Die hebben ons op het spoor gezet van een nieuwe manier van denken.

Zoeken naar verbanden.

Wat kenmerkt deze tijd? Wat zijn de vragen van de moderne mens in een gehaaste wereld? Hoe ziet de zoektocht eruit naar zingeving als traditionele verbanden wegvallen? Dit soort vragen helpt om bestaande patronen los te laten.

We hebben veel tijd uitgetrokken voor dit proces en voor de communicatie daarover binnen de loge. In een zoektocht als deze is dat onontbeerlijk. Vragen betekent ook bevragen, luisteren, opnieuw ontdekken. Sommige zaken zijn al veel vaker langs gekomen, maar leken toen niet zo belangrijk. En plotseling kan de relevantie daarvan blijken. Dit proces van vragen stellen was voor ons onmisbaar om tot voldoende diepgang te komen. Het heeft ons geholpen om meer grip te krijgen op onze zoektocht. We kwamen tot drie trends die leidend zijn geworden voor ons denken.

Grote maatschappelijke veranderingen

We leven in een tijd van grote maatschappelijke veranderingen. Ons leven voltrekt zich ook nog eens in een hoog tempo. Langdurige verbintenissen zijn uitzonderlijk geworden. We zijn ons anders gaan ontwikkelen. De complexiteit van het maatschappelijk gebeuren trekt een grote wissel op onze tijd. We zijn gehaast geworden. Velen hebben, mede om deze redenen, juist afstand genomen van langdurige verbintenissen door

Grote maatschappelijke veranderingen.

zich terug te trekken uit vroegere verbanden als kerk en verenigingsleven.

De persoonlijke zoektocht is geïndividualiseerd en laat zich niet meer beantwoorden binnen een traditioneel institutioneel verband. Sterker nog, er is wantrouwen ontstaan ten opzichte van oude instituties. En dit wantrouwen heeft een heel sterke voedingsbodem. Traditionele netwerken zijn erdoor verwaterd en daarmee de gezamenlijkheid van vaste waarden. Mensen ontmoeten elkaar niet meer vanzelfsprekend rondom dezelfde idealen. Een gemis dat leidt tot geestelijke verarming. Dit heeft ertoe geleid dat veel mensen zoekende zijn naar nieuwe verbanden.

Behoefte aan nieuwe verbindingen

Voor al onder invloed van de technologie is een compleet nieuwe cultuur ontstaan, die heeft geleid tot nieuwe netwerken. Deze netwerken hebben de wereld

Nieuwe verbindingen.

op een nieuwe manier verbonden. Daarmee is de wereld zowel veel groter als veel kleiner geworden. De zoekende mens kan zijn hart ophalen op internet, op zoek naar verdieping en bezinning. De vorm waarin die worden aangeboden is natuurlijk compleet anders dan vroeger, maar het is snel en gemakkelijk

toegankelijk. En vooralsnog heerlijk anoniem. De vervolgstap naar een collectief kan ook in eerste instantie anoniem worden gemaakt. De verbinding met een groep blijft afstandelijk. Je kijkt de kat uit de boom. En je doet dat op meerdere plaatsen tegelijk. Langzamerhand ontwikkel je het kritische onderscheidingsvermogen om vast te stellen wat bij jou past. En dan kan het zomaar gebeuren dat je de stoute schoenen aantrekt en je aanmeldt voor een open avond van de Odd Fellows in je woonplaats. Daar ben je dan, in een voor jou vreemde en nieuwe wereld. Dit loopt nog niet zo'n vaart maar toch... Bij ons hebben zich in de afgelopen jaren vele tientallen mensen gemeld, op zoek naar diepgang. En toch heeft dat niet geleid tot voldoende nieuwe leden. We sloten onvoldoende aan bij de vraag van de ander. We konden de verbinding kennelijk niet tot stand brengen. En wat zegt dat over ons?

We zijn onze eigen beperking geworden

Allereerst moeten we de waarheid onder ogen zien dat de gemiddelde leeftijd van de leden inmiddels dusdanig is gestegen dat we geen afspiegeling meer vormen van de werkende klasse. Zeker, wij mogen ons verheugen over het lidmaatschap van enkele jongere leden, maar zij vormen niet het dominante beeld. Dit beeld bestaat toch vooral uit pensionado's.

Daarmee zijn we, of we het willen of niet, toch verder af komen te staan van de huidige maatschappelijke ontwikkelingen. Verscheidene potentiële kandidaten hebben aangegeven dat ze zijn geschrokken van de gemiddelde leeftijd. Ze hebben daardoor het gevoel dat de thema's, waar zij mee bezig zijn niet aansluiten. Daarmee is een kloof ontstaan tussen onze idealen en de doelgroep die we willen bereiken. Als we deze kloof willen dichten, zullen we ons dan ook nadrukkelijk moeten beraden op zowel onze doelgroep als op het aanbod dat we hun willen bieden.

Ons aanbod houdt vooral een lidmaatschap in dat uitsluitend toegankelijk is door een verbintenis voor het leven. Deze verbintenis wordt gemarkeerd door een inwijdingsritueel. Weliswaar sluit dat aan bij de grondgedachte van de orde, dat persoonlijke groei een langdurig proces is dat feitelijk een leven lang duurt, maar door deze hoge drempel maken we het potentiële leden wel heel erg moeilijk. Zeker, het komt voor dat iemand deze vraag op eigen kracht direct positief durft te beantwoorden, maar dat is een uitzondering. We leven in een tijd, waarin langdurige verbintenissen tot de uitzonderingen behoren. Het vraagt veel meer tijd en aandacht om deze stap te kunnen zetten. Daarvoor is een nieuwe aanpak nodig.

Uitgangspunten voor de toekomst

Alvorens heel praktisch aan de slag te gaan met een nieuwe aanpak hebben we stil gestaan bij de uitgangspunten die we daarbij wilden hanteren. We hebben de vraag te beantwoorden wat het wezenskenmerk is van onze orde. Als we dat niet duidelijk hebben, gaan we wegen bewandelen waar we later veel spijt van zullen krijgen. Het wezenskenmerk van de Odd Fellows vindt zijn neerslag in het functioneren van onze loges. Daar ligt de kern van ons gedachtegoed en die kern willen we in stand houden.

We zijn en blijven een inwijdingsorganisatie

Je sluit je bij je lidmaatschap van een loge niet primair aan bij een vriendenclub, hoewel dat een prima ingang kan zijn, maar je sluit je aan bij een orde die teruggrijpt op een gedachtegoed dat in feite tijdloos is. Door je keuze om Odd Fellow te worden, geef je aan dat je vanuit deze idealen wilt leven. Dat is een fundamentele keuze, die we niet moeten afzwakken.

Dat impliceert overigens niet dat je daarmee blindelings de verpakking accepteert waarin deze inhoud wordt aangeboden. Je neemt je kritische houding, die

Zeven graden.

je maatschappelijk nodig hebt, natuurlijk ook mee naar de loge, maar gaat daar constructief mee om. Je verbindt je in een gezonde onafhankelijkheid. Onze toekomstige logeleden moeten geen avonturiers zijn die het eens een tijdje proberen. Daarom is het ook zo belangrijk om de toetreding tot de loge te omlijsten met een inwijdingsritueel. Dat is een illustratie van een innerlijke houding en veel meer dan uiterlijk vertoon. Als we nieuwe toetredingen met deze motivatie weten te bereiken zal de loge als geheel daarvan groeien en bloeien.

Binnen het functioneren van de loge zal er echt ruimte moeten komen om de kritische blik van buiten de nodige ruimte te geven. Voor de langere termijn is het in onze ogen noodzakelijk om het hele proces van

rituelen nader te beschouwen. Daarbij komt wat mij betreft ook de vraag op tafel of niet alle 7 graden in een nieuw verband onderdeel zouden moeten zijn van het functioneren van de loge, maar dan op een meer moderne leest geschoeid. Maar vooralsnog hebben we nieuwe leden nodig die dit proces mede vorm kunnen geven. Wie zijn dit eigenlijk, onze nieuwe leden?

Primaire doelgroep

Wat is eigenlijk onze primaire doelgroep? In onze ogen is dat de actieve vijftiger. Deze groep bevindt zich tussen twee werelden. Enerzijds de digitale generatie die onderdeel is van compleet nieuwe vormen van netwerken en nieuwe community's, anderzijds de generatie die nog volop weet heeft van oude vertrouwde verbanden en daar haar rust in vond. Deze groep van vijftigers is maatschappelijk zeer relevant, omdat zij in haar verantwoordelijkheid deze generaties ook verbindt.

Als het ons zou lukken om deze groep van vijftigers op een nieuwe manier aan ons te verbinden, zou dat van enorme betekenis zijn voor de toekomst van onze loge, maar ook voor de orde als geheel. Daarmee zou een belangrijke nieuwe wind kunnen gaan waaien in ons ordeverband. Maar om deze groep te bereiken zullen we op een aantal onderdelen van ons functioneren nieuwe wegen moeten bewandelen. Overigens, voor alle duidelijkheid, iedereen jong of oud is natuurlijk van harte welkom, maar het gaat bij het zoeken naar nieuwe wegen er vooral om scherp te hebben rondom de primaire doelgroep.

Een nieuwe aanpak onder de loep

Onze nieuwe aanpak zou een adequaat antwoord moeten zijn op de gesignaleerde trends en de uitgangspunten voor de toekomst. Op basis van bovenstaande analyse hebben we gekozen voor vier terreinen die de nieuwe aanpak moeten kenmerken. Deze bestaan uit: nieuwe verbindingen, nieuwe vormen van

communicatie, nieuwe taal en het opbouwen van een nieuw netwerk.

Nieuwe verbindingen: Odd Associate membership

De onvermijdelijke vraag naar het lidmaatschap van de loge hangt altijd in de lucht. En we kennen alle bezwaren. Op enig moment is het antwoord dan nee. Daarmee is heel vaak de verbinding ook verbroken. Dat proces moeten we anders inrichten door de mogelijkheid te scheppen een vorm van verbinding aan te gaan, waarbij de drempel veel lager ligt en de tijd veel meer de gelegenheid krijgt om zijn werk te doen in het elkaar leren kennen en tot keuzes te komen rondom het lidmaatschap van de orde.

We noemen dit het 'Odd Associate membership'. Wat we hiermee uitdrukken is dat je je kunt verbinden aan de Odd Fellows op een veel vrijblijvender manier. Wellicht ben je straks al vijf jaar 'Associate member', voordat je de stap neemt naar een volledig lidmaatschap van de loge. Wellicht zet je deze stap nooit, maar in alle gevallen ben je blijvend van harte welkom. Overigens, dit is geen officiële status. Het is een manier van uitdrukken dat we ons verbonden weten.

Communicatie.

Nieuwe vormen van communicatie: Odd Associate bijeenkomsten

Maandelijks organiseren we Odd Associate bijeenkomsten. Deze bijeenkomsten zijn vrij toegankelijk voor iedereen. De avonden worden inhoudelijk verzorgd door logeleden, waarbij we qua onderwerpen proberen aan te sluiten bij de belevingswereld van onze primaire doelgroep. Op jaarbasis hebben we een programma gemaakt waarbij elke Associatebijeenkomst geadopteerd is door een logelid. Deze is, samen met enkele maatjes uit de loge, volledig verantwoordelijk voor deze bijeenkomst. De vorm, waarin deze bijeenkomsten plaats vinden, varieert. We zijn aan het experimenteren en hebben dat ook nodig om uit te zoeken, hoe we het beste aansluiten bij onze primaire doelgroep.

Nieuwe taal: een moderne website

Onze primaire doelgroep heeft een sterke verbinding met de digitale wereld. Deze verbinding is kritisch van aard. Doorklikken is de normaalste zaak van de wereld. In onze ogen was het noodzakelijk om onze website volledig opnieuw onder de loep te nemen en niet alleen te restylen, maar ook te voorzien van nieuwe woorden. De opdracht die we ons daarbij hebben gegeven is om via de website als het ware in gesprek te gaan met onze doelgroep. De website is, op het moment dat ik dit schrijf, een halfjaar live.

Nieuw netwerk: een maandelijkse digitale nieuwsbrief voor niet-leden

Sinds begin 2019 publiceren we een maandelijkse nieuwsbrief. De nieuwsbrief wordt inhoudelijk geheel gevuld door leden van de beide loges in Apeldoorn. Het is niet een nieuwsbrief naar binnen gericht, maar naar buiten. Elke nieuwsbrief bevat een hoofdartikel, geschreven door een logelid. Daarmee treden we ook inhoudelijk naar buiten. Het is onze visie dat we met deze digitale nieuwsbrief een nieuw netwerk kunnen

ontwikkelen, waarmee we ook kunnen communiceren zonder persoonlijke ontmoeting. In het totale concept van de Odd Associates is in onze ogen deze digitale nieuwsbrief een speerpunt.

Stand van zaken

In de intro gaf ik al aan dat het prematuur is om over resultaten te spreken. Maar we kunnen wel enkele trends benoemen. Overigens voor elke lezer, je vindt ons op internet www.oddfellowsapeldoorn.nl om jezelf een beeld van het bovenstaande te vormen. Je vindt daar niet alleen de nieuwe website, maar ook de nieuwsbrieven tot nu toe en ook onze agenda met alle bijeenkomsten. Door dat te doen heb je eigenlijk heel snel een concreet beeld.

Enkele trends

De website mag zich verheugen in veel belangstelling. In de eerste zes maanden waren er 1000 nieuwe bezoekers. In totaal meer dan 6000 sessies. Mensen klikken met name door op ons Associate programma en op de waarom vraag van de orde.

We hebben circa 30 nieuwe inschrijvingen ontvangen op de digitale nieuwsbrief. Deze wordt nu verzonden naar circa 180 adressen. Onze doelstelling is deze op jaarbasis met 50 te verhogen.

We hielden tot nu toe vijf Associatebijeenkomsten met gemiddeld acht nieuwkomers. Inmiddels zijn er enkelen die regelmatig terug keren.

Tot slot

We hebben volstrekt geen ei van Columbus uit gevonden. Dit past, zoals het lijkt op dit moment bij ons. Elke situatie is anders. Netwerken in grote steden werken echt anders dan in kleinere gemeenschappen. Onze leden komen verspreid uit een wijde omgeving. Dat speelt ons parten. Op andere plekken, als de samenhang groter is, kan veel meer gebruik worden gemaakt van bestaande netwerken. Wij doen het nu zo.

Organisatiebreed hebben we elkaar in deze zoektocht heel hard nodig. We zullen moeten leren denken in alternatieven, bereid om vormen en structuren aan te passen in de tijd. Dat lijkt soms moeilijk, maar bedenk dat als je in de kern weet wie je bent, deze zoektocht je nooit in gevaar brengt maar nieuwe wegen opent naar de toekomst.

Ik schrijf dit stuk op persoonlijke titel maar niet zonder daarmee mijn werkgroepsmaten nadrukkelijk te noemen en bedanken. Rien, Phons en Joop, zonder elkaar was het niks geworden. Wat een prachtige samenwerking.

Rob Boeijenga Geboren op 8 oktober 1945 te Drogeham. Lid Zevensterrenloge te Apeldoorn sinds 2006.

Vervulde functies: FS, OVM en VM. Thans eerste opziener IJselkampement. Hoofdzakelijk werkzaam in het bankwezen, laatstelijk als Algemeen directeur.

Na pensionering oprichter en directeur van Ondernemersacademie-oost. Studie: MULO, Nederlandse Houtacademie, Organisatiekunde, Bedrijfskunde.

Schape op de dijk bij de Waddenzee, 'Samen er op af!'

Foto Willem Friedrich, Graaf Adolffloge Wlnschoten.

Een belangrijke zoutwatertraditie

Erik Thole

Onze broeder Gerard Atzema heeft vele jaren op de Waddenzee gevaren als reserveschipper en bemanningslid van het oude vrachtbootje 'de Noordster'. Toen hij in onze Drie Schakelsloge 26 jaar geleden een voorstel deed om met een stel broederen te gaan varen, leek ons dat een leuk idee.

Ondanks de wel erg primitieve entourage is de eerste tocht meteen een doorslaand succes gebleken.

U kunt zich misschien voorstellen hoe we destijds met een vijftiental broederen aanmonsterden op een vrijdagmorgen in Noordpolderzijl. Na koffie in 't Zielhoes' - de bekende pleisterplaats ter plekke - en het afscheid van de wegbrengers, konden we toen (nog) afvaren door de helaas inmiddels dichtgeslibde vaargeul. Daarna voeren we de prachtige Waddenzee op met al haar kleuren, geuren, fauna en flora. langs platen en prielen, langs zeehond en eiland, eb en vloed, nat en droog.

Tegenwoordig vertrekken we uit de haven van Lauwersoog, maar eerder zijn we ook eens uit de stad Groningen weggevaren, via het Reitdiep het Lauwersmeer op en via de sluis bij Lauwersoog de Wadden op. Ook dat is een hele boeiende route.

Op zo'n kleine boot kom je elkaar heel snel tegen. Niet alleen door met elkaar te eten of met elkaar te drinken, niet alleen door in het benauwde ruim te liggen

Foto's: Peter Kleijwegt, Drie Schakelsloge Groningen.

snurken naast elkaar, niet alleen als we gebruik maken van één pomp-WC (zo'n beetje ons enige sanitair,) niet alleen door in een heel klein roefje 's avonds laat, opgepropt met elkaar 'sluit-drankje(s)' te drinken, en vooral door slap geouwehoer, dat dan onvermijdelijk ontstaat.

Nee, wat ik bedoel met 'tegenkomen' is dat we, soms individueel en soms met een klein groepje, heel intense gesprekken voeren over wat ons bezighoudt, wie we zijn en om in Odd Fellow-termen te spreken 'hoe we zijn'. Op zo'n soort moment kun je jouw ei kwijt en de ander het zijne bij jou.

Regelmatig zie je de emoties, uiteenlopend van lachen, huilen, stilte, schreeuwen enzovoort voorbijkomen. Daar is plaats voor, het mag, het kan, het verbindt.

In de loop der jaren zijn de bootcondities er niet altijd beter op geworden. Maar we hebben geleerd die

geweldig te compenseren door zelf het eten te upgraden tot culinaire hoogstandjes, we hebben een eigen 'boord-BBQ' aangeschaft. Bovendien is de diversiteit van de drankjes enorm geworden en ook die zijn van een veel betere kwaliteit dan tijdens onze eerste vaarten.

Inmiddels kunnen we na 26 jaar spreken van tradities, zoals haring en korenwijn vlak na het afvaren en onze 'blookertijd'. Dit slaat niet op chocolade, maar op een borreltje of iets dergelijks. Ons forelletje van de BBQ, ons ietwat stevige ontbijt - met drie gebakken eieren, spek, wat sla, tomaat en augurk op brood - zijn voor degenen die hier allemaal aan meedoen legendarisch geworden.

Ook dat verbindt ons aan boord, maar het verbindt ons ook met onze Drie Schakelsloge. Met elkaar eten en drinken vinden we een belangrijk verbindend ele-

ment in ons logeleven. Deze informelere manier van samenzijn vormt samen met de formelere manier in onze zittingen en perfecte mix.

Hier verdiepen zich vriendschappen en broederliefde voor elkaar neemt toe. En het samen zoeken naar waarheid krijgt er een extra dimensie door.

Er zijn in die 26 jaar heel veel verschillende broederen mee geweest. Sommigen zijn nu helaas overleden, waaronder initiatiefnemer Gerard.

In ditzelfde verband was het een intens hoogtepunt, als je dat tenminste zo mag noemen, dat we de as van onze broeder Strengholt, volgens zijn wens, op Engelsmanplaat hebben verstrooid. Dit was een heftig en emotioneel gebeuren.

Het heeft ons dankbaar gestemd dat we dit samen konden en mochten doen. Ook dit werkt enorm verbindend.

Menige bootganger gaat al vele jaren mee. Wij verheugen ons al lang van tevoren op deze reis, die altijd weer heel zorgvuldig wordt voorbereid.

We moedigen nieuwe broederen aan mee te varen. Voor hen maken we zoveel mogelijk plaats, als dat ze willen natuurlijk. Maar dit loopt prima.

Een betere manier om verbinding met de loge te krijgen is er niet. Je zit er meteen middenin. Het heeft een direct effect op jezelf als broeder en de groep waarmee je de Waddentocht hebt gedaan. Een hechte

band maakt dat het voor een nieuwe broeder veel makkelijker wordt om de weg te vinden in onze eigen loge, die onze vaarten dan ook ziet als even zovele verrijkingen.

Na twee dagen zwerven over het Wad, de eilanden, de platen, het droogvallen met het schip, over de bodem van de zee lopen, juttten als het zich voordoet, komen we moe, voldaan en vooral verrijkt op zondagmiddag weer terug in de haven.

Het zoute water geleid, het zoute water verbindt ons.

Erik Thole (1957) is bij herhaling VM geweest van de Drie Schakelsloge No. 7, voorts is hij (Groot)vertegenwoordiger geweest. Met de cabaretroep Fylijn heeft hij de honderdjarige jubilea van de loge en van de Orde versierd. Hij is de pianist van het koortje van de loge. Hij was en is nog actief in allerlei commissies. Van beroep was hij fysiotherapeut, hij had een praktijk voor Chinese geneeskunde en heeft -samen met zijn vrouw- een woonwinkel in Veendam. Hij is de vader van drie dochters.

Hoe je elkaar op een leuke manier beter leert kennen.

Het begon met het idee om eens een keer met een paar broederen een stukje te gaan mountainbiken (MTB). Zogezegd zo gedaan. De meeste van ons hadden geen MTB-ervaring, laat staan een MTB-fiets. We hebben fietsen gehuurd en zijn - out of the blue - maar een MTB-route gaan fietsen.

Conditie hadden we, zeg maar, niet en dat is, inmiddels twee jaar later, nog niet heel veel beter geworden. Je zou kunnen stellen dat het bij ons niet alleen om het fietsen gaat en dat het er ook niet om gaat een superconditie te krijgen.

Nee, het gaat er in principe om dat we het leuk vinden om gezamenlijk iets te ondernemen.

Zo hebben we meegedaan aan een 'spinning-marathon' voor een goed doel. De uitdaging was om drie uur in een sportzaaltje te 'spinnen'. Hierbij is het de bedoeling dat je keihard fietst op een moderne home-trainer. Drie uur: lang hè!

Even voor uw beeldvorming: Stelt u zich vijf kalende, vergrijzende, zelfverzekerde mannen van rond de vijftig jaar voor, met een lichaamsbouw en conditie van levensgenietende, bourgondisch moderne mannen te midden van afgetrainde topatleten.

U raadt het al: Die drie uur hebben we net niet gehaald. Na een uurtje zijn wij aan de koffie gegaan.

Nadat de anderen hun topprestatie hadden geleverd, hebben wij een cheque namens de Schoklandloge No. 93 mogen overhandigen van maar liefst € 500,- en iets mogen vertellen over de I.O.O.F.

Fantastisch om samen te doen en een leuke manier om de loge onder de aandacht te brengen. Het was en is vanaf het begin voor iedere broeder mogelijk om zich bij ons te voegen, dus geen clubje binnen de club. Wat opvalt, is dat je elkaar nog weer anders leert kennen dan alleen tijdens ons wekelijkse logebezoek. Na het fietsen evalueren we de gereden route meestal bij een van de broederen thuis, of eten we een hapje na, al na gelang de tijd van de dag. Tijdens deze gesprekken passeren allerlei onderwerpen, zoals gezondheid, relatie uitdagingen, onze interesses,

problemen, mooie momenten, filosofische gedachten, onze vreugde en verdriet, kortom alles behalve de prestaties tijdens de gereden route.

Dit zijn kostbare momenten voor ons. Zij kunnen ontstaan door onze gezamenlijke interesse voor het mountainbiken.

Dit kun je volgens mij niet plannen, je moet er alleen tijd voor vrijmaken. Dan kunnen de mooiste gesprekken ontstaan.

Broederen en zusteren, ons advies: gaat fietsen, het is leuk om te doen, kan misschien heel gezond zijn, en je leert elkaar goed kennen!

Johan Emmink, geboren op 28 februari 1967 te Hoogeveen, is lid van de Schoklandloge Nr. 93, en hij is sinds 1979 woonachtig in de Noordoostpolder.
Hij is getrouwd, heeft drie dochters en is eigenaar van Drukwinkel Emmeloord

Gemengde loge en Gender balance: aanvaarding en evolutie in deze moderne tijd

Inge Wuyts

Inleiding

In dit artikel wil ik een bepaald onderwerp ter sprake brengen, namelijk de (on)gelijkheid tussen man en vrouw.

Ter introductie een kort ludiek verhaaltje:

Er was eens een fantastisch, kleurig gespikkeld adelaar-sei dat in een kippenest viel. Hoewel het ei er heel anders uitzag dan de anderen, besloten de kippen, na wat heen en weer gepraat, het ei toch uit te broeden ...

De tijd verstreek en er kroop een bijzonder kuiken uit. De maanden vlogen om en het adelaarskuiken groeide en leerde om een 'echte' kip te zijn. Op een dag zag de kleine adelaar ver boven zich een grote vogel die majestueus in de lucht cirkelde.

"Oh, als ik ook eens zo vliegen kon"... zuchtte hij, dat was zijn grootste wens.

Maar de kippen kakelden opgewonden : "dat is niets voor 'onze soort'. Dat is veel te gevaarlijk, zo hoog kunnen wij niet vliegen."

Welnu ... of deze kleine adelaar ooit zo majestueus zal leren vliegen hangt alleen maar af of hij het gelooft om 'onze soort' te zijn of anderzijds dat hij eenvoudig zelf probeert om zijn krachtige vleugels uit te slaan.

Beste lezer, geloven wij ook in mooie en grootse dingen, of worden we beperkt doordat ze niet voor 'onze soort' bestemd zijn? En wat betekent 'onze soort'?

'Het glazen plafond', 'quota in de politiek', 'quota in beursgenoteerde bedrijven' ... het zijn allemaal termen die ons met de neus op de feiten drukken. Namelijk dat er vandaag de dag nog steeds een wezenlijk maatschappelijk verschil bestaat tussen mannen en vrouwen.

Vrouwenrechten en gendergelijkheid zijn brandend actuele kwesties.

Hardnekkige verschillen

Het begrip 'glazen plafond' staat voor onzichtbare maar reële barrières waardoor vrouwen de eliteposities kunnen zien, maar niet bereiken. Het houdt een bepaalde demografische groep tegen om door te stromen naar hogere hiërarchische niveaus in het bedrijfsleven.

We spreken over 'glazen' plafond omdat dit zich onderscheidt van andere wel 'zichtbare' barrières zoals ervarings- en opleidingseisen.

Eigenlijk draait het dus om gedragsvooroordelen en organisatorische vooroordelen tegenover vrouwen.

De oorsprong van deze ongelijkheden vinden we vooral terug bij algemene oorzaken die te maken hebben met de professionele issues zoals de bestraffing van carrières van vrouwen als gevolg van de ongelijke verdeling van huishoudelijke en ouderlijke taken, de impact van stereotypen, de differentiatie van de studierichtingen vanaf de schooltijd en last but not least leiderschap wordt intuïtief geassocieerd met mannelijkheid.

Er is een kentering door vaders aan te moedigen om ouderschapsverlof op te nemen, door maatregelen te nemen om carrière én moederschap te combineren, door meer vrouwen op sleutelposities aan te stellen ...

De naam Stéphanie Frappart zegt u waarschijnlijk niets, maar zij zorgde op 14 augustus 2019 voor een primeur. Zij was namelijk de eerste vrouwelijke scheidsrechter die een mannenwedstrijd op het hoogste Europese niveau mocht fluiten en wel de supercupfinale tussen Liverpool en Chelsea. Amper twintig jaar geleden zou dit ondenkbaar geweest zijn!!

Het vrouwenvoetbal is populairder dan ooit, maar zelfs op dit gebied kunnen wij nog lang niet spreken van gelijkheid met mannen.

Reële verschillen

Een vrouw heeft een ander brein dan een man, dat is wetenschappelijk een feit. Het verschil in hersenen maakt dat mannen zich onder dezelfde omstandigheden anders gedragen dan vrouwen. Een mannen-genootschap zal zich minder kwetsbaar opstellen in aanwezigheid van dames. Er zal een verschil zijn in macho-gedrag, opschepperij en testosteron-gehalte als er dames in het gezelschap zijn. Ook dit is wetenschappelijk bewezen.

Anatomisch gezien zit het verschil vooral in de verbindingen tussen het voorste en het achterste gedeelte van de hersenen.

Dat heeft tot gevolg dat mannen logischer denken en een beter ruimtelijk inzicht hebben. En vrouwen intuïtiever zijn en een grotere 'emotionele intelligentie' hebben. Ze hebben ook een beter geheugen voor woorden en gezichten.

Ik benoem enkele wetenschappelijke feiten:

- Het vrouwenbrein werkt efficiënter: ondanks dat de hersenen van vrouwen acht procent kleiner zijn, zijn ze even intelligent als mannen (en sommige mannen zullen dat misschien betwisten ...). Uit een studie van enkele gerenommeerde universiteiten (universiteiten van Los Angeles en Madrid) blijkt dat de grootte van het brein voor vrouwen niet van belang is doordat hun hersenen efficiënter werken. Dat komt doordat de neuronen van vrouwen complexe opdrachten kunnen uitvoeren door minder energie en minder hersencellen te gebruiken. (Neuronen zijn zenuwcellen.)
- Vrouwen zijn beter in het ontcijferen van emoties. Volgens bepaalde psychiaters zijn de ogen van een vrouw de vensters van haar ziel. Maar mannen zien dat niet altijd. Ze kunnen voor de helft minder goed de emoties van een vrouw interpreteren door in haar ogen te kijken.
- Vrouwen daarentegen vertonen een verhoogde activiteit in bepaalde hersenregio's wanneer ze iemand in de ogen kijken.

Een groot dagelijks verschil tussen man en vrouw is het zorgaspect.

Voor veel vrouwen zijn het 'zorgen voor iemand' en

het relationele aspect van het zorgen van groot belang voor hun welbevinden.

Dat komt doordat meisjes in het socialisatieproces hun identiteit ontwikkelen in relatie tot anderen. Dat heeft als gevolg dat de eigen behoeften van vrouwen sterk verbonden kunnen zijn met het geven van zorg aan anderen.

Jongens ontwikkelen hun identiteit als meer autonoom wezen. Daardoor zijn mannen veel minder afhankelijk van omgevingsfactoren en twijfelen zij minder aan zichzelf dan vrouwen. Zo zoeken mannen bij psychische problemen veeleer de oorzaak bij externe factoren, terwijl vrouwen eerder geneigd zijn de schuld bij zichzelf te zoeken.

Ontwikkelingen in de Orde

Ik wil het even hebben over de visie van de 'Odd Fellows en dames' in onze gemengde loge. Want de 'loge en dames' blijft een heikel onderwerp dat al eeuwen ter discussie staat. Vandaag de dag is dit niet anders. Maar eigenlijk is dat toch niet meer van deze tijd. Die scheiding der seksen stamt reeds vanuit het begin, maar waarom houdt ze twee eeuwen later nog steeds stand in onze loges?

We vormen momenteel één van de uitzonderingen als gemengde loge, en we mogen dan ook fier zijn op deze verwezenlijking. Ook al heeft het ruim twee jaar geduurd voordat een en ander formeel mogelijk was.

We kunnen ons de vraag stellen: Waarom zijn er nog maar zo weinig gemengde loges? En waarom is het niet al lang vanzelfsprekend dat zusters en broeders samen zittingen doen? Wil dat zeggen dat de Orde de gelijkwaardigheid tussen man en vrouw niet erkent? Uiteraard erkent zij die wel, hierover is er geen twijfel.

In onze loge kennen wij geen verschillen. 'Gelijkheid' is een waarde die hoog staat aangeschreven bij ons. Wel moeten we blijven werken om deze gendergelijkheid in stand te houden. Meer gelijkheid komt iedereen ten goede, zowel mannen als vrouwen.

Wanneer we elkaar zuster of broeder noemen bedoelen we immers dat we elkaars gelijke zijn, ondanks alle net genoemde verschillen. Onze zuster- of broederliefde zorgt ervoor dat alle punten van discussies worden overbrugd. Wij zijn er immers van overtuigd dat alle mannen en vrouwen ongeacht ras, nationaliteit, godsdienst of sociale status broeders en zusters zijn ...

Oorspronkelijk is de Orde tweehonderd jaar geleden opgericht als een vereniging van mannen, meer nog als een vereniging van 'blanke mannen'. In de ontstaansgeschiedenis was er aanvankelijk geen plaats voor vrouwen. De Orde was alleen toegankelijk voor mannen.

Maar, de hulp van vrouwen was nodig bij het verzorgen van zieken, het opvoeden van wezen of het troosten van bedroefden. Met andere woorden: de mannen hadden vrouwen nodig voor het logewerk. En dat is vandaag de dag niet anders. Ook bij ons zijn de typische rolpatronen in zorgtaken aanwezig. Pas in 1835 is er voor het eerst sprake van 'daughters of Rebeccah'.

Omstreeks 1842 gingen er binnen de Orde stemmen op om de vrouwen op de een of andere manier in het ordewerk te betrekken. Dames gaven zelf te kennen dat ze een vaste plaats in de Orde ambiëerden. Die plaats kregen ze echter niet cadeau. Er was veel weerstand, er werden allerlei tussenfases bedacht, maar uiteindelijk kregen ze wel erkenning. Uiteindelijk is in 1869 besloten om een Rebekkahtak op te zetten.

En nu?

De Orde is per definitie een stelsel van regels en tradities. Het begrip 'orde' nodigt uit om orderegels na te leven, maar als we verandering willen, zullen we eigentijds moeten worden. Dat is van belang voor ons voortbestaan. Ook al houdt dat in dat we rolpatronen en stereotypen moeten doorbreken in plaats van ze door te geven.

Want verandering in zijn directe omgeving zit bij de mens nu eenmaal niet in het bloed. We zijn eerder geneigd om alles bij het oude te laten. Daarom is het belangrijk dat we als lid samen nadenken over onze betrokkenheid.

Laten we hopen dat uiteindelijk alle loges de vrije keuze krijgen om zowel mannen als vrouwen op te

nemen. En wel in een proces dat we geleidelijk zullen bewandelen en dat we samen vorm geven. Een proces dat voor sommigen traag zal verlopen en voor anderen te snel. Gendergelijkheid en genderneutraliteit zijn aan de orde van de dag. De hedendaagse geesten veranderen zo snel dat niemand daar nog van opkijkt.

Dat de loges zullen evolueren met de tijd, lijdt geen twijfel. In tijden waar onderwerpen zoals transseksualiteit of geslachtsverandering bespreekbaar zijn, zullen ook de loges zich moeten aanpassen.

'Bijna alles wat u doet is onbelangrijk, maar het is erg belangrijk dat u het doet.'

Mahatma Gandhi (1869-1948) : één van de grondleggers van de moderne staat India en voorstander van actieve geweldloosheid als middel voor revolutie.

Inge Wuyts is sinds 2012 lid van de Aurora Rebekkaloge, op zoek naar een plek om haar geest te scherpen over vraagstukken uit het dagelijkse leven tussen gelijkgezinde vrouwen en mannen. Eén van de fundamentele pijlers van Odd Fellows is hulpverlening.

Als palliatief verpleegkundige en bestuurder is zij betrokken bij de samenleving. Daardoor weet zij zich op haar plaats.

Als de glas in lood ramen konden spreken; het verhaal van Roelof Sanders

Henk Meijer

Een foto van de glas in loodramen met een bijzonder historisch verhaal.

Foto: Henk Meier St. Maartenloge no.15

Op 1 juni jl. was Roelof Sanders (Sint Maartenloge no. 15) één van de belangstellenden die een kijkje kwamen nemen in het Odd Fellowhuis in Groningen, waarin op dat moment nog hoofdzakelijk en grondig werd gesloopt. Hij wist een opmerkelijk verhaal te vertellen over de glas in loodramen die zich nu in de tempel boven bevinden. In de volgende bewoordingen zijn de herinneringen van Roelof Sanders samen te vatten:

“Het zijn bijzondere herinneringen, die mij te binnen schieten nu de verbouwing van het Odd Fellowhuis gaande is en ik dit alles zie. Mijn vader was al voor de oorlog lid was van de Drie Schakelsloge No. 7. Vanzelfsprekend vertelde hij mij er het één en ander over. In het begin van de oorlog is het logegebouw gevorderd door de NSB en die heeft er in negatieve zin behoorlijk huisgehouden.

Zo werd in de nazittingsruimte het Rode Kruis gevestigd. Boven in de antichambre zetelde Winterhulp. Nog jaren na de oorlog hadden wij aan de Oostersingel een oudere buurman die boekhouder van winterhulp was geweest en die daar kantoor had gehouden.

De tempel werd een onderkomen voor NSB-jeugd. Daarvoor was een doorbraak gemaakt naar de trapopgang. Om licht in deze ruimte te krijgen is een venster gemaakt achter de zetel van de Voorzittend Meester. Dat is nu nog zichtbaar aan de buitenzijde, vanaf de binnenplaats.

Na de oorlog moest er veel worden opgeknapt aan het gebouw. Dat gebeurde in de vrije tijd door diverse broederen, waaronder broeder Piet Boerema. Hij had een bakkerij in de Poelestraat. Velen zagen in hem een dubbelganger van de Britse staatsman Winston Churchill.

Zaterdagsmiddags als ik van de padvinderij kwam, ging ik bij het Odd Fellowhuis langs om mijn vader op te halen. Er was toen nog een inwonende beheerder. Dit was de heer Mekel, van beroep kleermaker, die samen met zijn vrouw het beheer deed, een soort koster kun je wel zeggen.

Mijn vader vertelde, dat op enig moment na de oorlog een aannemer langs was gekomen, die vertelde dat hij in de oorlog verbouwingen in opdracht van de NSB had uitgevoerd. Zo moest hij de glas in loodramen uit de tempel verwijderen. Deze ramen had hij nog in zijn werkplaats liggen en ze konden zonder kosten worden teruggehaald. Dit betreft de huidige glas in loodramen van de tempelruimte.

Toen het gebouw na de oorlog weer geheel was opgeknapt, moest dit natuurlijk groots gevierd worden. Bij gebrek aan meubilair moest er wat bedacht worden. Maar, er was toentertijd gebrek aan alles. Daarom is

een houten scheidingswand gesloopt uit het pakhuis, waarin mijn vader zijn bedrijf had en daarvan is meubilair gemaakt.

Uiteindelijk is het hele openingsfeest afgeblazen, omdat er broederen waren wiens zonen betrokken waren bij de politionele acties in toenmalig Nederlands-Indië. Daarover kwamen minder leuke berichten binnen.

In mijn jonge Odd Fellowtijd hadden wij bijeenkomsten in de antichambre. Later, toen de loge te groot werd, zijn wij verhuisd naar de nazittingsruimte, de ruimte, die nu opnieuw ingericht wordt als nazittingsruimte en die daardoor voor mij zo herkenbaar is.

In de eerste naoorlogse jaren trof ik op mijn vaders bureau een boekje aan met sterrenbeelden. Op mijn vraag waar dat voor was, kreeg ik een onduidelijk afwijzend antwoord. Zo van: "Ja daar moeten meneer van Schelt en ik iets mee uitzoeken." Toen ik voor het eerst in de tempel kwam en naar de sterrenhemel keek zag ik in mijn herinnering weer dat boekje op mijn vaders bureau liggen."

'Winterhulp' in de periode van de Tweede Wereldoorlog.

De redactie wilde graag meer weten over het gebruik van het Odd Fellowhuis tijdens die oorlogsjaren. 'Winterhulp' (Winterhilfe) was de nationaalsocialistische organisatie die tijdens de oorlog alle maatschappelijke hulpverlening moest overnemen, zoals de overheid, particuliere- en kerkelijke organisaties in Nederland die plachten te verlenen.

Nu kende de stad Groningen sinds 1802, in navolging van voorbeelden elders in den lande, een 'Commissie voor Spijsuitdeling'. Deze stelde zich ten doel in de stad woonachtige armen gedurende de wintermaanden gratis warme maaltijden te verstrekken. In de volksmond werd de commissie al spoedig 'Soepcom-

missie' genoemd. Het waren initiatieven ter bestrijding van 'de maatschappelijke kwalen van armoede en pauperisme'.

De Groningse 'Commissie voor spijsuitdeling' bestond in 2002 tweehonderd jaar. Hoewel er sinds 1920 geen voedsel meer werd uitgedeeld, bestond de commissie in 2002 nog steeds. Gedurende de oorlog werkten de 'Commissie voor spijsuitdeling' en 'Winterhulp' in zekere zin samen. Ze stelden beide gelden ter beschikking aan de centrale keuken. Het was een samenwerking die in de oorlogssituatie ongemakkelijk was, maar die omwille van het sociale doel toch werd gerealiseerd.

De directe betrokkenheid van de anti-Duitse burgemeester Cort van der Linden speelde daarbij vermoedelijk een rol. Als Gronings 'burgemeester in oorlogstijd' stond Van der Linden voor een klassiek dilemma: aanblijven en het ergste verhinderen, of aftreden uit protest en de weg vrijmaken voor een pro-Duitse burgemeester.

Op 2 september 1942 is Van der Linden ontslagen door Rijkscommissaris Arthur Seyss-Inquart. Van der Linden is met zijn gezin ondergedoken en in april 1945 is hij herbenoemd.

Dit alles zo schrijvende en denkende over vroeger en nu, gaan mijn gedachten uit naar de voedselbanken in Nederland (de eerste opgericht in 2002). In het bijzon-

der ook naar de voedselbank in de stad Groningen: De voedselbank Groningen met het beoogde doel ruim zeshonderd gezinnen voedsel te verstrekken en die ruim honderd vrijwilligers telt. De Voedselbank Stad Groningen heeft nu (juli 2019) maar liefst 870 huishoudens die iedere week voedsel en non-food meekrijgen. Het zijn cijfermatige doelen en actuele cijfers die misschien wel in de schaduw staan van de positieve invloeden door het werk van de voedselbank op andere, onzichtbare "maatschappelijke kwalen" in deze tijd.

Winterhulp Nederland gaf waardebonnen van f. 0,50, f. 1,00 en f. 2,50 uit, die mensen konden besteden bij winkels, maar alleen voor levensmiddelen, kleding en brandstoffen.

Bronnen o.a.:

- Tweehonderd jaar Spijsuitdeling in Groningen 1802-2002. Paul Holthuis. ISBN 90-330-1265-0.
- Voedselbank-Groningen.nl

Henk Meijer is sinds februari 2015 lid van de IOOF (St. Maartenloge no. 15) te Groningen. In dat jaar nam hij tevens afscheid van de politieorganisatie na 44 jaar uitvoerend politiewerk. Op dit moment is hij de financieel secretaris van zijn loge. Het Groningsch Odd Fellowhuis; gebouwd in 1923, en in 2019 geheel verbouwd. De verbouwing vond plaats onder aansturing van een projectteam, waarvan hij deel uitmaakt.

Naoberschap: uit de tijd?

Over een herwaardering van de kern van de orde

Ellis van Dam

De titel van dit verhaal: 'Noaberschap of nabuurschap, uit de tijd?' heb ik bedacht om stil te kunnen staan bij wat ons - in de orde - al vanaf het eerste begin met elkaar verbindt. En om vervolgens na te gaan welke kansen en mogelijkheden er liggen om bij de tijd te blijven, met respect voor deze oorsprong.

Onlangs sprak ik met buurman Gerrit in Nijeveen, hij is melkveehouder en rietmeler. Tussen ons in een kruiwagen met paardenmest, de mest mag ik beurtelings op zijn mesthoop of bij de groentetuin achterlaten. Hij vertelde met enige weemoed hoe de laatste jaren onze buurt aan de Kolderveense Bovenboer is veranderd. Vroeger had je de burens echt nodig. Als het niet goed met je ging, was je op burens aangewezen. Je was

Kolderveense Bovenboer rond 1950.

aan elkaar gebonden. De buurman molk jouw koeien als je ziek was, je hielp elkaar met het oogsten. Op zondag hing je de was niet buiten uit respect voor de kerkgangers die aan de boerderij voorbijgingen. Met de opkomst van de coöperatie waarbij boeren zich verzekerden, had je via de verzekering recht op hulp en hoefde je de burens dus niet meer te vragen. Dit heeft er toe geleid dat de mensen in de buurt steeds meer naast en langs elkaar heen zijn gaan leven.

Gerrit is een wijs mens, hij bekijkt zo'n ontwikkeling uit verschillende invalshoeken. Hij erkent dat de sociale controle vroeger veel sterker was dan nu, en dat dit ook zo z'n nadelen had. En dat het goed is dat de coöperatie er nu is, dat geeft ook zekerheid. Toch mist hij het gevoel van verbondenheid met elkaar. Dit raakte mij en zette me aan het denken over de Orde.

We weten al dat de Orde oorspronkelijk is opgericht om ervoor te zorgen dat mensen - die niet bij een gilde hoorden - hulp konden krijgen van een gemeenschap van gelijkgestemden om in tijden van ziekte of nood te kunnen overleven. Verzekeringsmaatschappijen zoals wij nu kennen, bestonden in die tijd nog niet. In Engeland is de verzekeringsmaatschappij Manchester United zelfs ontstaan uit de Engelse loge. Noaberschap, goede burens zijn in overdrachtelijke zin, is dus kenmerkend voor de Orde.

We leven in een tijd van ontkerkelijking en individualisering.

Vroeger was het vanzelfsprekend dat je lid werd van een kerk, vereniging, politieke partij of vakbond en dat je je verbond met een geloof of ideologie. Zo'n lidmaatschap gaf aan 'waarvan je was ...' en bepaalde mede je identiteit. Met het lidmaatschap kreeg je rechten en plichten en meestal zorgde het er ook voor dat je in tijden van ziekte en nood steun ontving. In ieder geval gold dat voor de loge, en meestal is dat nu nog zo.

Maar: anno 2019 willen veel mensen zich niet meer voor lange tijd verbinden aan een kerk of vereniging. En het lijkt een beetje alsof het je onderscheiden van anderen, het eigene van de identiteit, nu belangrijker is voor mensen dan datgene wat hen met anderen verbindt. Denk bijvoorbeeld aan de uitspraak: "Wees jezelf, er zijn al zoveel anderen." Voor jongere mensen geldt dit misschien nog wel meer dan voor oudere. En anno 2019 is er meer dan ooit de behoefte aan zingeving en aan een bijdrage leveren aan de samenleving, zodat ieders eigen leven aan betekenis wint. En raakt dit niet aan het hart, aan de ziel van de Orde? Kun je, juist als lid van een loge, je met een groep verbinden aan een gezamenlijk doel? En door deze verbinding samen verder komen en meer bereiken dan dat je alleen zou kunnen?

Een voorbeeld van noaberschap over de grens

Onlangs hebben we in de Carnicaloge een dag georganiseerd om geld in te zamelen voor een goed doel: 'Geef een koe'.

Met de opbrengst wordt in Kirgizië een koe gekocht door een gezin met een kind met speciale behoeften. De koe geeft het gezin melk, waardoor ze gezonder kunnen leven en inkomsten hebben van de opbrengst van de verkoop van de melk. En het gezin krijgt een betere status en positie in het dorp omdat ze een koe bezitten. Dit zorgt ervoor dat ze (vaak moeder en

kind) niet meer geïsoleerd hoeven te leven vanwege de handicap van het kind.

De dag had naast deze waardevolle opbrengst ook nevendoele: we ontmoetten elkaar en mensen van buiten de loge, er is een mooie stadswandeling gemaakt en samen geluncht.

Dit soort activiteiten leveren een gevoel van saamhorigheid op en het besef echt iets te kunnen doen voor kwetsbare mensen. Je had natuurlijk in je eentje zelf geld kunnen doneren, maar deze samenwerking levert een tastbaar resultaat - een hele koe - op, en onderling plezier, een leuke dag, doorgebracht in goed gezelschap. Kortom: een prachtige activiteit, passend bij de loge.

De afgelopen tijd is er veel kritiek geuit op het functioneren van de orde. En, laat ik eerlijk zijn, ik kan er zelf ook wat van. Nu wil ik echter graag met u verder op zoek naar de mogelijkheid van een herwaardering van de orde: hoe laten we zien dat de logeleden boeiende mensen zijn, en dat het lidmaatschap verfrissend en inspirerend is?

Ik stel dan ook voor om in het vervolg niet meer van veranderingen te spreken, maar over herwaardering.

Want de kern van de orde: het waarom, staat anno 2019 volgens mij nog steeds overeind:

- Mensen die in cultureel, maatschappelijk en politiek opzicht verschillen ontmoeten in vriendschap, liefde en waarheid, in een goede sfeer, zo je wilt een warm bad, ervaren van mensen die oprecht in elkaar zijn geïnteresseerd en die iets willen betekenen voor de samenleving om hen heen.
- Rust en verdieping vinden, verder denken dan je neus lang is, geïnspireerd en gevoed worden. Juist het anders zijn, gelijkwaardig maar niet gelijk, maakt dat je aan het denken wordt gezet: de zienswijze van een ander logelid kan verrassend en verfrissend voor je zijn.
- Het gevoel hebben dat je deel uitmaakt van een groter geheel, van een wereldwijde orde (dus geen buurtvereniging, of gezelligheidsvereniging)
- De ontmoeting heeft stijl/klasse: de rituelen en de herhaling ervan dragen bij aan diepere betekenisgeving, rust, het even uit de hectiek van alledag zijn en zorgen ervoor dat je je open kunt stellen voor iets nieuws of voor (zelf)reflectie.

De vraag is wel: wat is ervoor nodig om nieuwe, jonge leden deze kern ook te laten ervaren? En hoe doe je dat dan precies? Hiervoor is een herwaardering van de kern van de orde nodig, op een zodanige manier, dat ook nieuwe, jonge leden zich erin kunnen herkennen. Voordat ik voorbeelden ga geven van een paar zaken die wat mij betreft aan een herwaardering toe zijn, zou ik een paar noodzakelijke voorwaarden willen benoemen, voorwaarden die nodig zijn om het proces te latenslagen. Dit zijn zogenaamde systemische wetten, die in Nederland bekend zijn geworden via Bert Hellinger.

Noodzakelijke voorwaarden om het proces van herwaardering te laten slagen:

1. Heb respect voor de geschiedenis: nieuwe leden moeten weten waar en waarom de Orde is begonnen, maar ook wie in hun loge de 'oudgedienden' zijn. Deze leden kunnen het waarom achter veel voor nieuwe leden onbegrijpelijke zaken toelichten. Tegelijkertijd is de geschiedenis van de nieuwe leden zelf van belang. Dit zijn ook mensen met levenservaring en vaak een carrière in het werk, die moet je ook serieus nemen.
2. De balans van geven en nemen: in alle oprechtheid naar elkaar luisteren, elkaar open en eerlijk tegemoet treden, elkaar proberen te begrijpen, en accepteren dat niet alles precies zo kan gaan als je zelf zou willen. En iedereen doet mee met de nieuwe dingen die je afspreekt, al zal niet iedereen evenveel bijdragen en dat hoeft ook niet. Als er maar een balans is tussen wat je haalt en wat je brengt.
3. Iedereen hoort erbij. Ans van Kregten, een Rebekah uit Groningen, schreef het al in de bouwsteen die is opgenomen in het jaarboek van 2018: Natuurlijk is het onzin te beweren dat je voor ieder logelid dezelfde warmte voelt. Iedereen is anders en met de één heb je meer een klik dan met de ander. Van belang blijft het echter wel om te zoeken naar wat je onderling verbindt, meer dan wat je van elkaar scheidt. Praat niet over elkaar, maar met elkaar. En houd belangstelling voor de ander, want iedereen wil ook het gevoel van 'erbij horen', van de verbondenheid ervaren.

Herwaardering van de kern van de orde

Ik ga nu in op de eerder genoemde kern van de Orde en geef mogelijkheden om deze kern te herwaarderen zodat nieuwe, en ook jongere leden zich erin kunnen herkennen en zich ermee kunnen verbinden.

Ad 1 en 2

Mensen die in cultureel, maatschappelijke en politiek opzicht verschillen.

In Meppel hebben we twee florerende loges, zowel de mannen- als de vrouwenloge hebben veel leden en nog steeds nieuwe aanwas, gelukkig. Het zou waardevol zijn om elkaar regelmatig ontmoeten. Op logeavonden, maar ook in de maatschappelijke activiteiten, het werk buiten de tempel.

En wat zou het mooi zijn om leden met een niet-westerse culturele achtergrond te verwelkomen in ons midden. Misschien zou dit gemakkelijker gaan wanneer we de bijbel niet meer zo prominent in het

midden leggen, op het altaar. Maar er een ander boek der wijsheid op te leggen.

Natuurlijk is de Nederlandse cultuur doordrongen van de joods-christelijke traditie en de bijbel, dat ontken ik hier zeker niet.

Ik weet echter van loges die de bijbel op het altaar hebben vervangen door iets anders. Zo heeft bijvoorbeeld een mannenloge in Assen een kleine kopie van de denker van Rodin op het altaar staan. Hierdoor kunnen meer mensen met andere achtergronden zich aangetrokken voelen. Dan is het beeldje een symbool voor de persoonlijke en gezamenlijke ontwikkeling, die wij samen nastreven.

We gaan de tempel binnen. De tempel zou wat mij betreft bezinningsruimte mogen heten, om de religieuze lading er wat af te halen en wel te laten zien dat het om bezinnen, spiritualiteit gaat. In dat geval zou een collega van mij wellicht lid zijn geworden, die zich nu laat tegenhouden door dit expliciete religieuze aspect van de loge.

Ad 2

Verder denken dan je neus lang is zou bijvoorbeeld ook kunnen door de huidige activiteiten die mannen- en vrouwenloges lokaal afzonderlijk uitvoeren met elkaar te verbinden. Wellicht zijn er mannelijke logeleden, die het heerlijk vinden om de bewoners van een verzorgingshuis voor te lezen. Dit is nu een activiteit, die alleen door leden van mijn loge, de Carnicaloge, wordt uitgevoerd. En er zijn zeker vrouwen die graag willen sjoelen met de bewoners van zo'n huis, nu een van de activiteiten van de Ericaloge. Of vrouwen die samen met de mannen willen helpen om de hekken van een manege te repareren.

Ad 3

Deel uitmaken van een wereldwijde orde. Wat zou het fascinerend zijn om activiteiten die nu buiten de loges plaatsvinden, bijvoorbeeld in kampementen, in de loge op te nemen. Denk hierbij aan de jeugdcommissie die jongeren stimuleert om na te denken over de Verenigde Naties, met winnaars van een essaywedstrijd die daar vervolgens een bezoek gaan brengen. Hoe mooi is het niet dat de jongeren na afloop in loges komen vertellen hoe ze dit hebben ervaren. Of actief inzetten op bezoeken aan en ontvangen van buitenlandse logeleden. Hoe interessant is het om te ervaren hoe het Odd-Fellowship in andere landen wordt beleefd. Het idee alleen al dat dezelfde rituelen in landen over de hele wereld worden uitgevoerd, is prachtig. Nog mooier is het, om dit aan den lijve te ervaren.

Hoe zet je deze veranderingen in? We zijn er gelukkig al mee bezig. Ga er vooral mee door, zou ik zeggen! Ik denk dat iedere loge daar eigen wegen voor kan vinden, al is het natuurlijk wel van belang dat de herkenbaarheid van de Orde gewaarborgd blijft. Daarom is het van belang dat de leden van de loges elkaar ontmoeten in mannen- en vrouwenloges, in

kampementen of districten en dat zij uitwisselen wat ze veranderen en hoe ze dit doen.

Zo kun je ook even buiten je eigen kaders frisse nieuwe ideeën opdoen!

Ik wens ons allen veel verbondenheid, noaberschap, inspiratie, plezier en goede gesprekken toe op weg naar een toekomstbestendige Orde.

Noot:

Voor dit artikel heb ik dankbaar gebruik gemaakt van twee leden van de loges elkaar ontmoeten en artikelen uit het Jaarboek (2017): Dat van Ad Kuiper, waarin hij het boek: 'The Corporate Tribe' bespreekt van Danielle Braun en Jitske Kramer. En de bewerking van een bouwsteen van Ans van Kregten. Daarnaast heb ik geraadpleegd: Kramer, J., (2015) 'Deep democracy, de wijsheid van de minderheid'.

Ellis van Dam studeerde Wijsgerige Pedagogiek in Groningen, aansluitend schreef zij haar proefschrift over schuldgevoel en schaamte in demorele opvoeding aan de V.U. Amsterdam. Vanaf 2000 maakte zij de overstap naar de Pabo als docent pedagogiek. Momenteel is zij onderwijsadviseur bij LinQue Consult en werkt onder andere bij een masteropleiding (Master Leadership in Education). Sinds 2014 is zij lid van de Carnica Rebekkah loge No. 48 te Meppel en actief bij het voorlezen aan demente bejaarden in de Schiphorst in Meppel.

Het Wad.

Foto Willem Friedrich, Graaf Adolfloge Wlnschoten.

Het duurt te lang, we staan stil

Lisa van Duin, winnares Odd Fellow Jeugdprijs 2019

“Het duurt te lang, we staan stil”, hoor ik door mijn iPod klinken als ik van school naar huis fiets. Inderdaad, ik vind het allemaal te lang duren; het regent, er staat een harde wind en ik moet ook nog eens helemaal in mijn eentje van Den Helder naar Breezand fietsen. *“Het duurt te lang, we staan stil”*, hoor ik nogmaals en bedenk me dat de titel zoveel meer kan betekenen. Ik kan me dan wel druk maken om: het alleen moeten fietsen, mijn lange schooldagen, mijn huiswerk, mijn werk bij de bakker, de rijlessen. Maar is dat echt zo erg? Natuurlijk, voor mijn gevoel kan het niet snel genoeg gaan voordat ik mijn vwo-diploma uitgereikt krijg, waardoor ik kan gaan leren wat ik wil leren en meer vrije tijd denk te hebben. Maar in werkelijkheid valt het allemaal wel mee. Tenminste, dat denk ik dan, als die toetsweek achter de rug is, als de vakantie net begonnen is en ik weer lekker even adem heb kunnen halen, of als ik lekker uit heb kunnen slapen, met mijn vrienden heb afgesproken, of iets anders leuks.

De titel van het liedje van Davina Michelle heeft mij wakker geschud. Ik besef dat waar het écht om draait en wat écht te lang duurt, toch wel gaat om grootser zaken.

In de grondwet staat dat ik leerplichtig ben, en ook al ga ik liever niet naar school, toch weet ik dat het beter voor mijn toekomst is. Daarnaast heb ik de vrijheid om te

staan en te gaan waar ik wil, ik heb geen hongergevoel, voel mij veilig in Nederland en mag zijn wie ik ben. En zijn dat niet de belangrijkste zaken waar het om draait in het leven?

Volgens Abraham Harold Maslow, een Amerikaans klinisch psycholoog, zijn dit de basisbehoeften van een mens. Hij heeft een theorie bedacht waarbij hij stelde dat elk mens behoeften in een bepaalde opbouw doorloopt. Hij noemde dit ‘de behoeftehiërarchie van Maslow’. Hij gaat ervan uit dat ieder mens eerst moet voldoen aan de basisbehoeften, voordat hij of zij aan meer luxe, minder noodzakelijke behoeften kan voldoen. (https://nl.wikipedia.org/wiki/Piramide_van_Maslow)

Deze basisbehoeften zijn voor mij zo vanzelfsprekend, maar ik weet dat dit niet voor iedereen zo is. In het tv-programma ‘Steenrijk - Straatarm’ zie je de grote verschillen tussen rijke en arme gezinnen, en het programma ‘Rotterdam-project’ van Beau van Erven volgt vijf daklozen in Rotterdam. Ook bij ons in het dorp zie ik het verschil tussen arm en rijk wanneer een meneer in de kou de daklozenkrant

aan het verkopen is. Er is dus nog armoede genoeg in Nederland.

In veel landen heerst er naast honger ook veel terreur, ongelijkheid en angst.

Als ik mijzelf dan de vraag stel of dit te lang duurt, dan moet ik helaas “ja” zeggen. Het duurt te lang dat er mensen honger moeten lijden, dat mensen geen veilige plek hebben, dat mensen hun eigen mening niet durven te zeggen, dat mensen alleen op straat moeten leven, dat mensen als slaven moeten werken, dat kinderen niet de waardering krijgen die ze moeten krijgen, et cetera. En dan hoor ik weer de stem van Davina Michelle zingen: *“Het duurt te lang, we staan stil. Wat jij wil, wat ik wil, het duurt te lang”...*

Hongerige kinderen? Een paar weken geleden ging ik met mijn vader naar de film van Queen ‘Bohemian Rhapsody’. Deze film eindigde met het Live Aid concert, waarmee er geld werd ingezameld om de hongersnood in Ethiopië te bestrijden. Toen was iedereen zich al bewust van het tekort aan voedsel en drinken in heel Afrika en nu 33 jaar later is er nog steeds veel armoede in het continent.

“Het duurt te lang ...”. In deze 33 jaar zijn er zoveel uitvindingen gedaan. Een mobiele telefoon en een iPad is voor mij niet meer weg te denken uit mijn leven en ook de elektrische fiets kan ik niet missen. Ik vind het daarom wel gek dat er in het ene land zoveel luxe is en in andere landen zoveel armoede. Heeft het Live Aid concert dan niet tot meer welvaart in Afrika geleid? Juist op dat concert is veel kritiek gekomen, want waar waren de Afrikaanse artiesten? Ook werd niet verteld dat er verderop in het land wel genoeg eten was, dat simpelweg niet naar de bevolking ging. Journalisten en hulpverleners die naar Ethiopië gingen om daar hartverscheurende foto’s van stervende kinderen te maken, hielpen de regering door het wisselen van hun geld voor enorm hoge tarieven. Nu ik dit weet, vraag ik me af wie ik kan geloven en vooral wie ik

kan vertrouwen. Welke betrouwbare hulporganisaties zijn er dan wel?

Als ik op google naar vrijwilligersorganisaties in Afrika zoek, kan ik kiezen uit ruim vijftig organisaties en projecten. Veel organisaties zetten zich in voor het onderwijs, andere voor de lokale gemeenschap, de straatkinderen, ondersteuning in dorpen, et cetera. De voor mij bekende organisaties staan hier niet eens bij. Ik denk dan aan Unicef, Rode Kruis, Artsen zonder grenzen, Giro 555, Save the Children. Op de laatstgenoemde site neem ik een kijkje en schrik van de tekst die daar op de homepage staat (<https://www.savethechildren.nl/>): *“De laatste keer dat Somalië getroffen werd door een hongersnood, stierven een kwart miljoen mensen”,* zegt Hassan Saadi Noor, directeur van Save the Children in Somalië. *“We kunnen dit niet opnieuw laten gebeuren - we moeten nú in actie komen om een ramp te voorkomen”*.

Een kwart miljoen mensen? In de Kop van Noord Holland wonen ruim 163.000 mensen, dat is nog steeds geen kwart miljoen mensen. Verder lees ik, dat een gezin hun huis moest verlaten nadat 48 van hun vijftig schapen gestorven zijn. Deze moeder vertelt dat zij zich machteloos en wanhopig voelt, omdat zij niets heeft om aan haar kinderen te geven om hen te kalmeren. De kinderen vragen om eten, maar ze heeft niks. De vooruitzichten zijn somber voor veel mensen in Afrika. Een groot schuldgevoel komt bij mij omhoog, omdat ik al op mijn moeder mopper wanneer we spaghetti gaan eten, waar zij (naar mijn idee) teveel groente indoet.

Naast bovengenoemde hulporganisaties zijn er ook verschillende organisaties die zich inzetten voor de mensenrechten. Eén van de bekendste is Amnesty International. Zij zet zich al vanaf 1961 in voor de zes rechten uit de Universele Verklaring van de Rechten

van de Mens, die door de Verenigde Naties in 1948 is aangenomen. Deze rechten zijn:

- Je hebt recht op leven in vrijheid en veiligheid.
- Je mag niet martelen.
- Niemand mag je zonder goede reden gevangen zetten of je het land uit sturen.
- Je hebt het recht om naar een ander land te gaan als je slachtoffer wordt van mensenrechtenschendingen en dat land te vragen jou te beschermen.
- Je mag je eigen godsdienst kiezen en daarvoor uit komen.
- Je mag denken en zeggen wat je wilt.

(www.amnesty.nl/index.php/educatie/informatie-voor-werkstuk-of-spreekbeurt/waar-zet-amnesty-international-zich-voor-in)

Het erge is, dat er dagelijks beelden op tv zijn waar deze rechten geschonden worden. Ik moet meteen denken aan het journaal waarin mensen uit Syrië op tv komen die zich bedreigd voelen en niet in vrijheid kunnen leven; een marteling van de journalist in het Saoedisch consulaat in Istanbul; een Nederlandse jihadiste in Syrië die graag terug wil naar Nederland, en homodiscriminatie in Rusland. En dan denk ik weer 'Het duurt te lang ...'.

Gelukkig vind ik op de website van Amnesty ook positief nieuws: de internationale mensenrechtenorganisaties hebben veel lof voor de bescherming van

mensenrechten die de Nederlandse overheid biedt. In 2018 vierde de Nederlandse afdeling van Amnesty International zijn 50-jarig bestaan. Er is nog veel ruimte tot verbetering, maar de situatie van de mensenrechten in Nederland behoort tot de beste van de wereld. Als voorbeelden worden genoemd: het dragen van een hoofddoek op scholen, het niet aannemen van homoseksuelen leerkrachten, de opvang van illegalen, gebreken in de zorg voor ouderen in tehuizen, et cetera.

Als ik later met mijn moeder in de auto zit en weer het bekende liedje op de radio hoor, bespreek ik wat dit liedje met mij doet. We bespreken de grote verdeeldheid in de wereld. Ik vertel haar dat ik blij ben dat ik op de goede plek ben geboren. Wanneer ik later juf ben, hoop ik dat ik leerlingen hiervan bewust kan maken en ervoor kan zorgen dat zij met respect met elkaar omgaan. Dan zet ik de radio in de auto keihard aan en zing hard, maar niet echt mooi, het volgende mee:

*"De tekst komt op hetzelfde neer in dezelfde beat.
Een soort van gouden verf op een blok verdriet.
Conflicten zijn normaal maar het moet ons niet verstikken.
M'n tranen vallen niet, dus laat ik het liedje snikken.
Het duurt te lang.
We staan hier al een tijdje.
En we moeten door dus voor de laatste keer het spijt me."*

Lisa van Duin (17 jaar) komt uit Breezand en zit op het Lyceum aan Zee in Den Helder.

Sommige verhalen zijn in dit boek terecht gekomen dankzij Odd Fellows die ons hebben gewezen op een extra goede inleiding of bouwsteen die zij of hij had gehoord.

Naar blijkt, bieden makers deze teksten niet gemakkelijk uit zichzelf aan voor publicatie in ons boek.

Laten ze dat vooral wel doen! Tips van anderen zijn zeer welkom. En ze zijn effectief. Dus wijs ons erop als u iets opvallend heeft gehoord!

Een belangrijke opdracht van onze redactie is het Algemeen Bestuur te steunen in zijn beleid. Niet door 'Ja' te knikken, maar door leden een mogelijkheid te bieden om met hun ideeën te komen en die uit te werken. De ontwikkeling van het Oddfellowship staat hoog in onze prioriteitenlijst.

Maar er is meer:

Zo heeft de redactie zich gerealiseerd dat wij eigenlijk maar weinig weten over de oorlogsgeschiedenis van onze Orde. Die was verboden tijdens de bezetting, maar kon weer snel opleven toen de oorlog voorbij was. Toen bleken er allerlei attributen beschikbaar, ondanks de inbeslagname en dreigementen van de bezetter. Die had namelijk zware straffen beloofd voor ieder die Odd Fellowspullen in huis had.

Gerhard Velthuizen en Herman Kamminga hebben aan deze periode aandacht besteed in hun boek 'Odd

Fellows in de Lage Landen', maar onze redactie vermoedt dat er in veel loges nog verhalen leven uit die tijd die het beeld kunnen aanvullen en kleuren van die tijd waarin wij niet mochten bestaan.

Zo weten we niet eens welke Odd Fellows naar de concentratiekampen zijn verdwenen en niet meer zijn teruggekomen, of wie anderszins is omgekomen door oorlogshandelingen.

De generatie die dit zelf heeft beleefd is er al niet meer, maar we hopen dat er nog leden zijn die hierover kennis dragen en dat zij de redactie willen informeren.

Ook hopen we meer ruimte te bieden aan voorbeelden van activiteiten - in en om loges - die de onderlinge band van de leden duidelijk versterken. We hebben er een paar voorbeelden van geplaatst. Maar hopelijk zijn er meer voorbeelden.

In het verleden hebben we leden gevraagd ons een foto te sturen van een kunstwerk uit eigen bezit, met een uitleg van waardoor zij daar van genieten. We hopen meer van dat soort persoonlijke inkijsjes te kunnen plaatsen.

Onze naamsbekendheid is niet groot. We weten het. Dat moet anders, willen we aantrekkelijk zijn voor nieuwe leden. Daarvoor zijn activiteiten nodig waarmee we potentiële Odd Fellows kunnen bewegen tot contact.

Loges blijken daarover weinig mededeelzaam, hoewel de rubriek in de 'Nieuwsbrief' laat zien dat er al wel het een en ander gebeurt. Andere loges vinden daarin allicht ideeën waarmee zij ook zelf aan de slag zouden kunnen. De redactie van de 'Nieuwsbrief' en wij bieden er, in dit boek, graag ruimte voor. Dus laat van u horen!

Niet iedere loge verkeert in een situatie waarin werk gemaakt moet of kan worden van het logegebouw. Zowel in België als in Nederland kennen we voorbeelden van recent ge- of heropende gebouwen. Daaraan zitten altijd grote inspanningen vast en hele verhalen,

want een aantrekkelijk gebouw krijg je niet zo maar. Het kan nuttig zijn meer te horen over aanpakken en resultaten over deze aantrekkelijke onderkomens.

We hebben er niet vaak melding van gemaakt, maar het Algemeen Bestuur ziet dit boek ook als alternatieve nieuwjaarskaart.

Het AB wenst u allen een goede gezondheid en veel voorspoed toe in 2020 en daarna. De redactie sluit zich daar graag bij aan: Het ga ons allen goed!

Ons adres is: redactiejaarboek@oddfellows.nl

Odd Fellows

GROOTLOGE VAN NEDERLAND EN BELGIË

Redactie

Roel Velthuijs, voorzitter van de redactie, is ruim vijftig jaar lid van de Drie Schakelsloge in Groningen. Hij is tot juni 2018 Grootsecretaris van de Broederraad geweest en tot juli 2019 voorzitter van de Stichting Behoud Beeldende Kunsten Groningen: www.sbbkg.nl. Hij heeft een kleine veertig gewerkt als uitgever en manager bij Wolters-Noordhoff, Groningen. Sinds vorig jaar is hij lid van de Commissie voor de Rituelen.

Brand vander Pol (1950) Sinds 2001 lid van de Schoklandloge No. 96 in Emmeloord en is muziekmeester, OVM en VM geweest. Gedurende zes jaar vervulde hij de functie van Vertegenwoordiger. Met ingang van 2018 is hij lid van de redactie van het jaarboek. In zijn werkzame leven was hij docent Nederlands en aardrijkskunde in het voortgezet onderwijs. Veertig jaar was hij examinerator bij de Staatsexamens. Nu is hij met pensioen. Als vrijwilliger wordt hij tegenwoordig ingezet namens de gemeente Noordoostpolder als buurtbemiddelaar bij conflicten.

Fenny Staal is sinds 2003 lid van de Margaretha Hardenberg Rebekkah Loge No. 18 te Veendam, na diverse functies, op dit moment DGGM van het district De Drentse Marken 1. Lid van de redactie van het Jaarboek. Gepensioneerd, na vele werkzame jaren als eigenaar en ontwerper / vormgever in haar prepress-bedrijf, dat in 2010 door haar zoon werd overgenomen. Nog altijd met veel plezier lid van de IOOF

Rob Hallegraef heeft een lange loopbaan gehad in het onderwijs waarin hij met hart en ziel met jongeren heeft gewerkt. Hiernaast heeft hij vele jaren een eigen coachings- en trainingsbureau geleid. Sinds 2005 is hij lid van de Orde. Hij is voorzitter geweest bij de Twentheloge in Hengelo en bij de

Eveline van Gulik was na haar studie Nederlands met veel enthousiasme werkzaam in het voortgezet onderwijs als docent en teamleider. Daarnaast is ze ook al vele jaren verbonden aan de Volksuniversiteit in haar woonplaats Hoogeveen. Zij gaf daar in de loop der jaren diverse cursussen: vergadertraining, conversatie voor hoogopgeleide buitenlanders, creatief schrijven en tot op dit moment moderne literatuur. Sedert 2013 is zij lid van de Carnica Rebeccaloge no.48 in Meppel en maakte daar deel uit van de Commissie Maatschappelijke Activiteiten.

Ferdy Kruse is eigenaar geweest van een boek- en kantoorvakhandel. Gedurende het 40-jarig lidmaatschap van de Orde heeft hij talloze functies vervuld waaronder districtvoorzitter in Twente.

Geert Jan Engelmoer (1950). Is sinds 2013 lid van de Drie Schakelsloge No.7, waar hij momenteel de functie van Protocollerend Secreatris vervult. Was in zijn werkzame leven achtereenvolgens: lithograaf, A-verpleegkundige, eigenaar van een lithobedrijf en had een eigen uitgeverij. Was jarenlang actief lid van het wedstrijdstridcomité van de Koninklijke Watersportvereniging Sneek (KWS).

Met dit boek willen we ieder die daarvoor belangstelling heeft, zicht geven op wat er omgaat in Oddfellowland. We bieden ruim twintig inzichten, meestal in de vorm van persoonlijke verhalen.

Onze organisatie bestond in 2019 tweehonderd jaar. Dat hebben we uitgebreid gevierd. En we hebben er een geldelijk gebaar aan verbonden ten behoeve van de zorg voor kinderen in probleemsituaties (Kindercoaching). U vindt uitleg over wat ermee gebeurt. Ook vindt u het essay van een de drie winnaars van de Odd Fellow Jeugdprijs, die daarmee een reis naar IJsland, New York City en Washington DC hebben gewonnen. De overige artikelen komen alle uit eigen kring. Zij laten zien dat we een eigentijds verband vormen waarin veel gaande is.

Onze deuren staan open voor allen die willen weten wat wij hun te bieden hebben en die met ons willen meedoen. Wij zijn uit op win-winsituaties.

Dit is het achtste deel van onze serie boeken die het Algemeen Bestuur van de Odd Fellows in Nederland en België en van onze redactie elk jaar voor de kerstvakantie bij onze leden willen afleveren. We hopen er inspiratie mee te bieden voor hun denkwerk, voor hun gesprekken en activiteiten, en voor voordrachten in en buiten onze loges.

De ambitie van het Algemeen Bestuur is zoals steeds:

- Zo direct mogelijk contact te onderhouden met onze leden, maar zeker ook met geïnteresseerden.
- Een duidelijke indruk te geven van hoe wij zijn en van wat bij ons leeft en te laten zien hoe aantrekkelijk het Oddfellowship is.
- Informatie te bieden over aspecten van onze Orde en de loge die niet algemeen bekend zijn, zodat deze boeken ook als naslagwerk kunnen dienen.

In ons publiciteitsbeleid spelen onze website: www.oddfellows.nl en onze pagina's op Facebook een belangrijke rol. Actieve redacties zorgen ervoor dat onze informatie zo actueel mogelijk blijft.

Voor die informatie is het de moeite waard de site – en via de site onze pagina's op Facebook – te bezoeken.

